සිංහල රජ වංශය

සිංහල රජු වංසය

හේන්පිටගෙදර ඥාණසීහ
හිමියන් විසිනි

ප්‍රකාශක
සමන් මුද්‍රණාලය
මහරගම

කර්තෘගේ නිවේදනය

රඝුවංශ මහා කාව්‍යයෙහි මුල් පරිච්ඡේද පස සිංහල පද්‍යයට නගා පාඨකයන් අතට පත් කරන්නට හැකිවීම ගැන මම සතුටු වෙමි. මේ රඝුවංශ පරිවර්තනය ගැන මා ප්‍රතිඥ කෙළේ ''මයූරපාද'' නමින් මේඝදූතය සිංහල පද්‍යයට නගා ප්‍රසිද්ධ කළ අවස්ථාවේදී ය.

මගේ පරිවර්තනය පිළිබඳ ගුණදෝෂ විවේචනය පාඨකයන් සතුය. දෙවන වරක දී මී ළඟ සර්ග පහ පරිවර්තනය කිරීමට අදහස් කරමි.

දර්ශනීය ලෙස මේ පොත මුද්‍රණය කිරීම ගැන ''සමන් මුද්‍රණාලියය'' කාර්ය මණ්ඩලයට මගේ ප්‍රශංසාව පිරිණමන අතර මෙහි හැඳින්වීම සපයාදීමෙන් ආධාර කළ ශාස්ත්‍රාචාර්ය පණ්ඩිත හේන්පිටගෙදර ඤාණාවාස ස්ථවිරපාදයන් වහන්සේට මම කෘතඥවෙමි.

මේ වගට,

හේන්පිටගෙදර ඤාණසීහ ස්ථවිර

1961. 8. 18,
ශ්‍රී සුමන විද්‍යාලය,
රත්නපුර.

හැඳින්වීම

මොහොතක් පාසා වෙනස් වන ලෝකයක කාව්‍යයෙහි පරමාර්ථයත්, ආකෘතියත් නො වෙනස්ව පැවතිම බලාපොරොත්තු විය හැක්කේ නොවේ. පසුගිය අවුරුදු දහය ඇතුළත සිංහල කාව්‍යයන්හි පරමාර්ථවල මෙන් ම ආකෘතියෙහි ද සැහෙන තරම් වෙනසක් දක්නට ලැබේ. වෙනස්කම් පහළ වීම ස්වභාවයක් වුව ද වෙනස්කමක් නිතර ම දියුණුව පිණිස පවතී යයි සිතීම වැරැදිය. වෙනස හොඳ අතට මෙන් ම නරක අතට ද සිදු විය හැකි හෙයිනි.

බටහිර සංස්කෘතිය සමග අප රටට පැමිණ ඇති නාස්තිකවාදී ජීවිත දර්ශනය අපේ සාහිත්‍ය කෘතීන් අතුරෙන් පිළිබිඹු වන්නට දැන් පටන් ගෙන තිබේ. ජීවිතය කා බී ප්‍රීතිවීමට ඇති වූවක් ලෙස සිතවන සංස්කෘතියක් බටහිර ඇත්තේ ය. නවීන විද්‍යාවත්, ඒ මගින් පහළ වී ඇති ආර්ථික ක්‍රමත් නිසා බටහිරයා සලකන්නේ වඩා හොඳින් ජීවත්වීමට මහ පාද ගැනීම මානව ප්‍රගතියේ උත්තරීතර ඵලය ලෙස ය. වඩ වඩා නවීන උපකරණත් ඒ මගින් සැපයෙන සැපපහසුත් සලසා ගැනීම ම, දියුණුවේ ලක්ෂණයක් කොට සලකන බටහිර භෞතික සංස්කෘතියෙන් පහළ වන්නේ නාස්තික වාදී ජීවිත දර්ශනයකි. මේ නාස්තිකවාදී දර්ශනය මගින් මානව සන්තතිය මෙහෙය වන්නේ බාහිර ධන සම්පත්තිය මගින් ප්‍රීතිය කරා ගමන් කිරීමටය. එහෙත් පෙරදිග අපට ආවේණික වූ ජීවිත දර්ශනය මීට හාත්පසින් ම විරුද්ධය. බෞද්ධ දර්ශනයත්, බෞද්ධ දර්ශනයෙහි ප්‍රභාව නිසා සකස් වුණු හින්දු දර්ශනයත් යන දෙකින් ම පෙරදිග වැසියන් වූ අප මෙහෙයවා ඇත්තේ, ජීවිතයෙහි උසස් සාඵල්‍යය, ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර යන උභය ලෝකය ම මනා ලෙස සංවිධානය කර ගැනීමෙන් ළඟා කර ගැනීමටය. බටහිර භෞතික වාදී දර්ශනයන් මගින් මනුෂ්‍යයා මෙහෙය වන්නේ, බාහිර වූ ආර්ථික සංවර්ධනයන් මගින් ජීවිතයෙහි ප්‍රීතිය කරා ළඟා වීමට ය. එහෙයින්, එකී සංස්කෘතියෙහි ප්‍රධාන

පරමාර්ථය බාහිර වූ ආර්ථික සම්පත්තිය මනා කොට සංවිධානය කර ගැනීමෙන්, ඒ මගින් ප්‍රීතිය ජීවිතය කරා ගෙන ඒමය. ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට ඒ සංස්කෘතියෙහි ඇත්තේ කුඩම්මාගේ සැලකිල්ලකි. ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය පිළිබඳව බටහිර සංස්කෘතිය මගින් පිළිගත් නිශ්චිත ක්‍රියා මාර්ගයක් නැත. ඒ පිළිබඳව සකස් වුණු දර්ශනයක් ද ඔවුන්ට නැත. භෞතික වාදය නිසා පැන නැගී ඇති ඔවුන්ගේ නවීන දර්ශනවාද සියල්ලක් ම පාහේ ආධ්‍යාත්මික පක්ෂයෙන් සැලකීමේ දී නාස්තිකවාදී දර්ශන සංඛ්‍යාවෙහි ලා ගණන් ගත යුතුය. පෙරදිග ගුණධර්ම ලෙස අප මහත් ගෞරවයෙන් සලකන දේ දෙස ඔවුන් බලන්නේ, කුහකකම් රැසක් දෙස හෙලන අවඥ සහගත බැල්මකිනි. නවීන මානසික විද්‍යාවේ සමහර සිද්ධාන්තයන් මගින් ද පෙරදිග ගුණධර්ම වශයෙන් අප සලකන සමහර පිළිගැනීම් කුහකකම් ගොඩෙහි ලා වැරදි ලෙස විග්‍රහ කොට ඇත. එහෙයින්, බටහිරයාගේ ජීවිත දර්ශනය නාස්තිකවාදී එකකැ යි පොදුවේ තීරණය කිරීම වරදකැයි කිව හැකි නො වේ.

කලාව වූ කලී මනුෂ්‍යයාගේ ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය උදෙසා ඇති මාර්ගයකි. මිනිස් හදවතට ඇමතිය හැක්කේ කාව්‍යයන් හා අනෙක් ලලිත කලාවන්ගේ මාර්ගයෙනි. මිනිස් හදවත මෘදුත්වයට පත් කොට මානව සන්තතියේ පොදු යහපත සඳහා ත්, පුද්ගලයාගේ ආධ්‍යාත්මික හා බාහිර දියුණුව සඳහා ත් අවශ්‍ය අදහස් කා වැද්දීම කලාවන් මගින් සිදු විය යුත්තකි. පැහැදිලි ජීවිත දර්ශනයක් ඇති පෙරදිග කලාවන්ට මග පෙන්වන්නේ ගැඹුරු දර්ශනවාදයන් මගිනි. නිශ්චිත ජීවිත දර්ශනයක් නැති බටහිර කලාව, පිළිගත් දර්ශනවාදයක මාර්ග දෙශකත්වයක් නැති ව ඔලුව හැරුණු අතේ යන්නකි. ගැඹුරු වූ දර්ශනික පදනමක් නැති ඒ කලාව, එකී ඌනත්වය සම්පූර්ණ කර ගන්නේ, එක් එක් කලා කාරයා හෝ කලා පරපුරක් විසින් ඇති කර ගත්, පුහු පණ්ඩිත මත රැසක් මහත් කොට බද ගැනීමෙනි. කිසියම් ක්‍රමයකින් රටේ පිළිගැනීමක් ලබා ගත් පණ්ඩිතයෙකුත්, ඔහු වටා එක් රොක් වූ අනුගාමිකයන් රැසකුත්, ඒ කණ්ඩායමට ප්‍රසිද්ධියක් ලබා දීමට සූදනම් වූ ප්‍රවෘත්ති පත්‍ර හෝ වෙනත් ආයතන කීපයකුත් ඇති නම් එතැන අලුත් බටහිර කලා සම්ප්‍රදයක් පහළ වෙයි. ඒ කලා සම්ප්‍රදය තේරුම් ගත හැක්කේ අර මහ උගතාගේ කලා න්‍යාය තේරුම් ගැනීමට තරම් පැසුණු බුද්ධියක් හා කලාවට හුරු කළ මනසක් ද ඇත්තවුන්ට යයි කියනු ඇත. මේ බටහිර

පිළිවෙළ නිසා, කලාවන් ප්‍රහේලිකාවන්ගේ තත්වයට ක්‍රමයෙන් පත් වන්නට විය. පිකැසෝ වැනි කලාකාරයෝ ඉහත සඳහන් කළ වර්ගයේ අය වෙති. බටහිරි සාහිත්‍ය කෘතින්ට ද මේ දුර්දෛවය ළඟා වී ඇත. කලා හෝ සාහිත්‍ය කෘතින් ඒ විෂය පිළිබඳ විශෙෂ පුහුණුවක් ලැබූ වාසනාවන් ටික දෙනෙකුට පමණක් ආස්වාදය ලැබිය හැකි ඒවා බවට මේ නිසා පත් විය. කලාවට මහ පෙන්වන උසස් දර්ශනයක් බටහිරට නැති බව අපි කිවෙමු. බටහිර කලාව මේ මොස ගුඪවාදි ස්වරූපයට පත් වූයේ එයට ගැඹුරු ජීවිත දර්ශනයක පදනමක් නැති වීමේ අඩුව පිරිමසා ගැනීමට අලුත් ක්‍රමයක් සොයා යැමෙනි. එයින් සිදු වී ඇත්තේ, කලාව පොදු ජනයාට ළංවිය නො හැකි මොකක් දෝ 'අංඩර දෙමළයක්' බවට පත් වීමය.

බටහිර සාහිත්‍ය හා කලා සම්ප්‍රදයන් අනුගමනය කරන්නන් පහළ වීම නිසා, අපේ සාහිත්‍ය–කලාවන්ට ආවේණික වූ සරල බව දුන් ක්‍රමයෙන් ඉවත් වෙමින් පවතී. බටහිරට හුරු වූ අර මොස ගුඪවාදි නාස්තික දර්ශනය ක්‍රමයෙන් අපේ සාහිත්‍යයෙන් ද දුන් දුන් කල එලි බසින්නට පටන් ගෙන තිබේ. සාමාන්‍ය ජනතාවට නො තේරෙන අලුත් පද්‍ය විශෙෂයක් දුන් අපේ උගතුන් අතර පැතිරෙයි. මේ පද්‍ය විශෙෂය මොස ගුඪවාදයත් නාස්තික දර්ශනයත් පිළිබිඹු කරවයි. ලංකාවේ වර්තමාන චිත්‍රයන් ද සැහෙන තරමට ගුඪවාදි ස්වරූපයක් ගනිමින් පවතී. මේ වෙනස වූ කලි භෞතික වාදය විසින් බටහිර පහළ කර ඇති නාස්තික වාදී ජීවිත දර්ශනයත්, එකී ජීවිත දර්ශනයෙහි ආධ්‍යාත්මික පක්ෂයෙන් ඇති හිස් බවත්, පෙන්වයි. දර්ශනික පක්ෂයෙන් ඇති හිස් බව පිරවීමට කලා කාරයන් විසින් බිහිකළ ගුඪවාදය ඒවායේ පිළිබිඹුව දක්නා ලැබේ. භාරතිය කලාව පිරිහි ගියේ ද ආගමික ගුඪවාදයන් එයට ඇතුල් වීමෙන් බව, එකී කලාවේ ඉතිහාසය හදළ අය දනිති. එහෙයින්, පෙරදිග හෝ වේවා අපරදිග හෝ වේවා ගුඪවාදයත්, නාස්තික දර්ශනයත්, කලාවක පිරිහීමේ පෙර නිමිත්තක් ලෙස සැලකීම යුක්ති සහගතය. ගැඹුරු දර්ශනික සංකල්පයන් පදනම් කොට ඇති සංස්කෘතියකට හිමිකම් කියන පෙරදිග අපට හරයක් නැති ගුඪවාද වලින් සාහිත්‍ය කෘතින් නො පිරෙව්වාට ජීවිතයෙහි යථාර්ථයන් පැහැදිලි කර දෙන අදහස් ඕනෑ තරම් රසවත් ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකිය. පෙරදිග අපට උසස් අදහස් ගැබ්වුණු, ජීවිතයෙහි විවිධ අවස්ථාවන් හෙළි කර දෙන කථාවන් හිඟ නැත, පද්‍යයට නගා

ගායනා කිරීමට විවිධ වෘත්ත හා මිහිරි වර්ණ සංඝටනාවන් හිඟ නැත. විවිධ වර්ණ හා හැඩහුරුකම් ගැන පෙරදිග කලා කාරයාට ඇති සහජ අවබෝධය උසස් ය. එහෙයින්, කලාකෘතීන් බිහි කිරීමෙහි දී අප විසින් බටහිර අන්ධ ලෙසින් අනුගමනය කළ යුතු නො වේ. අපේ එදිනෙද ජීවිතයෙහි ඇලී ගැලී ඇති, හිරුරැසින් බබලන විසිතුරු පරිසරය තුළ ඉතිරී පැතිරී පවත්නා සෞන්දර්යය උකහා ගෙන ඒවා, අපේ ම හැඟීම්වලින් අපේ ම ආකෘතීන්ගෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට උත්සාහ දැරිය යුතු ය. අලුත් යමක් බිහි කළ හැක්කේ ඒ මගිනි.

භෞතික ලෝකය පිළිබඳ විද්‍යාඥානයත්, ආර්ථික සංවර්ධනයත් පිළිබඳ නවීන ක්‍රමත්, සොයා අප බටහිරට යා යුතු බව සැබෑවකි. එහෙත්, ආධ්‍යාත්මික ලෝකයට සම්බන්ධ වූ දර්ශනික සංකල්පයන් හෝ කලාත්මක නිර්මාණයන් සොයා අප බටහිර දෙස බලතොත් ඒ වූ කලි, පැන්බීම සඳහා ගඟක් අතහැර මුහුදක් කරා යෑමක් පමණකි. සමහර නවීන සාහිත්‍ය–කලා කාමීන් ස්වකීය කෘතීන්ට ආභාසය ලබා ගැනීමට බටහිර සාහිත්‍ය–කලා කෘතීන් දෙස නැඹුරු වන බව අපට පැහැදිලිව ම පෙනේ. සාහිත්‍ය–කලා පිපාසය නිවා ගැනීම සඳහා මේ අප යන්නේ මිරිඟුවක් පසු පස බව ඒ පින්වතුන්ට කවද හෝ වැටහී යා යුතු ය.

සිංහලයට නවීන සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදයක් පහළ කර ගත යුතු අවස්ථාවක අපි සිටිමු. අපේ සාහිත්‍යය යටගිය දවස පැවැති ස්වරූපයෙන් ම මතු එන දවසෙහි ද පවත්වා ගත නො හැකි බව, අප කල් ඇතිව ම දැන සිටිය යුතුය. අපේ අනාගත සාහිත්‍යය ගොඩනඟා ගැනීමෙහි දී බටහිර පිළිවෙළ දෙස බැලීමට වඩා, අපේ ම ආවේණික සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදයට නව මුහුණුවරක් දීම සුදුසු බව අපේ පිළිගැනීම ය. බටහිර සම්ප්‍රදයෙහි දර්ශනික හා සාංකල්පනික දුර්වලතාවන් මහත් රැසක් ඇති බව අප වටහා ගත යුතු ය. ඒ දුර්වලතාවන් එසේ තිබිය දී බටහිරට අයත් සාහිත්‍ය කෘතීන්ගේ 'කාබන් පිටපත්' ගන්නට යෑම වූ කලි අපට අයත් ආවේණික සාහිත්‍ය–කලා නිධානයන් ගැන සෑහෙන තරම් අවබෝධයක් අපේ නවීන සාහිත්‍ය–කලා කාරයින්ට නැති වීමේ එක් විපාකයක් විය හැකි ය.

එහෙයින්, කාලිදස වැනි සාර්වභෞම කවියෙකුගේ කෘතියක් සිංහලට නැඟීමෙන් පණ්ඩිත හේන්පිටගෙදර ඥාණසීහ හිමිපාණන් වහන්සේ කර ඇත්තේ උසස් සේවයකි. උන්වහන්සේ විසින් 'මයූරපාද' යන අපර නාමයකින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සිංහල

පිළිවෙළ නිසා, කලාවන් ප්‍රහේලිකාවන්ගේ තත්වයට ක්‍රමයෙන් පත් වන්නට විය. පිකැසෝ වැනි කලාකාරයෝ ඉහත සඳහන් කළ වර්ගයේ අය වෙති. බටහිරි සාහිත්‍ය කෘතීන්ට ද මේ දුර්දෛවය ළඟා වී ඇත. කලා හෝ සාහිත්‍ය කෘතීන් ඒ විෂය පිළිබඳ විශෙෂ පුහුණුවක් ලැබූ වාසනාවන් ටික දෙනෙකුට පමණක් ආස්වාදය ලැබිය හැකි ඒවා බවට මේ නිසා පත් විය. කලාවට මහ පෙන්වන උසස් දර්ශනයක් බටහිරට නැති බව අපි කිවෙමු. බටහිර කලාව මේ මොස ගුඪවාදී ස්වරූපයට පත් වූයේ එයට ගැඹුරු ජීවිත දර්ශනයක පදනමක් නැති වීමේ අඩුව පිරිමසා ගැනීමට අලුත් ක්‍රමයක් සොයා යැමෙනි. එයින් සිදු වී ඇත්තේ, කලාව පොදු ජනයාට ළංවිය නො හැකි මොකක් දෝ 'අංඩර දෙමළයක්' බවට පත් වීමය.

බටහිර සාහිත්‍ය හා කලා සම්ප්‍රදයන් අනුගමනය කරන්නන් පහළ වීම නිසා, අපේ සාහිත්‍ය-කලාවන්ට ආවේණික වූ සරල බව දුන් ක්‍රමයෙන් ඉවත් වෙමින් පවතී. බටහිරට හුරු වූ අර මොස ගුඪවාදී නාස්තික දර්ශනය ක්‍රමයෙන් අපේ සාහිත්‍යයෙන් ද දුන් දුන් කල එලි බසින්නට පටන් ගෙන තිබේ. සාමාන්‍ය ජනතාවට නො තේරෙන අලුත් පද්‍ය විශෙෂයක් දුන් අපේ උගතුන් අතර පැතිරෙයි. මේ පද්‍ය විශෙෂය මොස ගුඪවාදයත් නාස්තික දර්ශනයත් පිළිබිඹු කරවයි. ලංකාවේ වර්තමාන චිත්‍රයන් ද සෑහෙන තරමට ගුඪවාදී ස්වරූපයක් ගනිමින් පවතී. මේ වෙනස වූ කලි භෞතික වාදය විසින් බටහිර පහළ කර ඇති නාස්තික වාදී ජීවිත දර්ශනයත්, එකී ජීවිත දර්ශනයෙහි ආධ්‍යාත්මික පක්ෂයෙන් ඇති හිස් බවත්, පෙන්වයි. දර්ශනික පක්ෂයෙන් ඇති හිස් බව පිරවීමට කලා කාරයන් විසින් බිහිකළ ගුඪවාදය ඒවායේ පිළිබිඹුව දක්නා ලැබේ. භාරතීය කලාව පිරිහී ගියේ ද ආගමික ගුඪවාදයන් එයට ඇතුල් වීමෙන් බව, එකී කලාවේ ඉතිහාසය හදළ අය දනිති. එහෙයින්, පෙරදිග හෝ වේවා අපරදිග හෝ වේවා ගුඪවාදයත්, නාස්තික දර්ශනයත්, කලාවක පිරිහීමේ පෙර නිමිත්තක් ලෙස සැලකීම යුක්ති සහගතය. ගැඹුරු දර්ශනික සංකල්පයන් පදනම කොට ඇති සංස්කෘතියකට හිමිකම කියන පෙරදිග අපට හරයක් නැති ගුඪවාද වලින් සාහිත්‍ය කෘතීන් නො පිරෙව්වාට ජීවිතයෙහි යථාර්ථයන් පැහැදිලි කර දෙන අදහස් ඕනෑ තරම් රසවත් ලෙස ප්‍රකාශ කළ හැකිය. පෙරදිග අපට උසස් අදහස් ගැබ්වුණු, ජීවිතයෙහි විවිධ අවස්ථාවන් හෙළි කර දෙන කථාවන් හිඟ නැත, පද්‍යයට නගා

ගායනා කිරීමට විවිධ වෘත්ත හා මිහිරි වර්ණ සංඝටනාවන් හිඟ නැත, විවිධ වර්ණ හා හැඩහුරුකම් ගැන පෙරදිග කලා කාරයාට ඇති සහජ අවබෝධය උසස් ය. එහෙයින්, කලාකෘතීන් බිහි කිරීමෙහි දී අප විසින් බටහිර අන්ධ ලෙසින් අනුගමනය කළ යුතු නො වේ. අපේ එදිනෙද ජීවිතයෙහි ඇලී ගැලී ඇති, හිරුඇසින් බබලන විසිතුරු පරිසරය තුළ ඉතිරී පැතිරී පවත්නා සෞන්දර්යය උකහා ගෙන ඒවා, අපේ ම හැඟීම්වලින් අපේ ම ආකෘතීන්ගෙන් ප්‍රකාශ කිරීමට උත්සාහ දැරිය යුතු ය. අලුත් යමක් බිහි කළ හැක්කේ ඒ මගිනි.

භෞතික ලෝකය පිළිබඳ විද්‍යාඥනයත්, ආර්ථික සංවර්ධනයත් පිළිබඳ නවීන ක්‍රමත්, සොයා අප බටහිරට යා යුතු බව සැබෑවකි. එහෙත්, ආධ්‍යාත්මික ලෝකයට සම්බන්ධ වූ දර්ශනික සංකල්පයන් හෝ කලාත්මක නිර්මාණයන් සොයා අප බටහිර දෙස බලතොත් ඒ වූ කලී, පැන්බීම සඳහා ගඟක් අතහැර මුහුදක් කරා යෑමක් පමණකි. සමහර නවීන සාහිත්‍ය–කලා කාමීන් ස්වකීය කෘතීන්ට ආභාසය ලබා ගැනීමට බටහිර සාහිත්‍ය–කලා කෘතීන් දෙස නැඹුරු වන බව අපට පැහැදිලිව ම පෙනේ. සාහිත්‍ය–කලා පිපාසය නිවා ගැනීම සඳහා මේ අප යන්නේ මිරිඟුවක් පසු පස බව ඒ පින්වතුන්ට කවද හෝ වැටහී යා යුතු ය.

සිංහලයට නවීන සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදයක් පහළ කර ගත යුතු අවස්ථාවක අපි සිටිමු. අපේ සාහිත්‍යය යටගිය දවස පැවැති ස්වරූපයෙන් ම මතු එන දවසෙහි ද පවත්වා ගත නො හැකි බව, අප කල් ඇතිව ම දැන සිටිය යුතුය. අපේ අනාගත සාහිත්‍යය ගොඩනඟා ගැනීමෙහි දී බටහිර පිළිවෙළ දෙස බැලීමට වඩා, අපේ ම ආවේණික සාහිත්‍ය සම්ප්‍රදයට නව මුහුණුවරක් දීම සුදුසු බව අපේ පිළිගැනීම ය. බටහිර සම්ප්‍රදයෙහි දර්ශනික හා සාංකල්පනික දුර්වල-තාවන් මහත් රැසක් ඇති බව අප වටහා ගත යුතු ය. ඒ දුර්වලතාවන් එසේ තිබිය දී බටහිරට අයත් සාහිත්‍ය කෘතීන්ගේ 'කාබන් පිටපත්' ගන්නට යෑම වූ කලී අපට අයත් ආවේණික සාහිත්‍ය–කලා නිධානයන් ගැන සෑහෙන තරම් අවබෝධයක් අපේ නවීන සාහිත්‍ය–කලා කාර-යින්ට නැති වීමේ එක් විපාකයක් විය හැකි ය.

එහෙයින්, කාලිදස වැනි සාර්වභෞම කවියෙකුගේ කෘතියක් සිංහලට නැඟීමෙන් පණ්ඩිත හේන්පිටගෙදර ඤාණසීහ හිමිපාණන් වහන්සේ කර ඇත්තේ උසස් සේවයකි. උන්වහන්සේ විසින් 'මයුරපාද' යන අපර නාමයකින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද සිංහල

මෙසඳූතයට මා විසින් සැපයූ හැඳින්වීමෙහි, රඝුවංශය සිංහලට නැගීමේ වැදගත්කම මීට කලකට ඉහත දී පෙන්වා දී ඇත. රඝුවංශය සිංහලට නැඟුවිට, එය ගුත්තිලය වැනි කාව්‍යයක් වෙතැ යි මම සිතුවෙමි. උන්වහන්සේගේ පරිවර්තනය කියවා බැලූ මට හැඟී ගියේ එය ගුත්තිලයට වඩා කාව්‍යශෙඛරයට සමාන බවය. අනෙක් සිංහල පද්‍යකාව්‍යයන්හි දක්නා නො ලැබෙන ලක්ෂණයක් මේ පරිවර්තනයෙහි දක්නා ලැබේ. එනම්, එහි වෘත්තයන්ගේ ඇති විවිධත්වය යි. ගී, සිවුපද හා සිලෝ යන වෘත්ත විශෙෂ සියල්ල ම මේ කෘතියෙහි දක්නා ලැබෙන අතර, එහි භාෂා ශෛලිය ද විවිධත්වයෙන් යුක්තය. ඔමය කෙතෙක් දුරට සාර්ථක වූ පරිවර්තනයක් දැයි සලකා බැලීම පාඨකයන් සතු කාරියකි.

හේන්පිටගෙදර ඤාණාවාස ස්ථවිර

1961. 8. 18.

රජු වංශම්

සිංහල රජු වංශය

රඝුවංශම්

1 වාගර්ථාවිව සම්පෘක්තෞ
වාගර්ථප්‍රතිපත්තයෙ,
ජගතඃ පිතරෞ වන්‍දෙ
පාර්වතිපරමෙශ්වරෞ.

2 ක්ව සූර්යප්‍රභවො වංශඃ
ක්ව වාල්ප විෂයා මතිඃ,
තිතිර්ෂුර් දුස්තරං මොහා–
දුඩුපෙනාස්මි සාගරම්.

3 මන්‍දඃ කවියශඃ ප්‍රාර්ථී
ගමිෂ්‍යාම්‍යුපහාස්‍යතාම්,
ප්‍රාංශුලභ්‍යෙ ඵලෙ ලොභා–
දුද්බාහු රිව වාමනඃ

4 අථවා කෘතවාග්ද්වාරෙ
වංශෙස්මින් පූර්වසූරිභිඃ,
මණෞ වජ්‍රසමුත්කීර්ණෙ
සූත්‍රස්‍යෙවාස්ති මෙ ගතිඃ.

5 සොහ මා ජන්මශුද්ධානා
මා ඵලොදය කර්මණාම්,
ආ සමුද්‍රක්ෂිතීශානා–
මා නාකරථවර්ත්මනාම්.

සිංහල රජු වංශය

1 වඳනද අරුත මෙ න
යැසැදෙන ලොව දෙගුරු ව ණ
මහදෙව් උමයහ [illegible]
වඳිමි ලබනුව වදන'රුත් නැ ණි

2 රිවි කුල නම් කව ර
මා බොළඳ නැණ කොවින ර
දුතර මහ සමුදු ර
පහුරකින් තරනුව දරමි වෙ ර

3 මම කිවි යස පත න
උපහස ලබමි අනුව ණ
උස මිනිසෙකු තෙල න
පලෙහි අත ඔසවන කුරෙකු මෙ න

4 පෙර පඬි බසිනු'තු රු
මෙ කුලෙහි වැණුම් දොර හැ රු
විදුරෙන් කළ සිදු රු
මිණක හුය යන ලෙස මට ද හු රු

5 උපත නෙක් නිකස ල
පල ලැබුම නෙක් වැඩ ක ළ
මුළු ලොව අණ පත ළ
තිදස නෙක් සිය රිය ගමන් ක ළ

6 යථාවිධි හුතාග්නිනාං
යථාකාමාර්චිතාර්ථිනාම්,
යථාපරාධදණ්ඩානාං
යථාකාලප්‍රබොධිනාම්.

7 ත්‍යාගාය සම්භෘතාර්ථානාං
සත්‍යාය මිතභාෂිණාම්,
යශසෙ විජිගීෂූණාං
ප්‍රජායෛ ගෘහමෙධිනාම්.

8 ශෛශවෙභ්‍යස්තවිද්‍යානාං
යෞවනෙ විෂයෛෂිණාම්,
වාර්ධකෙ මුනිවෘත්තිනාං
යොගෙනාන්තෙ තනුත්‍යජාම්.

9 රඝූණා මන්වයං වක්ෂ්‍යෙ
තනුවාග්විභවොපි සන්,
තද්ගුණෛඃ කර්ණ මාගත්‍ය
චාපලාය ප්‍රණොදිතඃ.

10 තං සන්තඃ ශ්‍රොතු මර්හන්ති
සදසද්ව්‍යක්තිහෙතවඃ,
හෙම්නඃ සංලක්ෂ්‍යතෙ හ්‍යග්නෞ
විශුද්ධිඃ ශ්‍යාමිකාපි වා.

11 වෛවස්වතො මනුර් නාම
මානනීයො මනීෂිණාම්,
ආසීන් මහීක්ෂිතා මාද්‍යඃ
ප්‍රණවශ් ඡන්දසාමිව.

12 තදන්වයෙ ශුද්ධිමති
ප්‍රසූතඃ ශුද්ධිමත්තරඃ,
දිලීප ඉති රාජෙන්දු–
රින්දුඃ ක්ෂීරනිධාවිව.

6 විදි ලෙස ගිනි පි දූ
යදි රිසි සෙ දන විස දූ
සුදුසු කල පුබු දූ
වරද පමණට දඩ ද පියෙ දූ

7 දෙනුව දන රැස් ක ළ
සැබවට මිත කතා ක ළ
යසසට සටන් ක ළ
කුලය ගෙන යනුවස් විවා ක ළ

8 ළදරු ව සිප් හස ළ
යොවුනෙහි විසය රැස් ක ළ
මහලු ව තපස් ක ළ
දැන ලැබ සිය සිරුර අතහ ළ

9 රඟුවස කියමි අ ද
කිවි කමෙහි දිළිදෙකු ව ද
උන් ගුණ කන වැල ඳ
මෙමා මෙහෙයනලද හෙයින් ද

10 වරද හා නිවර ද
දතුවන් ඇසිය යුතු එ ද
ගතරන් කඩක හො ඳ
නොහොඳ බව දනිති ලා ගිනි මැ ද

11 වැණුම් ලද පඩි ද න
මතුරෙහි ''ඕං'' කුර මෙ න
රජුනට පළමු ව න
රදෙක් වී පෙර ''විවස්වත්'' ය න

12 එම පරපුර සෙ විය
පිරිසිදු බැවින් මැනැ විය
සඳ මෙන් කිරණ විය
''දිලිප'' බිදන් මහ රදෙක් විය

13 ව්‍යූඪොරස්කො වෘෂස්කන්ධඃ
ශාලප්‍රාංශුර් මහාභුජඃ,
ආත්මකර්මක්ෂමං දෙහං
ක්ෂාත්‍රො ධර්ම ඉවාශ්‍රිතඃ.

14 සර්වාතිරික්තසාරෙණ
සර්වතෙජොභිභාවිනා,
ස්ථිතඃ සර්වොන්නතෙනොර්වීං
ක්‍රාන්ත්වා මෙරු රිවාත්මනා.

15 ආකාරසදෘශප්‍රඥඃ
ප්‍රඥයාසදෘශාගමඃ,
ආගමෛඃසදෘශාරම්භ
ආරම්භසදෘශොදයඃ.

16 හිමකාන්තෛර් නෘපගුණෛඃ
ස බහුවොපජීවිනාම්,
අධෘෂ්‍යශ් චාභිගම්‍යශ්ච
යාදෙරත්නෛ රිවාර්ණවඃ.

17 රෙඛාමාත්‍ර මපි ක්ෂුණ්ණා–
ද මනොර් වර්ත්මනඃ පරම්,
න ව්‍යතියුඃ ප්‍රජාස්තස්‍ය
නියන්තුර් නෙමිවෘත්තයඃ.

18 ප්‍රජානා මෙව හුත්‍යර්ථං
ස තාභ්‍යො බලි මග්‍රහීත්,
සහස්‍රගුණ මුත්ස්‍රෂ්ටු–
මාදත්තෙ හි රසං රවිඃ.

19 සෙනා පරිච්ඡදස් තස්‍ය
ද්වය මෙවාර්ථසාධනම්,
ශාස්ත්‍රෙෂ්වකුණ්ඨිතා බුද්ධිර්
මෞර්වී ධනුෂි චාතතා.

13 පුළුලුර වසබ ක ද
සල් හිවි මහා බා බ ද
ගැළැපෙන කයක් ල ද
දහම වැනි කැත් රදුන් පිළිබ ද

14 ලොව හැමට වැඩි හ ර
හැම තෙදට වැඩි තෙද ද ර
හැමට ම උස සිරු ර
නිසා සිටි මිහි තරා මෙර යු ර

15 හැඩයට සරි දැනු ම
දැනුමට සුදුසු ඉගෙනු ම
ඉගෙනුම සරි කෙරු ම
කෙරුම සම ලද පල උද ත ම

16 බිය ද කැලුම ද යු තු
මෙ රද රද ගුණ වැද ග තු
ගැවසුණු මසුන් මු තු
සයුර මෙන් නො මැඩියැක යා යු තු

17 මෙ නිරිඳුගෙ වැසි යෝ
රිය නිම් වලලු වැනි යෝ
මනුගෙන් එන නි යෝ
මහින් මදකුදු ඉවත නො ගි යෝ

18 වැසියන් දියුණුව ට
ගනී අයබදු පමණ ට
දහසින් දියුණු කො ට
දෙනුව රිවි දිය ගනී අහස ට

19 සිවුරඟ සෙන් ඇත ත්
දෙකකින් ලොවැඩ සලස ත්
සත් හසළ නුවණ ත්
දුන්න සහ දුනුදිය නගා ග ත්

20 තස්‍ය සංවෘතමන්ත්‍රස්‍ය
ගූඪාකාරෙඞ්ගිතස්‍ය ච,
ඵලානුමෙයාඃ ප්‍රාරම්භාඃ
සංස්කාරාඃ ප්‍රාක්තනා ඉව.

21 ජුගොපාත්මාන මත්‍රස්තො
භෙජෙ ධර්ම මනාතුරඃ,
අගෘධ්නු රාදදෙ සොර්ථ-
මසක්තඃ සුඛ මන්වභූත්.

22 ඥානෙ මෞනං ක්ෂමා ශක්තෞ
ත්‍යාගෙ ශ්ලාඝාවිපර්යයඃ,
ගුණා ගුණානුබන්ධිත්වාත්
තස්‍ය සප්‍රසවා ඉව.

23 අනාකෘෂ්ටස්‍ය විෂයෛර්
විද්‍යානාං පාරදෘශ්වනඃ,
තස්‍ය ධර්මරතෙ රාසීද්
වෘද්ධත්වං ජරසා විනා.

24 ප්‍රජානාං විනයාධානාද්
රක්ෂණාද් භරණාදපි,
ස පිතා පිතරස් තාසාං
කෙවලං ජන්මහෙතවඃ.

25 ස්ථිත්‍යෛ දණ්ඩයතො දණ්ඩ්‍යාන්
පරිණෙතුඃ ප්‍රසූතයෙ,
අප්‍යර්ථකාමෞ තස්‍යාස්තාං
ධර්ම එව මනීෂිණඃ.

26 දුදොහ ගාං ස යඥාය
ශස්‍යාය මඝවා දිවම්,
සම්පද්විනිමයෙනොභෞ
දධතුර් භුවනද්වයම්.

20 යොදනලද රහ සේ
මොහු කරන වැඩ එක සේ
පෙර කළ කම් ලෙ සේ
පලය දැක දත හැකිය නිසි සේ

21 නො බියව තමා රැ ක
නො නිවටව දම් නො වැළැ ක
නො ගිජුව දන සුරැ ක
විදි සැප නො ඇලෙමින් කිසිව ක

22 දැනගෙන ද නො කිය න
බල ඇති කල ද ඉවස න
තම දත් නො පසස න
මොහුගෙ ගුණ ගුණ සමග ගැළපු ණ

23 කම් සැප නො රුස් නා
සතර පර තෙර දක් නා
මොහුගෙ දම් පුස් නා
මහලු නැති මහලු බව දිස් නා

24 මිනිසුන් හික්ම වූ
ඔවුන් රැක දිවි පිණ වූ
මොහු ම පිය වැනි වූ
ඔවුන් පිය ඉපදුමට පිය වූ

25 සිය රට රකිනු ව ස්
දෙවි දඬුවම් නො සර ස්
විවා පරපුර ව ස්
මොහුගෙ අත් කම් දහම් වූ ලෙ ස්

26 සක් සස් වස් ගුව න
දත් වස් මොහු ද මෙදෙර ණ
දොවමින් මේ දෙදෙ න
දෙලෝ රැකු සැප දෙමින් ගතිමි න

27 න කිලානුයයුස් තස්‍ය
රාජානො රක්ෂිතුර් යශඃ,
ව්‍යාවෘත්තා යත් පරස්වෙභ්‍යඃ
ශ්‍රුතෞ තස්කරතා ස්ථිතා.

28 ද්වෙෂ්‍යොපි සම්මතඃ ශිෂ්ටස්
තස්‍යාර්තස්‍ය යථෞෂධම්,
ත්‍යාජ්‍යො දුෂ්ටඃ ප්‍රියොප්‍යාසී–
දඞ්ගුලිවොරගක්ෂතා.

29 තං වෙධා විදධෙ නූනං
මහාභූතසමාධිනා,
තථා හි සර්වෙ තස්‍යාසන්
පරාර්ථෛකඵලා ගුණාඃ.

30 ස වෙලාවප්‍රවලයාං
පරිඛීකෘතසාගරාම්,
අනන්‍යශාසනා මුර්විං
ශශාසෛකපුරීමිව.

31 තස්‍ය දක්ෂිණ්‍යරූඪෙන
නාම්නා මගධවංශජා,
පත්නි සුදක්ෂිණෙත්‍යාසී–
දධ්වරස්‍යෙව දක්ෂිණා.

32 කලත්‍රවන්ත මාත්මාන
මවරොධෙ මහත්‍යපි,
තයා මෙනෙ මනස්වින්‍යා
ලක්ෂ්ම්‍යා ච වසුධාධිපඃ.

33 තස්‍යා මාත්මානුරූපායා–
මාත්මජන්මසමුත්සුකඃ,
විලම්බිතඵලෛඃ කාලං
ස නිනාය මනොරථෛඃ.

27 සොර යන නම් පොත ක
මිසක් නැත දේ ගැනුම් ක
ඉන් මොහු යස වැළ ක
විරිදුනට අනු කරනු නොකළැ ක

28 සුදන ද සතුරු වූ
ලෙඩට බෙහෙනෙව් රුස් වූ
දුදන තම පිය වූ
සපුත් කෑ ඇඟිලි මෙන් පිය වූ

29 හැම ගුණ ඔහු සෙ විය
පොදු වැඩ ම පල කොට විය
ඉන් ඔහු බඹු ස විය
මහා බූවලිනි මැවූ වැනි විය

30 හේ වෙරල පවු රු
දිය අගල මහ සයු රු
මුළු පොළොව ම උ රු
රැකී එක පුරක මෙන් අනු රු

31 දකුණු ගුණයෙන් හෙ බු
සුදකුණනු'රුන් නම් ලැ බු
වූ බිසොවක් දිලි බු
යාගයට දකුණු මෙන් පියඅ ඹු

32 මිහිපති තම අය ත්
බෝ ඇතොවුරන් සිටිය ත්
මැය සහ සිරිකත ත්
නිසා තැකි සැමියෙකැයි බිරිඳැ ත්

33 තමහට ම අනු රු
මෙහෙසිය කුසෙහි රුසි රු
පිළිසිඳිනුව ද රු
විසී සිත් ඇති ව පල නො දැ රු

34 සන්තානාර්ථාය විධයෙ
ස්වභුජා දවතාරිතා,
තෙන ධූර් ජගතො ගුර්වී
සචිවෙෂු නිචික්ෂිපෙ.

35 අථාභ්‍යර්ච්‍ය විධාතාරං
ප්‍රයතෞ පුත්‍රකාම්‍යයා,
තෞ දම්පතී වශිෂ්ඨස්‍ය
ගුරොර් ජග්මතු රාශ්‍රමම්.

36 ස්නිග්ධගම්භිරනිර්ඝොෂ–
මෙකං ස්‍යන්දන මාස්ථිතෞ,
ප්‍රාවෘෂෙණ්‍යං පයොවාහං
විද්‍යුදෛරාවතාවිව.

37 මා භූ දශ්‍රමපිඩෙති
පරිමෙයපුරඃසරෞ,
අනුභාවවිශෙෂාත් තු
සෙනාපරිවෘතාවිව.

38 සෙව්‍යමානෞ සුඛස්පර්ශෛඃ
ශාලනිර්යාසගන්ධිභිඃ,
පුෂ්පරෙනූත්කිරෛර් වාතෛ–
රාධූතවනරාජිභිඃ.

39 මනොභිරාමාඃ ශෘණ්වන්තෞ
රථනෙමිස්වනොන්මුඛෛඃ,
ෂඩ්ජසංවාදිනීඃ කෙකා
ද්විධා භින්නා ශිඛණ්ඩිභිඃ.

40 පරස්පරාක්ෂිසාදෘශ්‍ය
මදූරොජ්ඣිතවර්ත්මසු,
මෘගද්වන්ද්වෙෂු පශ්‍යන්තෞ
ස්‍යන්දනාබද්ධදෘෂ්ටිෂු.

34 දරුවෙකු ලබන'යු ර
කළයුතු විදි පිණිස බ ර
සියතින් ඉවත් ක ර
තැබී මැති අතෙහි සිය රජ දු ර

35 පුදමින් මහ බ මු
පිරිසිදු රද ද පිය මු
සිය ගුරු බව ලැ මු
වසිට් අරමට ගමන් ඇර මු

36 සුසිනිඳු ගැඹුරු ගො ස
රැදි රියක නැග සිතු ලෙ ස
වැසි කල වලා හි ස
නැගුණු විදුලිය ද එරවණ ලෙ ස

37 අසපුවට කරද ර
නොවනුව මදක් පිරිව ර
සිටිය ද තෙද පත ර
නිසා සිවුරහිනි පිරිවැරු යු ර

38 හල් මැලියම් සුව ද
ගත් පුල් කුසුම් මුවර ද
සලනලද වන රො ද
සෙවනු ලැබ සුව පහස් නල ම ද

39 සිය රිය නිමි හඬි නි
සසලව බොටුව නගමි නි
වෙණ තෙවෙනි තත මෙ නි
හඬන මොණරුන්ගෙ නද අසමි නි

40 මගිනි'වත ව දෙ ඇ ස
අයාගෙන සිටි රිය දෙ ස
මුව මුවහනන් ඇ ස
නරඹමිනි ඔවුනොවුන් සම ලෙ ස

41 ශ්‍රෙණිබන්ධාද් විතන්වද්භි–
රස්තම්භාං තොරණස්‍රජම්,
සාරසෛඃ කලනිර්හ්‍රාදෛඃ
ක්වචි දුන්නමිතානනෞ.

42 පවනස්‍යානුකූලත්වාත්
ප්‍රාර්ථනාසිද්ධිශංසිනඃ,
රජොභිස් තුරගොත්කීර්ණෛ–
රස්පෘෂ්ටාලකවෙෂ්ටනෞ.

43 සරසීෂ්වරවින්දානාං
වීචිවික්ෂොභශීතලම්,
ආමොද මුපජිඝ්‍රන්තෞ
ස්වනිඃශ්වාසානුකාරිණම්.

44 ග්‍රාමෙෂ්වාත්මවිසෘෂ්ටෙෂු
යූපචිහ්නෙෂු යජ්වනාම්,
අමොඝාඃ ප්‍රතිගෘහ්ණන්තා–
වර්ඝ්‍යානුපද මාශිෂඃ.

45 හෛයංගවීන මාදය
ඝොෂවෘද්ධා නුපස්ථිතාන්,
නාමධෙයානි පෘච්ඡන්තෞ
වන්‍යානාං මාර්ගශාඛිනාම්.

46 කාප්‍යභිඛ්‍යා තයො රාසීද්
ව්‍රජතොඃ ශුද්ධවෙශයොඃ,
හිමනිර්මුක්තයොර් යොගෙ
චිත්‍රා චන්ද්‍රමසො රිව.

47 තත් තද් භූමිපතිඃ පත්න්‍යෛ
දර්ශයන් ප්‍රියදර්ශනඃ,
අපි ලඞ්ඝිත මධ්වානං
බුබුධෙ න බුධොපමඃ.

41 පෙළ බැඳි කනු නොගැ නි
තොරණ පෙළ පතුරන වැ නි
නද දෙන විල් ලිහි ණි
බලනුවස් දෙදෙන උඩ බලමි නි

42 අදහස සිදු කර න
අනුවාතයෙන් දිව ය න
අස් කුරයෙන් නැගෙ න
රෙදෙන් මිදි හිස් වෙළුම් අලකි න

43 විල් දිය කැළඹුමෙ හි
යෙදී සිහිලස ගෙන එ හි
හමන පුල් පියුමෙ හි
සුවඳ විඳ වැනි තමන් සුසුමෙ · හි

44 තමා පිදු ගම් බ ද
යාග ටැම් මුල කර පු ද
ගම්වැසියන් එ ස ද
කියන ආසිරි වදන් විඳ වි ද

45 පෙර දින තැනු ගිතෙ ල්
ගෙන ආ මහලු ගවප ල්
වෙතින් මහ මහස ල්
තුරෙහි නම් විමසමිනි එම ක ල්

46 පිරිසිදු වෙස් දර හු
යන රජ මෙහෙසි දෙදෙන හු
හිම මුත් සිත සඳ හු
කැලුම් වැනි කැලුමකින් රැඳුන හු

47 සිය බිරිඳට මග ත්
දැකුම්කලු දේ දක්ව ත්
නිරිඳු පිය දැකුමැ ත්
ගෙවනලද මග පවා නොම ද ත්

48 ස දුෂ්ප්‍රාපයශාඃ ප්‍රාප–
දශ්‍රමං ශ්‍රාන්තවාහනඃ,
සායං සංයමිනස් තස්‍ය
මහර්ෂෙර් මහිෂීසඛඃ.

49 වනාන්තරා දුපාවෘත්තෛඃ
සමිත්කුශඵලාහරෛඃ,
පූර්යමාන මදෘශ්‍යාග්නි
ප්‍රත්‍යුද්‍යාතෛස් තපස්විභිඃ.

50 ආකීර්ණ මෘෂිපත්නීනා–
මුටජද්වාරරොධිභිඃ,
අපත්‍යෛ රිව නීවාර
භාගධෙයොචිතෛර් මෘගෛඃ.

51 සෙකාන්තෙ මුනිකන්‍යාභිස්
තත්ක්ෂණොජ්ඣිතවෘක්ෂකම්,
විශ්වාසාය විහඞ්ගානා
මාලවාලාම්බුපායිනාම්.

52 ආතපාත්‍යයසංක්ෂිප්ත
නීවාරාසු නිෂාදිභිඃ,
මෘගෛර් වර්තිතරොමන්ථ–
මුටජාඞ්ගනභූමිෂු.

53 අභ්‍යුත්ථිතාග්නිපිශුනෛ–
රතිථීනාශ්‍රමොන්මුඛාන්,
පුනානං පවනොද්ධූතෛර්
ධූමෛ රාහුතිගන්ධිභිඃ.

54 අථ යන්තාර මාදිශ්‍ය
ධුර්යාන් විශ්‍රාමයෙති සඃ,
තා මවාරොහයත් පත්නීං
රථා දවතතාර ච.

48	මෙහෙසිය සහ සැප	න්
	වෙහෙසුණු අසුන්ගෙන් යු	න්
	එනිරිඳු යසස් ල	න්
	සවස මහ රුසි අසපුවම ප	න්
49	පෙරලා වෙනෙන් එ	න
	දර කුස තණ ද හැර ගෙ	න
	නොදිසි ගිනි දෙවිය	න
	පෙරටු කළ තවසරන් පැමිණෙ	න
50	හැල් කොටසට ඇලු	ණු
	අසපු දෙරකඩ ඇවුරු	ණු
	ඉසි බිරිඳන් පුත	ණු
	සදිසි වන මුව රැලින් ගැවසු	ණු
51	දිය වත් කළ විග	ස
	විහඟුනට තෝතැනි බැ	ස
	එහි දිය බොන විල	ස
	ඉවත ගිය මුනි කතුන් දෙස දෙ	ස
52	අව්ව බැස ගිය ක	ල
	හුරු හැල් අකුලා හ	ළ
	පන්සල් මිදුල් ව	ල
	කබල සපමින් හුන් මුවන් රැ	ල
53	ගිනි ඇති බව පුද	න
	පෙනෙන පවනින් විහිදෙ	න
	හෝම ගඳ පැතිරෙ	න
	දුමින් පිරිසිදු කරන එන ද	න
54	සිය රියැදුරා හ	ට
	අසුන් මුදවයි අණ කො	ට
	බසිමින් පළමු කො	ට
	බිසොව බැස්වී රියෙන් නරදෙ	ට

55 තස්මෛ සභ්‍යාඃ සභාර්යාය
ගොප්ත්‍රෙ ගුප්ත තමෙන්ද්‍රියාඃ,
අර්හණා මර්හතෙ චක්‍රුර්
මුනයො නය චක්ෂුසෙ.

56 විධෙඃ සායන්තනස්‍යාන්තෙ
ස දදර්ශ තපොනිධිම්,
අන්වාසිත මරුන්ධත්‍යා
ස්වාහයෙව හවිර්භුජම්.

57 තයොර් ජගෘහතුඃ පාදන්
රාජා රාඥී ච මාගධී,
තෞ ගුරුර් ගුරුපත්නි ච
ප්‍රිත්‍යා ප්‍රතිනනන්දතුඃ.

58 තමාතිථ්‍යක්‍රියාශාන්ත
රථක්ෂොභපරිශ්‍රමම්,
පප්‍රච්ඡ කුශලං රාජ්‍යෙ
රාජ්‍යාශ්‍රමමුනිං මුනිඃ.

59 අථාථර්වනිධෙස් තස්‍ය
විජිතාරිපුරඃ පුරඃ,
අර්ථ්‍යා මර්ථපතිර් වාච
මාදදෙ වදතාං වරඃ.

60 උපපන්නං තනු ශිවං
සප්තස්වඞ්ගෙෂු යස්‍ය මෙ,
දෛවීනාං මානුෂීණාඤ්ච
ප්‍රතිහර්තා ත්ව මාපදම්.

61 තව මන්ත්‍රකෘතො මන්ත්‍රෛර්
දූරාත් ප්‍රශමිතාරිභිඃ,
ප්‍රත්‍යාදිශ්‍යන්ත ඉව මෙ
දෘෂ්ටලක්ෂ්‍යභිදඃ ශරාඃ.

55 සත රැකි සතර ද ත්
නිරිඳුට බිසොව සහ ප ත්
තවුසෝ ඉඳුරු ගු ත්
අමුතු සැලකිලි කොළෝ විදියු ත්

56 සවස් විදි සා හා
කෙළවර නිරිඳු ඈ හා
ගිනි දෙවි සුවා හා
සදිසි ඉසි දිටි අරුන්දති හා

57 රජ ද රජ දේ වී
ඔවුන් පා වැඳු ජේ වි
ගුරු ද ගුරු දේ වි
තොසින් පිළිගතු සුබාසී වී

58 සැලකිලි ලැබ තො සා
සැනසුව ගමන් වෙහෙ සා
රජුගෙන් නොවල සා
රජෙහි තොරතුරු ඇසී තවු සා

59 කළ රිපු පුර ව සී
නිරිඳු බිණුමෙහි නොල සි
අතරු නිදි සදි සි
කිය මුනිහට බසක් මෙලෙ සි

60 දෙවි මිනිසුන් නි සා
පැමිණෙන විපත් වන සා
ඔබ මතුරු සක සා
මෙමා සතහෙහි ම සුව සල සා

61 මතුරු කතු ඔබ සි ත
මතුරෙන් රිපුන් නොනැව ත
දුරදි ම දුරු කර ත
මෙමා හිවලට අද වැඩ නැ ත

62 හවිරාවර්ජිතං හොතස්
ත්වයා විධිවදග්නිෂු,
වෘෂ්ටිර් භවති ශෂ්‍යා නා–
මවග්‍රාහවිශොෂිණාම්.

63 පුරුෂායුෂජීවින්‍යො
නිරාතඞ්කා නිරීතයඃ,
යන්මදියාඃ ප්‍රජාස් තස්‍ය
හෙතුස් ත්වද්බ්‍රහ්මවර්චසම්.

64 ත්වයෛවං චින්ත්‍යමානස්‍ය
ගුරුණා බ්‍රහ්මයොනිනා,
සානුබන්ධාඃ කථං න ස්‍යුඃ
සම්පදො මෙ නිරාපදඃ

65 කින්තු වධ්වාං තවෛතස්‍යා–
මදෘෂ්ටසදෘශප්‍රජම්,
න මා මවති සද්වීපා
රත්නසූ රපි මෙදිනී.

66 නූනං මත්තඃ පරං වංශ්‍යාඃ
පිණ්ඩවිච්ඡෙදදර්ශිනඃ,
න ප්‍රකාමභුජඃ ශ්‍රාද්ධෙ
ස්වධාසංග්‍රහතත්පරාඃ.

67 මත්පරං දුර්ලභං මත්වා
නූන මාවර්ජිතං මයා,
පයඃ පූර්වෛඃ ස්වනිඃශ්වාසෛඃ
කවොෂ්ණ මුපභුජ්‍යතෙ.

68 සොහ මිජ්‍යාවිශුද්ධාත්මා
ප්‍රජාලොපනිමීලිතඃ,
ප්‍රකාශශ්චාප්‍රකාශශ්ච
ලොකාලොක ඉවාචලඃ.

62 හෙලන ගිනි මත ඔ . . . . . . බ
විදි ලෙස ගිතෙල් තල අ . . . . . . බ
ඉන් නැගි දුම් කල . . . . . . බ
වයී මා රටට ගොස් නුබ ගැ . . . . . . බ

63 මා වැසියෝ පිනැ . . . . . . ති
සියක් වස් ජීවත් වෙ . . . . . . ති
බිය නැත දුකක් නැ . . . . . . ති
එයට මුල ඔබගෙ බඹ තෙද ග . . . . . . ති

64 බඹ පුත් ඇදුරු ව . . . . . . ර
ඔබ මා ගැන සිතන ව . . . . . . ර
මා සම්පත් නිතො . . . . . . ර
රැකී තොම පවතීද වී ති . . . . . . ර

65 මේ ඔබ සොහොයු . . . . . . රි
කුස දරු ගැබක් නො දූ . . . . . . රි
දකින රන් ඉති . . . . . . රි
මෙ මිහිකත වුවද නැත සපි . . . . . . රි

66 මගෙන් පසු පිය සු . . . . . . ර
බොදුන් නොලැබෙනු සිහි ක . . . . . . ර
රැස් කරනට අහ . . . . . . ර
කැමැති සේ මෙකල නොබුදිනයු . . . . . . ර

67 මින් පසු පුද ලැබු . . . . . . මි
නැතැයි දත් කුලදෙවි පෙ . . . . . . මි
මා දුන් කිරි සුසු . . . . . . මි
වැදී උණු වී බොතැයි සිතනෙ . . . . . . මි

68 දනින් කිතු පැති . . . . . . රේ
වඳ බැවිනි යලි ඇහි . . . . . . රේ
සක්වළ ගල යු . . . . . . රේ
අසක් බැබලෙන පසක් අඳු . . . . . . රේ

69 ලොකාන්තරසුඛං පුණ්‍යං
තපො දන සමුද්භවම්,
සන්තතිඃ ශුද්ධවංශ්‍යා හි
පරත්‍රෙහ ච ශර්මණෙ.

70 තයා හීනං විධාතර් මාං
කථං පශ්‍යන් න දූයසෙ,
සික්තං ස්වය මිහ ස්නෙහාද්
වන්ධ්‍ය මාශ්‍රම වෘක්ෂකම්.

71 අසහ්‍යපීඩන් භගවන්
ඍණ මන්ත්‍ය මවෙහි මෙ,
අරුන්තුද මිවාලාන-
මනිර්වාණස්‍ය දන්තිනඃ.

72 තස්මාත් මුච්‍යෙ යථා තාත
සංවිධාතුං තථාර්හසි,
ඉක්ෂ්වාකූණාං දුරාපෙර්ථෙ
ත්වදධීනා හි සිද්ධයඃ.

73 ඉති විඥපිතො රාඥ
ධ්‍යානස්තිමිතලොචනඃ,
ක්ෂණමාත්‍ර මෘෂිස් තස්ථෞ
සුප්තමීන ඉව හ්‍රදඃ.

74 සො පශ්‍යත් ප්‍රණිධානෙන
සන්තතෙඃ ස්තම්භකාරණම්,
භාවිතාත්මා භුවො භර්තු-
රථෛනං ප්‍රත්‍යබොධයත්.

75 පුරා ශක්‍ර මුපස්ථාය
තවොර්වීං ප්‍රතියාස්‍යතඃ,
ආසිත් කල්පතරුච්ඡායා-
මාශ්‍රිතා සුරභිඃ පථි.

69 තපස් දත් උදෙ සා
එන පින එලොව පිණි සා
දරු පරපුර නි සා
එලොව මෙලොවෙහි ද සැප සල සා

70 බඹ රදුනි මා ව ද
දූක කිමෙක තොම තැවෙහි ද
දිය ඉස වැඩු නොම ද
අරම තුළ ඇති වඳ රැකක් ලෙ ද

71 කුල දෙවියනට ව න
මගෙ මේ ණය නොගැළවෙ න
ඇතෙකුගෙ මරු පෙළ න
වැඹක් මෙන් මා පෙළයි සතති න

72 එබැවින් මා පි යේ
මෙ ණයින් මුදනු බැති යේ
ඔකාවස් කුල යේ
දුකර වැඩ ඔබට මය ගැති යේ

73 මේ ලෙස රජු වි සින්
කියනලද මුනි විග සින්
දූහැනින් වැසු ඇ සින්
හුනි ය මසු නිදි විලක් විල සින්

74 සිත වැඩු හේ දූහැ න
සමවැද රජුට දරුව න
නැති වීමට කරු ණ
බලා දිවැසින් කිය මෙ ලෙසි න

75 පෙර සක් දෙව්දුහ ට
උවටැනට ගොස් එන වි ට
කප් රැක් සෙවණ ය ට
වූය සුරබිය දෙනක් ඔබ දු ට

69 ලොකාන්තරසුඛං පුණ්‍යං
තපො දාන සමුද්භවම්,
සන්තතිඃ ශුද්ධවංශ්‍යා හි
පරත්‍රෙහ ච ශර්මණෙ.

70 තයා හීනං විධාතර් මාං
කථං පශ්‍යන් න දූයසෙ,
සික්තං ස්වය මිහ ස්නෙහාද්
වන්ධ්‍ය මාශ්‍රම වෘක්ෂකම්.

71 අසහ්‍යපීඩන් භගවන්
ඍණ මන්ත්‍ය මවෙහි මෙ,
අරුන්තුද මිවාලාන-
මනිර්වාණස්‍ය දන්තිනඃ.

72 තස්මාන් මුච්‍යෙ යථා තාත
සංවිධාතුං තථාර්හසි,
ඉක්ෂ්වාකූණාං දුරාපෙර්ථෙ
ත්වදධීනා හි සිද්ධයඃ.

73 ඉති විඥාපිතො රාඥා
ධ්‍යානස්තිමිතලොචනඃ,
ක්ෂණමාත්‍ර මෘෂිස් තස්ථෞ
සුප්තමීන ඉව හ්‍රදඃ.

74 සො පශ්‍යත් ප්‍රණිධානෙන
සන්තතෙඃ ස්තම්භකාරණම්,
භාවිතාත්මා භුවො භර්තු-
රථෛනං ප්‍රත්‍යබොධයත්.

75 පුරා ශක්‍ර මුපස්ථාය
තවොර්වීං ප්‍රතියාස්‍යතඃ,
ආසීත් කල්පතරුච්ඡායා-
මාශ්‍රිතා සුරභිඃ පථි.

69 තපස් දන් උදෙ සා
එන පින එලොව පිණි සා
දරු පරපුර නි සා
එලොව මෙලොවෙහි ද සැප සල සා

70 බඹ රදුනි මා ව ද
දූක කිමෙක නොම තැවෙහි ද
දිය ඉස වැඩු නොම ද
අරම තුළ ඇති වඳ රුකක් ලෙ ද

71 කුල දෙවියනට ව න
මගෙ මේ ණය නොගැළවෙ න
ඇතෙකුගෙ මරු පෙළ න
වැඹක් මෙන් මා පෙළයි සතති න

72 එබැවින් මා පි යේ
මෙ ණයින් මුදනු බැති යේ
ඔකාවස් කුල යේ
දුකර වැඩ ඔබට මය ගැති යේ

73 මේ ලෙස රජු වි සින්
කියනලද මුනි විග සින්
දූහැනින් වැසු ඇ සින්
හුනි ය මසු නිදි විලක් විල සින්

74 සිත වැඩු හේ දූහැ න
සමවැද රජුට දරුව න
නැති වීමට කරු ණ
බලා දිවැසින් කීය මෙ ලෙසි න

75 පෙර සක් දෙවිඳුහ ට
උවටැනට ගොස් එන වි ට
කප් රුක් සෙවණ ය ට
වූය සුරබිය දෙනක් ඔබ දු ට

76 ධර්මලොපභයාද් රාඥී
ඍතුස්නාතා මිමාං ස්මරන්,
ප්‍රදක්ෂිණක්‍රියාර්හායාං
තස්‍යාං ත්වං සාධු නාචරඃ.

77 අවජානාසි මාං යස්මා–
දතස් තෙ න භවිෂ්‍යති,
මත්ප්‍රසූති මනාරාධ්‍ය
ප්‍රජෙති ත්වාං ශශාප සා.

78 ස ශාපො න ත්වයා රාජන්
න ච ශාරථිනා ශ්‍රුතඃ,
නදත්‍යාකාශගඞ්ගායාඃ
ශ්‍රොතස්‍යුද්දමදිග්ගජෙ.

79 ඊප්සිතං තදවඥානාද්
විද්ධි සාර්ගල මාත්මනඃ,
ප්‍රතිබධ්නාති හි ශ්‍රෙයඃ
පූජ්‍ය පූජාව්‍යතික්‍රමඃ.

80 හවිෂෙ දිර්ඝසත්‍රස්‍ය
සා චෙදනිම් ප්‍රචෙතසඃ
භුජඞ්ගපිහිතද්වාරං
පාතාල මධිතිෂ්ඨති.

81 සුතාං තදීයාං සුරභෙඃ
කෘත්වා ප්‍රතිනිධිං ශුචිඃ,
ආරාධය සපත්නිකඃ
ප්‍රීතා කාමදුඝා හි සා.

82 ඉති වාදින එවාස්‍ය
හොතු රාහුති සාධනම්,
අනින්ද්‍යා නන්දිනි නාම
ධෙනු රාවවෘතෙ වනාත්.

76 පව් බියෙ නොසප් දි න
නෑ බිසොව ගැන සිතමී න
ගිය ඔබ සුරබී දෙ න
දූක ද නොම කෙළෙහි ඇය පැදකු ණ

77 මා ගැන නොකර ග රු
ගියෙහි ඔබ ලබනුව ද රු
මට ගරු කරන තු රු
කළා සාපය නොලබවයි ද රු

78 අහස් ගඟ දිය ම ත
උදම් දිගැතුන් නද දෙ ත
ඒ සාපය මහ ත
ඔබ ද ඔබ රියැදුරු අසා නැ ත

79 එයින් දූන් ඔබ සි ත
අදහස අගුල් හී ඇ ත
වළකයි සිය සැප ත
පිදිය යුත්තන් නොම පුදන ස ත

80 වරුණහු යාගය ට
ගිතෙල් කිරි ලැබ ගැනුම ට
නයි වැසු දොරටු ක ට
හිඳි නා ලොවෙහි ඇය මෙකල ට

81 ඇප කොට ඇයගෙ දුව
අරයනු සමග රජ දුව
බැතියෙන් පිරිසි දුව
ලැබේ ඇයගෙන් සැපත් නොම දුව

82 කියත ඔහු මෙ වද න
මුනිහු ආහුති සපය න
නන්දිනි නම් කල ණ
දෙන ද එහි පැමිණියා වනයෙ න

83 ලලාටොදය මාභුග්නං
පල්ලවස්නිග්ධපාටලා,
බිභ්‍රති ශ්වෙතරොමාඞ්කං
සන්ධ්‍යෙව ශශිනං නවම්.

84 භුවං කොෂ්ණෙන කුණ්ඩොධ්නි
මෙධ්‍යෙනාවභෘථා දපි,
ප්‍රස්‍රවෙණාභිවර්ෂන්ති
වත්සාලොකප්‍රවර්තිනා.

85 රජෛඃකණෛඃ ඛුරොද්ධූතෛඃ
ස්පෘශද්භිර් ගාත්‍ර මන්තිකාත්,
තීර්ථාභිෂෙකජාං ශුද්ධි–
මාදධානා මහික්ෂිතඃ.

86 තාං පුණ්‍යදර්ශනාං දෘෂ්ට්වා
නිමිත්තඥස් තපොනිධිඃ,
යාජ්‍ය මාශංසිතාවන්ධ්‍ය
ප්‍රාර්ථනං පුන රබ්‍රවීත්.

87 අදූරවර්තිනිං සිද්ධිං
රාජන් විගණයාත්මනඃ,
උපස්ථිතෙයං කල්‍යාණී
නාම්නි කීර්තිත එව යත්.

88 වන්‍යවෘත්ති රිමාං ශශ්ව
දත්මානුගමනෙන ගාම්,
විද්‍යාමභ්‍යසනෙනෛව
ප්‍රසාදයිතු මර්හසි.

89 ප්‍රස්ථිතායාං ප්‍රතිෂ්ඨෙථාඃ
ස්ථිතායාං ස්ථිති මාචරෙඃ,
නිෂණ්ණායාං නිෂිදස්‍යාං
පීතාම්භසි පිබෙරපඃ.

83 ලාපලු පලොල්   වන්
තළල ලොම් පෙළ හෙළ   වන්
මදක් වක් වූ   වන්
දූරු නව සඳ සැඳැ නෙද   වන්

84 ''අවබුරුත'' බීබැ   වූ
පිරිසිදු මදක් උණු   වූ
වසු දූක වැගිර   වූ
කිරෙන් බීම තෙමු කිරි බුරුලු   වූ

85 කුර පහරින් නැගෙ   න
රෙදෙන් සිය ගත තැවැරෙ   න
පින් තොට නා ලැබෙ   න
පරම පිරිසිදු බව රජුට දෙ   න

86 පින් දූකුමින් උස   ස්
දූක ඇය නැණැති එ තවු   ස්
සිත මන දෙළ සක   ස්
රජුට නැවතත් කීය මේ බ   ස්

87 රදුනි ඔබ පැතු   මේ
නුදුරු වෙයි පල නෙලු   මේ
නම කී කෙණෙහි   මේ
දෙන ද ආ හෙයිනි ලෙස නිය   මේ

88 වෙනෙ සරන මේ දෙ   න
අනුව ම ගමින් කරමි   න
සතරෙව් ඇබැසි   න
පැහැදවිය යුතුය තෙක් පහදි   න

89 ඇය යන කල ම ය   නු
නවතින විට ද නවති   නු
ඇය හොත් කල හොවි   නු
වතුර බොන කල ද ඔබ පැන් බො   නු

90 වධූර් භක්තිමතී චෛනා-
මර්චිතා මා තපොවනාත්,
ප්‍රයතා ප්‍රාත රන්වෙතු
සායං ප්‍රත්‍යුද්ව්‍රජෙදපි.

91 ඉත්‍යාප්‍රසාද දස්‍යාස් ත්වං
පරිචර්යාපරො භව,
අවිඝ්න මස්තු තෙ ස්ථෙයාඃ
පිතෙව ධුරි පුත්‍රිණාම්.

92 තථෙති ප්‍රතිජග්‍රාහ
ප්‍රීතිමාන් සපරිග්‍රහඃ,
ආදෙශං දෙශකාලඥඃ
ශිෂ්‍යඃ ශාසිතු රානතඃ.

93 අථ ප්‍රදොෂෙ දොෂඥඃ
සංවෙශාය විශාම්පතිම්,
සූනුඃ සූනෘතවාක් ස්‍රෂ්ටුර්
විසසර්ජොදිත ශ්‍රියම්.

94 සත්‍යාමපි තපඃසිද්ධෞ
නියමාපෙක්ෂයා මුනිඃ
කල්පවිත් කල්පයාමාස
වන්‍යාමෙවාස්‍ය සංවිධාම්.

95 නිර්දිෂ්ටාං කුලපතිනා ස පර්ණශාලා.
මධ්‍යාස්‍ය ප්‍රයතපරිග්‍රහද්විතීයඃ,
තච්ඡිෂ්‍යාධ්‍යයනනිවෙදිතාවසානාං
සංවිෂ්ටඃ කුශශයනෙ නිශාං නිනාය.

ඉති ශ්‍රී රඝුවංශෙ මහාකාව්‍යෙ කාලිදස කෘතෞ වශිෂ්ඨා-
ශ්‍රමාභිගමනො නාම ප්‍රථමඃ සර්ගඃ

90 බිසොව යුතු බැතියෙ [illegible]
පිදූ දෙන තෙක් තව ව [illegible]
උදය පසු ගමනි න
සවස පෙර ගමනින් පුදනු මැ න

91 පහදින තෙක් ඔබ ට
වතාවත් කර දෙන හ ට
පැමිණේවා සෙත ට
පියෙකු ලෙස පවතුවා පුතුන ට

92 දෙස් කල් දත් නිරි ඳ
බිසොව සහතොස් අනුබ ද
සියගුරු අණ එස ද
නැමී පිළිගති පා පියුම් වැ ද

93 එසඳ ඒ නුවණැ ත්
සබවස් කියන බඹ පු ත්
පහළ සිය යස සැ ත්
රජහු යැවි නිදනුවට රැ ප ත්

94 වත් දත් ඒ මු නි
ඇත ද තව බල කම නි
වත නියමය මෙ නි
රජුට නිදනුව කුස යහන් දි නි

95 ඒ මීපල් කුලපති වූ තවුස් විසින් දුන්
පන්සල් ගේ තුළට වැදී තමා බිසෝ හා
සිස් කැන් වේ ගයන හඬින් හැහැ ගෙවුම් යුත්
රැ ගෙවවේ කුස යහනේ එද නිදු ගත්.

ද්විතීයඃ සර්ගඃ

1 අථ ප්‍රජානාමධිපඃ ප්‍රභාතෙ
ජායාප්‍රතිග්‍රාහිතගන්ධමාල්‍යාම්,
වනාය පීතප්‍රතිබද්ධවත්සාං
යශොධනො ධෙනු මෘෂෙර් මුමොච.

2 තස්‍යාඃ ඛුරන්‍යාසපවිත්‍රපාංශු
මපාංශුලානාං ධුරි කිර්තනියා,
මාර්ගං මනුෂ්‍යෙශ්වරධර්මපත්නි
ශ්‍රුතෙරිවාර්ථං ස්මෘති රන්වගච්ඡත්.

3 නිවර්ත්‍ය රාජා දයිතාං දයාලුස්
තාං සෞරභෙයීං සුරභිර් යශොභිඃ,
පයොධරීභූතචතුඃසමුද්‍රාං
ජුගොප ගොරූපධරාමිවොර්වීම්.

4 ව්‍රතාය තෙනානුචරෙණ ධෙනොර්
න්‍යෂෙධි ශෙෂො ප්‍යනුයායිවර්ගඃ,
න චාන්‍යතස්තස්‍ය ශරිරරක්ෂා
ස්වවීර්යගුප්තා හි මනොඃ ප්‍රසූතිඃ.

5 ආස්වාදවද්භිඃ කවලෛස්තෘණානාං
කණ්ඩූයනෛර් දංශනිවාරණෛශ්ච,
අව්‍යාහතෛඃ ස්වෛරගතෛඃ ස තස්‍යාඃ
සම්‍රාට් සමාරාධනතත්පරොභූත්.

දෙවන සග

1 මෙහෙසිය විසින් පිදු ගඳමල් සුවඳ ලැ බූ
කිරි පූ වසු විසින් ලුහුබැඳි බුරුලු සි ඹූ
ඒ දෙන රජු විසින් කිතුමය දනය ලැ බූ
එම රැය අනතුරුව වනයට මුදනු ලැ බූ

2 පතිවත් අහනන්ගෙ අබිමුව තබන ල ද
මෙහෙසිය ඒ දෙනාගෙ පය කුර පහර වැ ද
පිවිතුරු මහ ගියා ඇය පසු පසින් ම ඳ
සුතියෙහි අරුත අනුගිය මනු මුනිය ලෙ ද

3 කුළුණැති යසස් හෙබි නරනිඳු හද න ද න
පියොවුරු බවට පත් සිවු සමුදුර දර න
ගව රු බව ලබනලද මිහිතල ලෙසි න
වෙහෙයි දෙන රැකි මෙහෙසිය නවතම් න

4 දෙන සහ වත පිණිස යනා නිරිඳු නිසැ කිය
පිටිපස යනු කැමැති සිය පිරිස වැළැ කිය
අනෙකෙකු නිසා නොරැකුම ඔහුගෙ දම කිය
මුළු මනු පරපුර ම තම බෙලෙනි සුරැ කිය

5 මිහිපති නිරිඳු රසවත් තණ කබල දි දි
ඇඟ කැසුමෙන් මෙන් ම මැසි වැළකුමෙන් රැ දි
ඇය රිසි ලෙසට ගමනට ඉඩ දෙමින් ලැ දි
සුරබිය සතුටු කෙරුමෙහි නිරතුරුව යෙ දි

6 ස්ථිතඃ ස්ථිතා මුච්චලිතඃ ප්‍රයාතාං
නිෂෙදුෂී මාසනබන්ධධීරඃ,
ජලාභිලාෂී ජලමාදදනාං
ඡායෙව තාං භූපති රන්වගච්ඡත්.

7 ස න්‍යස්තචිහ්නාමපි රාජලක්ෂ්මීං
තෙජොවිශෙෂානුමිතාං දධානඃ,
ආසීදනාවිෂ්කෘතදානරාජී
රන්තර්මදවස්ථ ඉව ද්විපෙන්ද්‍රඃ

8 ලතාප්‍රතානොද්ග්‍රථිතෛඃ ස කෙශෛ–
රධිජ්‍යධන්වා විචචාර දවම්,
රක්ෂාපදෙශාන් මුනිහොමධෙනොර්
වන්‍යාන් විනෙෂ්‍යන් නිවදුෂ්ටසත්වාන්.

9 විසෘෂ්ටපාර්ශ්වානුචරස්‍ය තස්‍ය
පාර්ශ්වද්‍රුමාඃ පාශභෘතාසමස්‍ය,
උදිරයාමාසු රිවොන්මදනා–
මාලොකශබ්දං වයසාං විරාවෛඃ.

10 මරුත්ප්‍රයුක්තාශ්ච මරුත්සඛාභං
තමර්ච්‍ය මාරා දභිවර්තමානම්,
අවාකිරන් බාලලතා ප්‍රසූනෛ–
රාචාරලාජෛ රිව පෞරකන්‍යාඃ.

11 ධනුර්භෘතො ප්‍යස්‍ය දයාර්ද්‍රභාව–
මාඛ්‍යාත මන්තඃකරණෛර් විශඞ්කෛඃ,
විලොකයන්ත්‍යො වපු රාපු රක්ෂ්ණාං
ප්‍රකාමවිස්තාරඵලං හරිණ්‍යඃ

12 ස කීචකෛර් මාරුතපූර්ණරන්ධ්‍රෛඃ
කූජද්භිරාපාදිතවංශකෘත්‍යම්,
ශුශ්‍රාව කුඤ්ජෙෂු යශඃ ස්ව මුච්චෛ–
රුද්ගීයමානං වනදෙවතාභිඃ.

6 දෙන සිටි සදෙහි සිටිමින් යන සදෙහි ය මින්
ඇය හොත් සදෙහි හෙව සිය ගත සනසව මින්
දිය බොනු කැමැති වූ කල ඇය දිය ද බො මින්
සෙවණැලි විලස සුරබිය අනුගියේ සෙ මින්

7 අතහළ සෙමර සේසත් රජ ලකුණු රැ ස
තෙද ගති නිසා දතයුතු මහරජෙකු ලෙ ස
මිහිපති පිටත නොපතළ මද රොදැති කු ස
දිසි විය මද කිපුණු හිවි ගජ රජෙකු ලෙ ස

8 ලිය වැල් කෙඳිවලින් උඩුකුරු වී ගෙතු ණු
හිස කෙස්වලින් රැඳි නැගු දුනු දිය දරු ණු
එනිරිඳු මුනිහු දෙන රැක ගැනුමෙහි යෙදු ණු
වනයෙහි රුදු සතුන් විනයනු මෙන් පෙනු ණු

9 පිරිවර දනන් අත්හළ වැනි වරුණ දෙ වි
එම නරනිඳුට උරු තුරු මග දෙපස සෙ වි
මද නැගි විහග ගණ නැගු ගුම් නිසා හි වි
බල බල බලව යන හඬ නගනුවන් සෙ වි

10 මඳ නල විසින් මෙහෙයුණු ළද ලිය ද න තු
නලදෙව් මිතුරු ගිනිදෙව් වැනි පිදිය යු තු
නිරිඳුට විලඳ ඉසිනෙව් පුද පිණිස ක තු
හිස මත විසිරවිය මල් තුවටුවෙන් මු තු

11 අත දුනු දරන මුත් ඉඳුරන් නිසා සි ත
කුළුණෙන් පිරුණු බව පළ කළ නිරිඳු ග ත
නොබියව මගන මුවහත මග දිගට ය ත
ලැබගතු එද ලැබූ පල දිගු පුළුලු නෙ ත

12 සුළහිනි සිදුරු පිරුණෙන් පිරිවහන ල ද
හුණ තුරු විසින් සැපයුණු වස් කුලල් න ද
ලිය ගොමු අතර හිඳි වන දෙව් ගයන ල ද
සිය යස ගොස ඇසි වන සැරිසරන ර ද

13 පෘක්තස් තුෂාරෛර් ගිරිනිර්ඣරාණා–
මනොකහාකම්පිතපුෂ්පගන්ධි,
තමාතපක්ලාන්ත මනාතපත්‍ර–
මාචාරපූතං පවනඃ සිෂෙවෙ.

14 ශශාම වෘෂ්ට්‍යාපි විනා දවාග්නි–
රාසිද් විශෙෂා ඵලපුෂ්පවෘද්ධිඃ,
ඌනං න සත්වෙෂ්වධිකො බබාධෙ
තස්මින් වනං ගොප්තරි ගාහමානෙ.

15 සඤ්චාරපූතානි දිගන්තරාණි
කෘත්වා දිනාන්තෙ නිලයාය ගන්තුම්,
ප්‍රචක්‍රමෙ පල්ලවරාගතාම්‍රා
ප්‍රභා පතඞ්ගස්‍ය මුනෙශ්ච ධෙනුඃ.

16 තාං දෙවතාපිත්‍රතිථික්‍රියාර්ථා–
මන්වග්යයෞ මධ්‍යමලොකපාලඃ,
බභෞ ච සා තෙන සතාං මතෙන
ශ්‍රද්ධෙව සාක්ෂාද්විධිනොපපන්නා.

17 ස පල්වලොත්තිර්ණවරාහයූථා–
න්‍යාවාසවෘක්ෂොන්මුඛබර්හිණානි,
යයෞ මෘගාධ්‍යාසිත ශාද්වලානි
ශ්‍යාමායමානානි වනානි පශ්‍යන්.

18 ආපිනභාරොද්වහනප්‍රයත්නාද්
ගෘෂ්ටිර් ගුරුත්වාද් වපුෂො නරෙන්ද්‍රඃ,
උභාවලඤ්චක්‍රතු රඤ්චිතාභ්‍යාං
තපොවනාවෘත්තිපථං ගතාභ්‍යාම්.

19 වශිෂ්ඨධෙනො රනුයායිනන්ත–
මාවර්තමානං වනිතා වනාන්තාත්,
පපෞ නිමෙෂාලස්පක්ෂ්මපඞ්ක්ති–
රුපොෂිතාභ්‍යා මිව ලොචනාභ්‍යාම්.

13 ගහලැලිවලින් එන දිය බිඳුවලින් දෙප   වී
පිපි තුරු සලා එන නල මල් ගඳින් කැ   වී
සේසත ඉවත ලා සිටි රිවි රැසින් තැ   වී
සුසිරිත නිසා පිවිතුරු නරනිඳුන් සෙ   වී

14 ලොව රැකි එම නිරිඳු රුදු වන වැදුණු ක   ල
වැසි නැති වුවද ළැව ගිනි මුල් සිදිණි පි   ළ
තුරු පෙති අතර තර විය මල් සමග ප   ල
බල ඇති සතුන් දුඹුලන් නොම පෙළී ව   ල

15 තඹවන් දිනිඳු රැස් ගුවනතෙහි සැරි ස   රා
එම වන් මුනිහු දෙන වැද ඇවිද වන තු   රා
කරමින් ගුවන වන යන දෙක ම පිවිතු   රා
නැවතුම් පිණිස පා නැගූ හිගු නිවස ක   රා

16 කුලදෙවියනට යන එන දනට පුදන   ට
නිසි දෙය දෙවන මුනි අසපුවට සැමවි   ට
දෙන රකිනුවට යන පිටිපසිනි නරදෙ   ට
සම විය පණ පිටින් සිටි සැඳැහැ කිරිය   ට

17 විලෙන් ගොඩ නැගුණු මුව හුරු මුළු ඇ   ති
ලැගුම් තැන් කුරා යන මොණර ගණ ඇ   ති
මුවන් වැතිර හිඳි නිල් වණැති වන පෙ   ති
පලින් පල බලා ගියෙ එවන නරප   ති

18 දරු ලද කිරි බරින් බර බුරුලු දරු දෙ   න
තර වුණු වෙර බරින් බර රද ද මෙදෙදෙ   න
මඳ මඳ අලස ගමනින් නතනමින් ය   න
මහමහ සැරසූහ මුනි අසපුවට එ   න

19 මුනිහුගෙ හෝම දෙන පසු පසැ'විද වෙහෙ   සි
වනතුර සිට අරම වෙත පැමිණෙන නර   සි
ඇසිපිය පැහැරුමෙන් තොර වත් ගත් සදි   සි
නිශ්සල නෙතින් නැරඹූ මහරද මෙහෙ   සි

20 පුරස්කෘතා වර්ත්මනි පාර්ථිවෙන
ප්‍රත්‍යුද්ගතා පාර්ථිවධර්මපත්න්‍යා,
තදන්තරෙ සා විරරාජ ධෙනුර්
දිනක්ෂපාමධ්‍යගතෙව සන්ධ්‍යා.

21 ප්‍රදක්ෂිණීකෘත්‍ය පයස්විනිං තාං
සුදක්ෂිණා සාක්ෂතපාත්‍රහස්තා,
ප්‍රණම්‍ය චානර්ච විශාල මස්‍යාඃ
ශෘඞ්ගාන්තරං ද්වාරමිවාර්ථසිද්ධෙඃ.

22 වත්සොත්සුකාපි ස්තිමිතා සපර්යාං
ප්‍රත්‍යග්‍රහීත් සෙති නනන්දතුස් තෞ,
භක්ත්‍යොපපන්නෙෂු හි තද්විධානාං
ප්‍රසාදජිහ්නානි පුරඃඵලානි.

23 ගුරොඃ සදරස්‍ය නිපීඩ්‍ය පාදෞ
සමාප්‍ය සාන්ධ්‍යඤ්ච විධිං දිලීපඃ,
දෙහාවසානෙ පුනරෙව දෙග්ධ්‍රීං
භෙජෙ භුජොච්ඡින්නරිපුර් නිෂණ්ණාම්.

24 තා මන්තිකන්‍යස්තබලිප්‍රදීපා–
මන්වාස්‍ය ගොප්තා ගෘහිණීසහායඃ,
ක්‍රමෙණ සුප්තා මනු සංවිවෙශ
සුප්තොත්ථිතාං ප්‍රාතරනූදතිෂ්ඨත්.

25 ඉත්ථං ව්‍රතං ධාරයතඃ ප්‍රජාර්ථං
සමං මහිෂ්‍යා මහනීයකීර්තෙඃ,
සප්තව්‍යතියුස් ත්‍රිගුණානි තස්‍ය
දිනානි දීනොද්ධරණොචිතස්‍ය.

26 අන්‍යෙද්‍යු රාත්මානුචරස්‍ය භාවං
ජිඥසමානා මුනිහොමධෙනුඃ,
ගඞ්ගාප්‍රපාතාන්තවිරූඪශෂ්පං
ගෞරිගුරොර්ගහ්වර මාවිවෙශ.

20 මහරජු විසින් වනයෙහි සිට පෙරටු කෙ   රූ
මෙහෙසිය විසින් බැති බර පෙර ගමින් කෙ   රූ
අඹු සැමි දෙදෙන මැද ගව දෙන වණැති ගු   රූ
දිව රැ දෙක අතර දිලි සැඳෑ කැලුම් යු   රූ

21 අතිනැර ගත් විලඳ රජ මෙහෙසිය එව   ර
කිරි වගුරුවන දෙන පැදකුණු කොට තෙව   ර
නම කර තමා අදහස පිළිබඳ ගැඹ   ර
දෙරකඩ ලෙස සිතා පිදූ සිඟු දෙක අත   ර

22 යුහුසුලු නමුදු දෙන තම වසු දකින මෙ   නෝ
පුද පිළිගත් බැවින් තුටු විය පළමු දි   නෝ
උතුමන් විසින් බැතිමතුනට කෙරෙන සෙ   නෝ
පැහැදුම් ලකුණුවල පල ඉදිරියෙහි පෙ   නෝ

23 තම බා බෙලෙන් රිපු ඔද බිඳි නිරිඳු ස   ද
ගුරුහුගෙ පා යුවල දූධි කොට රැගෙන වැ   ද
කළ යුතු වැඩ නිමා කොට ඒ සැඳෑ ස   ද
කිරි දී හුන් දෙනට උවැටන් කෙළේ හි   ද

24 මෙහෙසිය සමග නරනිඳු පුද පිණිස එ   දා
ළඟ තැබූ පහන් ඇති සුරබිය වෙතෙහි හි   දා
සැතපුණු ඇය අනුව එහි රැ දවස නි   දා
අළුයම අවදි විය ඇය අවදි වුණු ස   දා

25 දුගියන් දුකින් මිදූ රැඳි පුද යසස් හි   වි
දරුවන් පිණිස මෙ ලෙස වත රකින තැ   වී
එලඳුන් සහිත නරනිඳු ගුණවතුන් සෙ   වී
ගණනින් නොඅඩු ලෙස විසි එක් දිනක් ගෙ   වි

26 නැණවත් සුරබි දෙන ඒ විසි දෙවෙනි දි   න
දූන ගනු පිණිස මෙ සිය අනුසරහූ ම   න
ගහ තෙර බැවුමට ළඟ තණ වැඩුණු තැ   න
පිවිසිණි ලෙනක් තුළ හිම ගිරි කුළක ව   න

27 සා දුෂ්ප්‍රධර්ෂා මනසාපි හිංස්‍රෛ–
රිත්‍යද්‍රිශොභාප්‍රහිතෙක්ෂණෙන,
අලක්ෂිතාභ්‍යුත්පතනො නෘපෙණ
ප්‍රසහ්‍ය සිංහඃ කිල තාං චකර්ෂ.

28 තදිය මාක්‍රන්දිත මාර්තසාධොර්
ගුහානිබද්ධප්‍රතිශබ්දදීර්ඝම්,
රශ්මිෂ්විවාදය නගෙන්ද්‍රසක්තාං
නිවර්තයාමාස නෘපස්‍ය දෘෂ්ටිම්.

29 ස පාටලායාං ගවි තස්ථිවාංසං
ධනුර්ධරඃ කෙශරිණං දදර්ශ,
අධිත්‍යකායා මිව ධාතුමය්‍යාං
ලොධ්‍රද්‍රුමං සානුමතඃ ප්‍රඵුල්ලම්.

30 තතො මෘගෙන්ද්‍රස්‍ය මෘගෙන්ද්‍රගාමී
වධාය වධ්‍යස්‍ය ශරං ශරණ්‍යඃ,
ජාතාභිසඞ්ගො නෘපතිර් නිෂඞ්ගා–
දුද්ධර්තු මෛච්ඡත් ප්‍රසභොද්ධෘතාරිඃ.

31 වාමෙතරස් තස්‍ය කරඃ ප්‍රහර්තුර්
නඛප්‍රභාභූෂිතකඞ්කපත්‍රෙ,
සක්තාඞ්ගුලිඃ සායකපුඞ්ඛ එව
චිත්‍රාර්පිතාරම්භ ඉවාවතස්ථෙ.

32 බාහුප්‍රතිෂ්ටම්භවිවෘද්ධමන්‍යු–
රභ්‍යර්ණමාගස්කෘත මස්පෘශද්භිඃ,
රාජා ස්වතෙජොභි රදහ්‍යතාන්තර්
භොගීව මන්ත්‍රෞෂධරුද්ධවීර්යඃ.

33 තමාර්යගෘහ්‍යං නිගෘහීතධෙනුර්
මනුෂ්‍යවාචා මනුවංශකෙතුම්,
විස්මායයන් විස්මිත මාත්මවෘත්තෞ
සිංහොරුසත්ත්වං නිජගාද සිංහඃ.

27 සිතිනුදු මැයට සතුරන් ළං නොවනු ඇ ති
යන අදහසින් කඳු දෙස හෙලූ බැලුම් ඇ ති
නරනිඳු විසින් නොදකිනලද පැනුම් ඇ ති
මිගිදෙක් සුරබි දෙන ඒ ලෙන තුළට ග ති

28 ගල්ලෙන තුළ පැවැති පිළිහඬිනි දික්වු ණු
ඒ දෙන හැඬූ හඬින් දුගියනට හිත වූ ණු
එම නරනිඳුගෙ ඇස කඳු දෙසට හැරවූ ණු
රැහැනින් රැගෙන ඇදි ලෙස එදෙස යොමු වූ ණු

29 දුනු දූරු ඒ නිරිඳු පඬුවන් පැහැය දූ රු
දෙන සිවු පයින් මැඩ සිටි කෙසරිඳුන් උ රු
ගුරුගල්වලින් හෙබි හිවි කඳු මුදුන'තු රු
දුටුවේ පිපි මලින් හෙබි ලොත් රුකක'සු රු

30 මිගිදෙකු විලස යන දන රැකුමෙහි නිර ත
බලයෙන් දමනලද පරසතුරන් ඉව ත
හටගත් පරාබව ඇති රජ හියොවුර ත
හීයක් අදිනු රිසිවිය විදිනුව එ වෙ ත

31 සතුරන් නසනසුලු රජ සිය නියෙහි රැ සින්
බැබලුණු ඇතුළ පිරි ලෝතුඩු පියා රැ සින්
හී පගලියැ ඇලි දකුණත ඇඟිලි ප සින්
සිටියේ සිතියමක ඇඳි පිළිරුවක ලෙ සින්

32 අත ගත නොහැකි වී දැඩි කොවගින් දිලු ණු
නරනිඳු තම වෙත ම සිටි රිපු ගත නුහු ණු
වැළකුණු මතුරු බෙහෙදින් බල ඇති දරු ණු
පණිදෙකු විලස ඇතුළත තෙදගින් දැවූ ණු

33 හිරිහැර දෙන දෙනට ඒ කුරිරු සිහර ද
සුදනන් මැද ගැනෙන මනුකුලට වැනි ද ද
පුදුම ව සිටි රජුට පසුබැවුණු මිගර ද
මිනිසුන් බසින් පැවසී මෙබස ඔද ල ද

34 අලං මහීපාල, තව ශ්‍රමෙණ
ප්‍රයුක්ත මප්‍යස්ත්‍ර මිතො වෘථා ස්‍යාත්,
න පාදපොන්මූලනශක්ති රංහඃ
ශිලොච්චයෙ මූර්ච්ඡති මාරුතස්‍ය.

35 කෛලාසගෞරං වෘෂ මාරුරුක්ෂොඃ
පාදර්පණානුග්‍රහපූතපෘෂ්ඨම්,
අවෙහි මාං කිඞ්කර මෂ්ටමූර්තෙඃ
කුම්භොදරං නාම නිකුම්භමිත්‍රම්.

36 අමුං පුරඃ පශ්‍යසි දෙවදරුං
පුත්‍රීකෘතො සෞ වෘෂභධ්වජෙන,
යො හෙමකුම්භස්තනනිඃසෘතානාං
ස්කන්දස්‍ය මාතුඃ පයසාං රසඥඃ.

37 කණ්ඩූයමානෙන කටං කදචිද්
වන්‍යද්විපෙනොන්මථිතා ත්වගස්‍ය,
අථෛන මද්‍රෙස්තනයා ශුශොච
සෙනාන්‍ය මාලිඪ මිවාසුරාස්ත්‍රෛඃ.

38 තද ප්‍රභෘත්‍යෙව වනද්විපානාං
ත්‍රාසාර්ථ මස්මින් නහ මද්‍රිකුක්ෂෞ,
ව්‍යාපාරිතඃ ශූලභෘතා විධාය
සිංහත්ව මඞ්කාගතසත්වවෘත්ති.

39 තස්‍යාලමෙෂා ක්ෂුධිතස්‍ය තෘප්ත්‍යෛ
ප්‍රදිෂ්ටකාලා පරමෙශ්වරෙණ,
උපස්ථිතා ශොණිතපාරණා මෙ
සුරද්විෂශ් චාන්ද්‍රමසී සුධෙව.

40 ස ත්වං නිවර්තස්ව විහාය ලජ්ජාං
ගුරොර් භවාන් දර්ශිතශිෂ්‍යභක්තිඃ,
ශස්ත්‍රෙණ රක්ෂ්‍යං යදශක්‍යරක්ෂං
න තද් යශඃ ශස්ත්‍රභෘතාං ක්ෂිණොති.

34 මිහිපල්ලෙනි ඔබගෙ වෙහෙසුමෙනි පල නැ ත
විදි මුත් මා දෙසට එය විපල වනු ඇ ත
වන රුක් ඉදුරුමෙහි ඇති නමුදු සිය තැ ත
මහගල් ඉදුරුමට වාතයට බල නැ ත

35 කෙලෙස කුළ සදිසි ගව වාහන නගි න
ඉසුරු පා පහස ලද බඳකින් හොබ න
නිකුඹ රකුසු මිතු කුඹුදර යන නමි න
දනුව මා ඉසුරු මෙහෙකරු දුර දර න

36 ඔය ඔබ ඉදිරියෙහි දෙව්දුරු තුර බල නු
එය කඳ මවගෙ රන් කුඹු තනයෙන් එරු ණු
දිය කිරි රසය දූන මෙහෙසුරුහුගෙ පුත ණු
කෙනෙකුන් විලස වැඩුණකි අදරින් පිරු ණු

37 කිසියම දිනක මද හෙන සිය කපොල ක සා
වලැතෙක් පලක දූම් එහි පිට සිවිය න සා
ගිරි දුව එදූක අසුරන් අවි පහර නි සා
කඳ පුතු ගැන විලස වූ සෝ දුකින් හැ සා

38 එදින පටන් වලැතුන් බිය කරනුව . ට
වෙතට පත් සතුන් පමණක් ගොදුරු කො ට
කිකරු මා පෙරළමින් මිගිදෙකු බව ට
මෙහෙය වන ලදිම් මේ ගිරි කුස තුළ ට

39 මෙහෙසුරු විසින් දක්වුණු අහර කල් ඇ ති
එළඹුණු මා වෙතට මේ ගව ගොදුර රු ති
රහුහට සඳ අමා ලෙස බඩසයට ගැ ති
මාහට මගේ කය පිණවනු පිණිස ඇ ති

40 ඉන් ඔබ නතරවනු හැර දූරි හිරි ග තිය
ඔබ සිය ගුරුට දක්වූ ගුරු බැති ඇ තිය
අවියෙන් යමක ඇත නොරැකිය හැකි ග තිය
එයින'වි ගතුවනගෙ යස නැසුමක් නැ තිය

41 ඉති ප්‍රගල්භං පුරුෂාධිරාජො
මෘගාධිරාජස්‍ය වචො නිශම්‍ය,
ප්‍රත්‍යාහතාස්ත්‍රො ගිරිශප්‍රභාවා–
දත්මන්‍යවඥං ශිථිලිචකාර.

42 ප්‍රත්‍යබ්‍රවීච්චෛනමිෂුප්‍රයොගෙ
තත් පූර්වභඞ්ගෙ විතථප්‍රයත්නඃ,
ජඩීකෘතස් ත්‍ර්‍යම්බකවීක්ෂණෙන
වජ්‍රං මුමුක්ෂන් නිව වජ්‍රපාණිඃ.

43 සංරුද්ධචෙෂ්ටස්‍ය මෘගෙන්ද්‍ර කාමං
හාස්‍යං වචස් තද් යදහං විවක්ෂුඃ,
අන්තර්ගතං ප්‍රාණභෘතාං හි වෙද
සර්වං භවාන් භාව මතොභිධාස්‍යෙ.

44 මාන්‍යඃ ස මෙ ස්ථාවර ජඞ්ගමානාං
සර්ගස්ථිතිප්‍රත්‍යවහාරහෙතුඃ,
ගුරොරපිදං ධන මාහිතාග්නෙර්
නශ්‍යත් පුරස්තා දනුපෙක්ෂණීයම්.

45 ස ත්වං මදියෙන ශරිරවෘත්තිං
දෙහෙන නිර්වර්තයිතුං ප්‍රසීද,
දිනාවසානොත්සුකබාලවත්සා
විසෘජ්‍යතාං ධෙනු රියං මහර්ෂෙඃ.

46 අථාන්ධකාරං ගිරිගහ්වරාණාං
දංෂ්ට්‍රාමයූඛෛඃ ශකලානි කුර්වන්,
භූයඃ ස භූතෙශ්වරපාර්ශ්වවර්ති
කිඤ්චිද් විහස්‍යාර්ථපතිං බභාෂෙ

47 ඒකාතපත්‍රං ජගතඃ ප්‍රභුත්වං
නවං වයඃ කාන්ත මිදං වපුශ්ච,
අල්පස්‍ය හෙතොර් බහු හාතු මිච්ඡන්
විචාරමූඪඃ ප්‍රතිභාසි මෙ ත්වම්.

41 මිනිස් රජ මෙසේ මුව රජහුගෙ බුහු ටි
තෙපුල් අසා මහදෙවි බලයෙන් ඇවි ටි
වසන් වුණු තමා දුනු බලයෙන් දැවැ ටි
කෙළේ තමා ගැන කළ අවමන සිලි ටි

42 පළමුව තමා හී විදමන විපල වු ණු
පසු සිය විදුරවිය මුදනුව කැමැති වු ණු
පුරඳුරු විලස හර බැලුමෙන් නිසල වු ණු
එනිරිඳු මිගිඳුහට කී බස් දිරිය හු ණු

43 මිගිඳුනි යම් බසක් මම දූන් කියැටි වෙ මි
එතෙපුල සිනාවකි එතකුදු වුව ද යෙ මි
පින්වත මෙ ඔබ ලොව සව් සත සිතට නැ මි
සැම අදහසක් දතුවෙහි ඉන් බුහුටි වෙ මි

44 නිසසල සසල සැම දේ මැවුම පැවතු ම
වැනසුම යන සැමට මුල් ඉසුරු සැලකු ම
කළයුතු වුවත් මා අබිමුවෙහි වැනසු ම
පත් මෙ ගුරුගෙ දෙන ගැන නොහැක ඉවසු ම

45 ඒ ඔබ මා සිරුර බිලි ගෙන සිරුර ය පා
ගන්නට සිතනු මැන දෙන බිලි ගන්න එ පා
දින අවසනෙහි දකිනුව සිය සෙනෙහෙ ප පා
සිටි දරුවෙකුගෙ මේ මව නොම කරනු කැ පා

46 මෙහෙසුරු කිකරු වුණු සිහරද ද ඉක්බි ති
සිය දළ රස් නිසා ඒ ගිරි කුහර ඇ ති
ගනඳුරු කැබැලි කරමින් එම අරුනප ති
නිරිඳුට මෙබස් කී පා මඳ සිනහ ග ති

47 එක සේසතට පත් ලොව රජ බව ද උද ම්
මේ නව විය ද ඔය මනහර සිරුර සුර ම්
යන සැම දෙයක් මඳ දෙයකට පුදන තර ම්
ඔබ කළ නොකළ යුතු දෙය නොදතුවෙකි සිත ම්

48 භූතානුකම්පා තව චෙදියං ගෞ–
රේකා භවෙත් ස්වස්තිමතී ත්වදන්තෙ,
ජීවන් පුනඃ ශශ්වදුපප්ලවෙභ්‍යඃ
ප්‍රජාඃ ප්‍රජානාථ පිතෙව පාසි.

49 අප්‍යෛකධෙනො රපරාධචණ්ඩාද්
ගුරොඃ කෘශානුප්‍රතිමාද් බිභෙෂි,
ශක්‍යොස්‍ය මන්‍යුර් භවතා විනෙතුං
ගාඃ කොටිශඃ ස්පර්ශයතා ඝටොධ්නීඃ.

50 තද් රක්ෂ කල්‍යාණපරම්පරාණාං
භොක්තාර මූර්ජස්වල මාත්මදෙහම්,
මහිතලස්පර්ශනමාත්‍රභින්න–
මෘද්ධං හි රාජ්‍යං පද මෛන්ද්‍ර මාහුඃ.

51 එතාවදුක්ත්වා විරතෙ මෘගෙන්ද්‍රෙ
ප්‍රතිස්වනෙනාස්‍ය ගුහාගතෙන,
ශිලොච්චයොපි ක්ෂිතිපාල මුච්චෛඃ
ප්‍රීත්‍යා තමෙවාර්ථ මභාෂතෙව.

52 නිශම්‍ය දෙවානුචරස්‍ය වාචං
මනුෂ්‍යදෙවඃ පුනරප්‍යුවාච,
ධෙන්වා තදධ්‍යාසිතකාතරාක්ෂ්‍යා
නිරීක්ෂ්‍යමානඃ සුතරාං දයාලුඃ..

53 ක්ෂතාත් කිල ත්‍රායත ඉත්‍යුදග්‍රඃ
ක්ෂත්‍රස්‍ය ශබ්දෙ භුවනෙෂු රූඪඃ,
රාජ්‍යෙන කිං තද් විපරීතවෘත්තෙඃ
ප්‍රාණෛ රුපක්‍රොශමලීමසෛර්වා.

54 කථං නු ශක්‍යො නුනයො මහර්ෂෙර්
විශ්‍රාණනාච්චාන්‍යපයස්විනීනාම්,
ඉමා මනූනාං සුරභෙ රවෙහි
රුද්‍රොජසා තු ප්‍රහෘතං ත්වයාස්‍යාම්.

48 ඇත හොත් දයාවක් ඔබ සිත අතර ත   ර
රැකුණේ එක දෙනකි ඔය දිවි පිදුව ච   ර
ඔබ දිවි රැකුණ හොත් නරනිඳ පියෙකු යූ   ර
රකිනෙහි සතුන් කර උවදුරුවලින් තො   ර

49 නැතහොත් එක ම දෙන නොරැකුම නිසා සි   තූ
කොවගින් තැවෙන ගුරුහට බිය වෙනොත් මී   තූ
ඔහු සිත කිපුම කළ වැනි කිරි බුරුලු යු   තූ
කෙළ ගණනක් දෙනුන් දී සැනසියැක ම   තූ

50 එහෙයින් කුසල් පරපුර පල විඳින අ   ද
බලවත් තම සිරුර රැක ගනු මැනැවී තෙ   ද
සවසිරි සපිරි මනුලොව ඔය පදවි ර   ද
මිහිතල ඇවිදුමෙන් වෙන් වුණු ඉදුරු ප   ද

51 කෙසරිඳු රදුට කී බස් මේ නියාවෙ   නි
නැවතුණු සදෙහි නැග ආ ඒ ගුහාවෙ   නි
ඔහු පිළිහඬින් එම ගිරිඳු ද දයාවෙ   නි
රජහට උස් හඬින් එබස ම කියූ වැ   නි

52 එම සිහරදුගෙ ගැනුමෙන් බිය ගිලුණු ඇ   සිත්
තම දෙස බලන දෙන දූක දුක කියන වෙ   සිත්
මනුදෙවි නිරිඳු මහදෙවි අනුසරා වි   සිත්
දෙසූ බස් අසා යලි කී මේ කියන ලෙ   සිත්

53 විපතින් රකිනුයෙන් ''කැත්'' යන නම උතු   ර
අනුරුත් පරිදි පළ විය ලෙව් දන අත   ර
එබසට අනුව කළ යුතු රජකම නොක   ර
නිදි ලද මෙ දිවි දූරුමෙහි පල නම් කව   ර

54 අන් කිරි දෙනුන් දීමෙන් මහරුසිහු සි   ත
කෙලෙසක හැකි වෙයිද මාහට සනසව   ත
මේ දෙන සුරබියකි ඔබ ඔය දරන තැ   ත
මෙහෙසුරු බලය මිස වෙන කිසිදෙයක් නැ   ත

55 සෙයං ස්වදෙහාර්පණනිෂ්ක්‍රයෙණ
න්‍යාය්‍යා මයා මොචයිතුං භවත්තඃ,
න පාරණා ස්‍යාද් විහතා තවෛවං
භවෙදලුප්තශ්ච මුනෙඃ ක්‍රියාර්ථඃ

56 භවානපිදං පරවා නවෛති
මහාන් හි යත්නස් තව දෙවදාරෞ,
ස්ථාතුං නියොක්තුර් න හි ශක්‍යමග්‍රෙ
විනාශ්‍ය රක්ෂ්‍යං ස්වය මක්ෂතෙන.

57 කිමප්‍යහිංස්‍යස් තව චෙන් මතොහං
යශඃ ශරීරෙ භව මෙ දයාලුඃ,
එකාන්තවිධ්වංසිෂු මද්විධානාං
පිණ්ඩෙෂ්වනාස්ථා ඛලු භෞතිකෙෂු.

58 සම්බන්ධ මාභාෂණපූර්ව මාහුර්
වෘත්තඃ ස නෞ සඞ්ගතයොර් වනාන්තෙ,
තද් භූතනාථානුග, නාර්හසි ත්වං
සම්බන්ධිනො මෙ ප්‍රණයං විහන්තුම්.

59 තථෙති ගා මුක්තවතෙ දිලීපඃ
සද්‍යඃ ප්‍රතිෂ්ටම්භවිමුක්තබාහුඃ,
ස න්‍යස්තශස්ත්‍රො හරයෙ ස්වදෙහ–
මුපානයත් පිණ්ඩ මිවාමිෂස්‍ය.

60 තස්මින් ක්ෂණෙ පාලයිතුඃ ප්‍රජානා–
මුත්පශ්‍යතඃ සිංහනිපාත මුග්‍රම්,
අවාඞ්මුඛස්‍යොපරි පුෂ්පවෘෂ්ටිඃ
පපාත විද්‍යාධරහස්තමුක්තා.

61 උත්තිෂ්ඨ වත්සෙත්‍යමෘතායමානං
වචො නිශම්‍යොත්ථිත මුත්ථිතඃ සන්,
දදර්ශ රාජා ජනනී මිව ස්වාං
ගා මග්‍රතඃ ප්‍රස්‍රවිණීං න සිංහම්.

55 එහෙයිනි මා විසින් සිය කය හිලවු කො ට
මෙම දෙන ඔබ වෙතින් සුදුසුය මුදනුව ට
එම ලෙස කළොත් ඔබ බොදුන ද නොවේ න ට
ගුරුහුගෙ කටයුතු ද යනු ඇත ඉදිරිය ට

56 හිතවත ඔබ ද සේවක බවෙහි යෙදුණෙ කී
මෙම තුර රැකුමෙහි ම ඔබ දිරිය දූරුවෙ කී
රැකියටි දේ නොරැක පමණක් තමා රැ කී
සිය හිමි ඉදිරියෙහි සිටිනට වෙයිද හැ කී

57 කිම ඔබ විසින් මා නොනැසිය යුතුය කි යා
සිතනෙහි-කරනුමැන මා කිත් සිරුර ද යා
අප වැනි සතර මහබූ එකතුවෙන් නි යා
-මික ලෙස තැනුණු දේ ගැන නොම කරනු පි යා

58 සුමිතුරු බව කතාවම මුල් කොට ඇති වේ
යන බව කියති එය සිදු විය අප හමු වේ
එහෙයින් මිතුර මා කළ අයැදුම පොදු වේ
අතහැර දමන්නට ඔබහට නොම යුතු වේ

59 ''යහපත'' යන වදන කී සඳ එමුවර දු
සතුටු ව එම කෙණෙහි සිය බා යුවල මී දු
නරනිඳු හෙලනලද දුනු හී ඇති ව මු දු
සිය ගෙල එලවි විලසින් මස් පිඩක හු දු

60 එකෙණෙහි දරුණු කෙසරිඳු පැනුම ගැන් සි හි
කරමින් යටිකුරු ව හෙලු මුහුන නොම දි හි
ලෝවැසි රකින එම නරනිඳුහු මතුවෙ හි
විදුදර අතින් ගිලිහි වැටිණී මල් වැ හි

61 ''නැගිටිනු දරුව'' යන බස් ඔද වැඩුණු සෙ නේ
අසමින් නැගී සිටි රජ සිහිනෙකින් මෙ නේ
අබිමුව වගුරමින් සිටි කිරි එරුණු තෙ නේ
දෙන දුටු නමුදු නොම දිටි කෙසරිඳුන් ලෙ නේ

62 තං විස්මිතං ධෙනු රුවාච සාධො,
මායාං මයොද්භාව්‍ය පරික්ෂිතොසි,
ඍෂිප්‍රභාවාන් මයි නාන්තකොපි
ප්‍රභුඃ ප්‍රහර්තුං කිමුතාන්‍යහිංස්‍රාඃ.

63 භක්ත්‍යා ගුරෞ මය්‍යනුකම්පයා ච
ප්‍රීතාස්මි තෙ වත්ස වරං වෘණීෂ්ව,
න කෙවලානාං පයසාං ප්‍රසූති-
මවෙහි මාං කාමදුඝාං ප්‍රසන්නාම්.

64 තතඃ සමානිය ස මානිතාර්ථී
හස්තෞ ස්වහස්තාර්ජිතවීරශබ්දඃ,
වංශස්‍ය කර්තාර මනන්තකීර්තිං
සුදක්ෂිණායාං තනයං යයාචෙ.

65 සන්තානකාමාය තථෙති කාමං
රාඥෙ ප්‍රතිශ්‍රුත්‍ය පයස්විනී සා,
දුග්ධ්වා පයඃ පත්‍රපුටෙ මදීයං
පුත්‍රොපභුඞ්ක්ෂ්වෙති තමාදිදෙශ.

66 වත්සස්‍ය හොමාර්ථවිධෙශ්ච ශෙෂ-
මෘෂෙ රනුඥා මධිගම්‍ය මාතඃ,
ඖධස්‍ය මිච්ඡාමි තවොපභොක්තුං
ෂෂ්ඨාංශ මුර්ව්‍යා ඉව රක්ෂිතායාඃ.

67 ඉත්ථං ක්ෂිතීශෙන වශිෂ්ඨධෙනුර්
විඥාපිතා ප්‍රීතතරා බභූව,
තදන්විතා හෙමවතාච්ච කුක්ෂෙඃ
ප්‍රත්‍යායයා වාශ්‍රම මශ්‍රමෙණ.

68 තස්‍යාඃ ප්‍රසන්නෙන්දුමුඛඃ ප්‍රසාදං
ගුරුර් නෘපාණාං ගුරවෙ නිවෙද්‍ය,
ප්‍රහර්ෂචිහ්නානුමිතං ප්‍රියායෛ
ශශංස වාචා පුනරුක්තයෙව.

62 ඒ දෙන මෙලෙස කී නිරිඳුට ''දරුව, මෙ ම
මායාවෙන් ඔබව විමසා බැලිමි ම ම
ඉසිහුගෙ තෙද නිසා මා වැනසුමට ය ම-
-දෙව්දුට පවා නොහැකිය වෙන කියනු කි ම?

63 ගුරු ගැන ඇති බැතිය හා මා කෙරෙහි ද යා
ගැන තුටු වුණෙමි ගනු වරයක් සිතැඟි නි යා
නොසිතනු කිරිම පමණක් මා දෙවති කි යා
දනු මැන කැමැති දූය මා දෙන්නියක නි යා''

64 එසඳෙහි බා බෙලෙන් ලද වර වීර ස ද
නරනිඳු තමා දෙහොතින් බැති ඇඳිලි බැ ඳ
ගෙන යන තමා පරපුර තිර යසස් ල ද
දරුවෙකු පිළිසිඳුම යැදී කුස බිසෝ ල ඳ

65 දරුවන් කැමැති රජහට එම වරය දෙ වා
කිරි ඉරු බුරුලැතිව දිනි මේ ලෙසට ඔ වා
''එම්බා පුතණුවනි, ඔබ සිත කය ද නි වා
බොනු මැන මෙමා කිරි කොළ ගොටුවකට දෙ වා''

66 ''පින්වත් මැණියනි, වසුහට බොනු පිණි ස
ගුරුහුගෙ හෝමයට ඇති ඔබ කිරි කොට ස
පොළොවින් නිපන් සය වෙනි බාගය විල ස
මුනි අනුදනුම ලැබ බොනුයැටි වෙමි සව ස''

67 මේ ලෙස රජ විසින් දන්වුණු යුතු වි ක්ම
සුරබිය සතුටු වූ සිතු බැතියෙනුද ක්ම
නරනිඳු සමග හිමවත් කුහරින් නි ක්ම
ඒ දෙන ගියා නිදුකින් අසපුව තෙ ක්ම

68 රජගුරු නිරිඳු සුපසන් සඳ සදිසි ව ත
තුටු ලකුණෙන් ම පැහැදුම පිළිබඳ පුව ත
දනගත් මෙහෙසියට සහ සිය ගුරුට හි ත
පුනරුත් බසක් මෙන් කී තෙපුලෙන් නැව ත

69 ස නන්දිනිස්තන්‍ය මනින්දිතාත්මා
සද්වත්සලො වත්සහුතාවශෙෂම්,
පපෞ වශිෂ්ඨෙන කෘතාභ්‍යනුඥඃ
ශුභං යශො මූර්තමිවාතිතෘෂ්ණඃ.

70 ප්‍රාතර් යථොක්තව්‍රතපාරණාන්තෙ
ප්‍රාස්ථානිකං ස්වස්ත්‍යයනං ප්‍රයුජ්‍ය,
තෞ දම්පති ස්වාං ප්‍රතිරාජධානිං
ප්‍රස්ථාපයාමාස වශි වශිෂ්ඨඃ.

71 ප්‍රදක්ෂිණිකෘත්‍ය හුතං හුතාශ–
මනන්තරං භර්තු රරුන්ධතිඤ්ච,
ධෙනුං සවත්සාං ච නෘපඃ ප්‍රතස්ථෙ
සන්මඞ්ගලොදග්‍රතරප්‍රභාවඃ.

72 ශ්‍රොත්‍රාභිරාමධ්වනිනා රථෙන
ස ධර්මපත්නිසහිතඃ සහිෂ්ණුඃ,
යයාවනුද්ඝාතසුඛෙන මාර්ගං
ස්වෙනෙව පූර්ණෙන මනොරථෙන.

73 තමාහිතෞත්සුක්‍ය මදර්ශනෙන
ප්‍රජාඃ ප්‍රජාර්ථව්‍රතකර්ශිතාඞ්ගම්,
නෙත්‍රෛඃ පපුස් තෘප්ති මනාප්නුවද්භිර්
නවොදයං නාථ මිවෞෂධිනාම්.

74 පුරන්දරශ්‍රීඃ පුර මුත්පතාකං
ප්‍රවිශ්‍ය පෞරෛ රභිනන්ද්‍යමානඃ,
භුජෙ භුජඞ්ගෙන්ද්‍රසමානසාරෙ
භූයඃ ස භූමෙර් ධුර මාසසඤ්ජ.

75 අථ නයනසමුත්ථං ජ්‍යොති රත්‍රෙ රිව ද්‍යෞඃ
සුරසරිදිව තෙජො වහ්නිනිෂ්ඨ්‍යූත මෛශම්,
නරපතිකුලභූත්‍යෛ ගර්භ මාදත්ත රාඥී
ගුරුභි රභිනිවිෂ්ටං ලොකපාලානුභාවෛඃ.

ඉති ශ්‍රී රඝුවංශෙ මහාකාව්‍යෙ කාලිදසකෘතෞ
නන්දිනිවරප්‍රදනො නාම ද්විතියඃ සර්ගඃ.

69 පැසසුම් ලැබිය යුතු සුදනන් කෙරෙහි පි රි
නරනිඳු වසිට් මුනි දුන් අනුමතය දූ රි
ගිනි දෙවි පුදන ලෙස තුබු ඒ දෙනගෙ කි රි
වැලඳී සිය යසස මෙන් තද ලොලින් පි රි

70 ඉඳුරන් වසඟ කළ මුනි යලි සඳෙහි උ ද
පෙර ලෙස දෙනට් කළ යුතු වත් කෙරුණු ස දා
ගමනට සුදුසු ලෙස ආසිරි මඟුල් පු ද
අඹුසැමියනට සමු දිනි පුර යනුව එ ද

71 නරනිඳු පුදනලද ගිනි දෙවි සමග හි දි
ගුරු සහ අරුන්දතිය ද පිය වදන් දි දි
වසු සහ දෙන ද මේ හැම පැදකුණෙහි යෙ දි
පිටවී සුබ මඟුල් දුනු තද තෙදින් රැ දි

72 සිය දම්පතිනි සහ තද දුක් සහන් සු ලූ
ඒ රජ ස්වන් සුමිහිරි නද රදන ලො ලූ
නොසැලෙන රියට් නැග සිය රජ් දහන් බැ ලූ
මහ මග ගෙවී පිරිපුන් මිනදෙළින් දු ලූ

73 නොදකුම නිසා දූකුමට සිත කුහුල් පි රූ
දරුවන් පිණිස එත රැක් තුනු සිරුරු දූ රූ
තුරුපති විලස භවභන් නාව උදය ස රූ
නරනිඳු නුවරු නැරඹූ නෝනි නැසිනි හැ රූ

74 පුරඳුරු සදිසි රද ඔසවනලද දඬු ති
නුවරට පිවිස දැඩි කර නුවරුන් කැමැ ති
තම අත මතෙහි නා රදු බඳු හර බලැ ති
මිහිබර තැබී නැවතත් පෙර ලෙස පැවැ ති

75 අතිරි මුනි ඇසින් වන් රස් කලප් එව අහස් කුස්
නුබ ගහ ගිනි දෙව් ලූ මෙසුරාණන් තෙදෙව් දුල්
නරපති කුල දුල්නා ලෙස් ලොපල්ලන් තෙදින් පුන්
සුදකුණු රජ දේවී කුස් දූරි පුත් ගැබක් එක්

තෘතීය සර්ගඃ

1 අථෙප්සිතං භර්තු රුපස්ථිතොදයං
සඛීජනොද්වීක්ෂණකෞමුදීමුඛම්
නිදාන මික්ෂ්වාකුකුලස්‍ය සන්තතෙඃ
සුදක්ෂිණා දෞහෘදලක්ෂණං දධෞ.

2 ශරීරසාදාදසමග්‍රභූෂණා
මුඛෙන සා ලක්ෂ්‍යතලොධ්‍රපාණ්ඩුනා,
තනුප්‍රකාශෙන විචෙයතාරකා
ප්‍රභාතකල්පා ශශිනෙව ශර්වරී.

3 තදානනං මෘත්සුරභික්ෂිතීශ්වරො
රහස්‍යුපාඝ්‍රාය නතෘප්තිමායයෞ,
කරීව සික්තං පෘෂතෛඃ පයොමුචාං
ශුචිව්‍යපායෙ වනරාජිපල්වලම්.

4 දිවං මරුත්වානිව භොක්ෂ්‍යතෙ භුවං
දිගන්ත විශ්‍රාන්තරථො හි තත්සුතඃ,
අතොභිලාෂෙ ප්‍රථමං තථාවිධෙ
මනොබබන්ධාන්‍ය රසං විලඞ්ඝ්‍ය සා.

5 න මෙ හ්‍රියා ශංසති කිඤ්චිදීප්සිතං
ස්පෘහාවතී වස්තුෂු කෙෂු මාගධී,
ඉති ස්ම පෘච්ඡත්‍යනුවෙල මාදෘතඃ
ප්‍රියාසඛී රුත්තරකොශලෙශ්වරඃ.

තෙවන සග

1 නිරිඳු සිතෙහි ඇති එක මනදෙළ වූ
යෙහෙළි බැලුම් කොඳ සඳරැස් බඳු වූ
පසිඳු ඔකාවස් පුරපුර මූල වූ
ගැබක ලකුණු දරු සුදකුණු බිසො වූ

2 වැහැරුණු බඳ මඳ අබරණ සැල සි
පඬු පැහැ ගත් මුව ලොත් මල් විල සි
තරු මඳ තුනු සඳ කැලුමෙන් ගැව සි
බඳු විය අලුයම මුදු රද මෙහෙ සි

3 ගිම අවසන වට වැසි දිය පිරු ණු
විලකට වැදි මදුනෙකු ලෙස තුරු ණු
මෙහෙසිය මුව සිඹ මැටි ගඳ දරු ණු
නරනිඳු හද බඳ ලොබ නොම ඇරු ණු

4 ඇගෙ පුතු මතු දස දිගු නතු කරව න
සුරලොව සුර යුර දරණිය වලඳ න
බව ලොව පවසවමින් මෙන් එන දි න
ඇය අටි යොමු විය මෙන් මැටි වලඳ න

5 උතුරු කොසොල් රට රකු ඒ නර සි
හිරිය නිසා නොකියයි රිසි නොරි සි
කවර දුයක් කැමතිද මගෙ මෙහෙ සි
යෙහෙළි කතුන් නිරතුරුව ම විම සි

6 උපෙත්‍ය සා දෙහදදුඃඛශීලතාං
යදෙව වව්‍රෙ තදපශ්‍යදහෘතම්,
න හිෂ්ටමස්‍යත්‍රිදිවෙපි භූපතෙ
රභූ දනාසාද්‍ය මධිජ්‍යධන්වනඃ.

7 ක්‍රමෙණ නිස්තීර්ය්‍ය ච දෙහදව්‍යථාං
ප්‍රචියමානාවයවා රරාජ සා,
පුරාණපත්‍රාපගමා දනන්තරං
ලතෙව සන්නද්ධමනොඥපල්ලවා.

8 දිනෙෂු ගච්ඡත්සු නිතාන්තපීවරං
තදිය මානිලමුඛං ස්තනද්වයම්,
තිරශ්චකාර භ්‍රමරාභිලීනයොඃ
සුජාතයොඃ පඞ්කජකොශයොඃ ශ්‍රියම්.

9 නිධානගර්භා මිව සාගරම්බරාං
ශමී මිවාභ්‍යන්තරලිනපාවකාම්,
නදී මිවාන්තඃසලිලාං සරස්වතීං
නෘපං සසත්වා මහිෂී මමන්‍යත.

10 ප්‍රියානුරාගස්‍ය මනඃ සමුන්නතෙඃ
භුජාර්ජිතානාඤ්ච දිගන්තසම්පදම්,
යථාක්‍රමං පුංසවනාදිකාඃ ක්‍රියාඃ
ධෘතෙශ්ච ධිරඃ සදෘශීර් ව්‍යධත්ත සඃ

11 සුරෙන්ද්‍රමාත්‍රාශ්‍රිතගර්භගෞරවාත්
ප්‍රයත්නමුක්තාසනයා ගෘහාගතඃ,
තයොපචාරාඤ්ජලිඛින්නහස්තයා
නනන්ද පාරිප්ලවනෙත්‍රයා නෘපඃ.

12 කුමාරභෘත්‍යාකුශලෛ රනුෂ්ඨිතෙ
භිෂග්භිරාප්තෙ රථ ගර්භකර්මණි,
පතිඃ ප්‍රතීතඃ ප්‍රසවොන්මුඛීං ප්‍රියාං
දදර්ශ කාලෙ දිව මභ්‍රිතාමිව.

6 දෙළ දුක වැදී රද මෙහෙසිය කල ණී
රිසියුණු හැම එම කෙණෙහි ම ලැබී ණී
නැගු තුඟු දුනු දිය මෙරඳුට රම ණී
නොලදූකි දේ දෙව් ලොවෙහිදු නොවී ණී

7 මඳ මඳ දෙළදුක් ගති සිත දුර ලූ
මෙහෙසිය අහ පසඟින් වුණු නැඹු ලූ
කල යල ගිය කොල ගැලවී පැසු ලූ
නව දලු දුමු මල් වැල සිරි ඉසු ලූ

8 දිනෙන් දිනම තර වුණු නිල් පුඩු යු ත්
කිරෙන් පිරුණු ඇඟෙ පියොවුරු පැහැප ත්
බිඟුන් මුදුන'වට වට කර සිට ග ත්
නෙළුම් කැකුලු යුවලක සිරි හැර ග ත්

9 ඇතුලත නිදි රැඳි මිහිකත විල සී
සැඟවුණු ගිනි ගැනි සැම දුම සදි සී
සරසවි ගඟ දිය දරු සිඳු නිදෙ සී
නරනිඳු තැකි දරි සිය පිය මෙහෙ සී

10 සිත සෙනෙහස සහ තුම තෙද පැතු රූ
බුජ බල ලද දිගු සැපට ද පිළි රූ
ඇතුළත පළ දළ ලොලට ද අනු රූ
ලෙස රද වෙද විදි යෙදවිය බදු රූ

11 ලොපල් සුරතු තෙද ගැජ් ගැබ බර වූ
වැඳුම් පිණිස සිය අත් යුග එස වූ
සෙමින් නැගුණු අසුනෙන් දක බිසො වූ
විමන් පැමිණි නරනිඳු සිතු තොස වූ

12 දරු ගැබ රැකුමෙහි මුළු ලොව පළ විය
වෙදදුරුවර යෙදු වෙද විදි නිම විය
නරනිඳු මෙහෙසිය පසවට යොමු විය
වැහිකළු බර නුබ ගැබකට සම විය

13 ග්‍රහෛස් තතඃ පඤ්චභි රුච්චසංශ්‍රයෛ
රසූර්යගෛඃ සූචිතභාග්‍යසම්පදම්,
අසූත පුත්‍රං සමයෙ ශචීසමා
ත්‍රිසාධනා ශක්ති රිවාර්ථ මක්ෂයම්.

14 දිශඃ ප්‍රසෙදුර් මරුතො වවුඃ සුඛාඃ
ප්‍රදක්ෂිණාර්චිර් හවි රග්නි රාදදෙ,
බභූව සර්වං ශුභශංසි තත්ක්ෂණං
භවො හි ලොකාභ්‍යුදයාය තාදෘශාම්.

15 අරිෂ්ටශය්‍යාං පරිතො විසාරිණා
සුජන්මනස් තස්‍ය නිජෙන තෙජසා,
නිශීථදීපාඃ සහසා හතත්විෂො
බභූවු රාලෙඛ්‍යසමර්පිතා ඉව.

16 ජනාය ශුද්ධාන්තචරාය ශංසතෙ
කුමාරජන්මාමෘතසම්මිතාක්ෂරම්,
අදෙය මාසීත් ත්‍රයමෙව භූපතෙඃ
ශශිප්‍රභං ඡත්‍ර මුභෙ ච චාමරෙ.

17 නිවාතපද්මස්තිමිතෙන චක්ෂුෂා
නෘපස්‍ය කාන්තං පිබතඃ සුතානනම්,
මහොදධෙඃ පූර ඉවෙන්දුදර්ශනාද්
ගුරුඃ ප්‍රහර්ෂඃ ප්‍රබභූව නාත්මනි.

18 ස ජාතකර්මණ්‍යඛිලෙ තපස්විනා
තපොවනාදෙත්‍ය පුරොධසා කෘතෙ,
දිලීපසූනුර් මණි රාකරොද්භවඃ
ප්‍රයුක්තසංස්කාර ඉවාධිකං බභෞ.

19 සුඛශ්‍රවා මඞ්ගලතූර්යනිස්වනා
ප්‍රමොදනෘත්‍යෛඃ සහ වාරයොෂිතාම්,
න කෙවලං සද්මනි මාගධීපතෙඃ
පථි ව්‍යජෘම්භන්ත දිවෞකසාමපි.

13 උස් තැන පත් ගහ පස් දෙනෙකුන් යු ත්
සෙත් නැකතින් පින පැ හිරුගෙන් මු ත්
තුන් බල ලත් දිරියෙන් ලොව සම් ප ත්
මෙන් කුමරුන් වැදුවා මිහිපල් ක ත්

14 දස දිගු පැහැදිණි ගඳ නල හැමු වේ
පැදකුණු විණි ගිනිදෙවි ගිනි සිලු වේ
සැම තැන සලකුණු සුබ බව ලැබු වේ
මෙම වැනියන් උපතින් ලොව නැල වේ

15 සිය මව සහ සිරි යහනෙහි වැති රී
කුමරහු තද තෙද වැද ගිය පැති රි
සිරිගබ වැට පහනෙහි දිලුමැ'හි රි
සිතියම ඇඳි පහනක සිරි ඇසි රී

16 කුමර උපත කියුවන්හට දූකි දූ කි
දෙවත එදින සැප සම්පත් නොවැළැ කි
නිරිඳු සතුව තිබුණේ නොම දෙත හැ කි
සෙමර යුවල සහ සේසත පමණ කි

17 සුළං නොමැති තැන පුල් පියුමක් වැ නි
ඇසින් නිසල නරඹන පුතු සතොසි නි
සුපුන් සඳහු දුටු සමුදුර දිය මෙ නි
උපන් සතුට රදූ සිතිනු'තුරන වැ නි

18 විසී වසිට තවුසන් එහි පැමු ණු
විදී සියලු වෙද දැකම් කෙරු ණු
දිලීප පුතු පතලෙක හටගැනු ණු
දිලී මිණක් මෙනි හණකම් කෙරු ණු

19 කනට මිහිරි තුරු රැව් එම මගු ලේ
නටන නැටුම් වර විලසින් වත ළේ
නිරිඳු විමන පමණක් නොව එක ලේ
ගගන තලෙහි දෙව් මගෙහි ද පත ළේ

20 න සංයතස් තස්‍ය බභූව රක්ෂිතුර්
විසර්ජයෙද් යං සුතජන්මහර්ෂිතඃ,
ඍණාභිධානාත් ස්වය මෙව කෙවලං
තද පිතෲණාං මුමුචෙ ස බන්ධනාත්.

21 ශ්‍රුතස්‍ය යායා දයමන්ත මර්භකස්
තථා පරෙෂාං යුධි චෙති පාර්ථිවඃ,
අවෙක්ෂ්‍ය ධාතොර් ගමනාර්ථ මර්ථවිච්
චකාර නාම්නා රඝු මාත්මසම්භවම්.

22 පිතුඃ ප්‍රයත්නාත් ස සමග්‍රසම්පදඃ
ශුභෛඃ ශරීරාවයවෛර් දිනෙ දිනෙ,
පුපොෂ වෘද්ධිං හරිදශ්වදීධිතෙ
රනුප්‍රවෙශා දිව බාල චන්ද්‍රමාඃ.

23 උමාවෘෂාඞ්කෞ ශරජන්මනා යථා
යථා ජයන්තෙන ශචීපුරන්දරෞ,
තථා නෘපඃ සා ච සුතෙන මාගධී
නනන්දතුස් තත්සදෘශෙන තත්සමෞ.

24 රථාඞ්ගනාම්නො රිව භාවබන්ධනං
බභූව යත් ප්‍රෙම පරස්පරාශ්‍රයම්,
විභක්ත මප්‍යෙකසුතෙන තත් තයොඃ
පරස්පරස්‍යොපරි පර්යචීයත.

25 උවාච ධාත්‍ර්‍යා ප්‍රථමොදිතං වචො
යයෞ තදීයා මවලම්බ්‍ය චාඞ්ගුලිම්,
අභූච්ච නම්‍රඃ ප්‍රණිපාතශික්ෂයා
පිතුර් මුදං තෙන තතාන සොර්භකඃ

26 තමඞ්කමාරොප්‍ය ශරීරයොගජෛඃ
සුඛෛර් නිෂිඤ්චන්ත මිවාමෘතං ත්වචි,
උපාන්තසම්මීලිතලොචනො නෘපශ්
චිරාත් සුතස්පර්ශරසඥතාං යයෞ.

20 පුතුහු උපන් සතුටින් එම නර නා
මිදුව බැවින් දහ ගෙයි දන එදි නා
බැඳුණු සතෙක් නොම විය කිසි ලෙසි නා
නිරිඳු තමා පිය ණයිනුදු මිදු ණා

21 මගෙ පුතු මතු සතරෙහි නෙර යනු වේ
යුද මැද වැද රිපු ඔද සිඳ යනු වේ
මෙම යුරු පෙරමුණ ගමනම තැකු වේ
සිය පුතුහට "රගු" යන නම තැබු වේ

22 ලද සැම සම්පද රද අනුබෙලෙ නී
විඳ සුව සොඳ අභ පසහැති බඳි නී
වැද දිනරද රැස් ළඳ සඳ ලෙසි නී
රද පුතු මඳ මඳ වැඩිවිය පැමි ණී

23 උමා ඉසුරු "සරදම්මන" පුතුගෙ නි
සසී ඉඳුරු "එජයන්තන" පුතුගෙ නි
තිළී වූ ද එම වැනි පුතු ලැබුමෙ නි
ලැබී නිරිඳු තොස මෙහෙසිය සමගි නි

24 සක්වා යුවලක මෙන් රජ මෙහෙ සි
සිත් තුළ බැඳි පෙම් දම නොව වෙන සි
පුත් කුමරුන් වෙත ඔබදුණත් නොනැ සි
එක් විය යලි එකිනෙක සිතු පැහැ සි

25 කිරි මවු කී මුල් බස කිවු කුම රා
ඇය අත ගෙන මුල් පිය ගියෙ ඉඳු රා
මවු පිය වැඳුමට බැඳි හිඳ අද රා
ඉන් නරපති සිත ඇති කෙළෙ අනු රා

26 දරා ඇකෙන් දරු ඇභ තැවරෙන සේ
අමා තොයින් තෙමෙනුව ගත එක සේ
සිනා රෙසෙන් පැටි කර සිය දෙඇ සේ
කලාතුරෙන් දති තතු පුතු පහ සේ

27 අමංස්ත චානෙන පරාර්ධ්‍යජන්මනා
ස්ථිතෙ රභෙත්තා ස්ථිතිමන්ත මන්වයඃ,
ස්වමූර්තිභෙදෙන ගුණාග්‍ර්‍යවර්තිනා
පතිඃ ප්‍රජානා මිව සර්ග මාත්මනඃ.

28 ස වෘත්තචූලශ් චලකාකපක්ෂකෛ
රමාත්‍යපුත්‍රෛඃ සවයොභි රන්විතඃ
ලිපෙර් යථාවද් ග්‍රහණෙන වාඞ්මයං
නදීමුඛෙනෙව සමුද්‍ර මාවිශත්.

29 අථොපනීතං විධිවද් විපශ්චිතො
විනින්‍යු රෙනං ගුරවො ගුරුප්‍රියම්,
අබන්ධ්‍යයත්නාශ්ච බභූවු රත්‍ර තෙ
ක්‍රියා හි වස්තූපහිතා ප්‍රසීදති.

30 ධියඃ සමග්‍රෛඃ ස ගුණෛ රුදාරධීඃ
ක්‍රමාච් චතස්‍රශ් චතුරර්ණවොපමාඃ,
තතාර විද්‍යාඃ පවනාතිපාතිභිර්
දිශො හරිද්භිර් හරිතා මිවෙශ්වරඃ.

31 ත්වචං ස මෙධ්‍යාං පරිධාය රෞරවී
මශික්ෂතාස්ත්‍රං පිතුරෙව මන්ත්‍රවත්,
න කෙවලං තද් ගුරුරෙකපාර්ථිවඃ
ක්ෂිතාවභූදෙක ධනුර්ධරොපි සඃ.

32 මහොක්ෂතාං වත්සතරඃ ස්පෘශන්නිව
ද්විපෙන්ද්‍රභාවං කලභඃ ශ්‍රයන්නිව,
රඝුඃ ක්‍රමාද් යෞවනභින්නශෛශවඃ
පුපොෂ ගාම්භීර්යමනොහරං වපුඃ.

33 අථාස්‍ය ගොදානවිධෙ රනන්තරං
විවාහදීක්ෂාං නිරවර්තයද් ගුරුඃ,
නරෙන්ද්‍රකන්‍යාස් තමවාප්‍ය සත්පතිං
තමොනුදං දක්ෂසුතා ඉවාබභුඃ.

27 ඉම නොම බිඳි එම රද තම දිවි යේ
පිළිබිඹු වැනි පුතුගෙන් ගුණ දැරි යේ
මහබඹු වෙණු මැවුමෙන් සිය කිරි යේ
තැකූ ලෙස පරපුර තිර බව හැඟි යේ

28 සිළුකම් කළ සෙලවෙන ලෝතුඩු ප ත්
හිස දුන් එකුමර එම වැනි පැහැප ත්
කුමරුන් සමගින් සෝඩිය ගෙන අ ත්
ගඟකින් මෙන් සත් සමුදුර වැදග ත්

29 සොළස වියෙහි උපනයනය කර ලා
සතර දෙවූ ගුරුවරු දිරි දර ලා
දූරුව දිරිය වඳ නොම විය එක ලා
සුදුසු තැනට යෙදූ තැත වෙයි සප ලා

30 පවනට බඳු වෙය ඇති අස් රියෙ නී
දිවයුරු සිවු දිගු තැරූ යන ලෙසි නී
එකුමරු සිවු විදු සිවු සිඳු සෙයි නී
තරණය කෙළෙ සිය නැණ ගුණ බෙලෙ නී

31 හැඳ මුව සම අවි සිප් සහ මතු රු
ලැබගති සිය පිය රජුගෙන් උතු රු
ඔහු පිය රද පද පමණක් නොදූ රු
අසදිස දුනුවායෙකි ලොව අතු රු

32 වසබ බවට යන වසු පැටවෙකු ලෙ ස
ගිජිඳු බවට යන ගජ පොව්වෙකු ලෙ ස
කුමරු කුමර බැව් නෙ'තරව නිසි ලෙ ස
ගැඹුරු තුරුණු කය දැරි මනහර ලෙ ස

33 පියෙදූ ''ගව දන්'' විදි අනතුරු ප ත්
නිරිඳූ යෙදි සුමඟුල් සිය පිය පු ත්
බඹ දූ ලෙස තම සිදි සඳ හිමි ල ත්
බැබලූ නව හිමි ලද රජ කුල ක ත්

34 යුවා යුගව්‍යායතබාහුරංසලඃ
කපාටවක්ෂාඃ පරිණද්ධකන්ධරඃ,
වපුඃ ප්‍රකර්ෂා රජයද් ගුරුං රඝුස්
තථාපි නීචෛර් විනයා දදෘශ්‍යත.

35 තතඃ ප්‍රජානාං චිර මාත්මනා ධෘතාං
නිතාන්තගුර්වීං ලඝයිෂ්‍යතා ධුරම්,
නිසර්ගසංස්කාරවිනීත ඉත්‍යසෞ
නෘපෙණ චක්‍රෙ යුවරාජශබ්දභාක්.

36 නරෙන්ද්‍රමූලායතනාදනන්තරං
තදාස්පදං ශ්‍රීර් යුවරාජසංඥිතම්,
අගච්ඡ දංශෙන ගුණාභිලාෂිණී
නවාවතාරං කමලාදිවොත්පලම්.

37 විභාවසුඃ සාරථිනෙව වායුනා
ඝනව්‍යපායෙන ගභස්තිමානිව,
බභූව තෙනාතිතරාං සුදුඃසහඃ
කරප්‍රභෙදෙන කටීව පාර්ථිවඃ.

38 නියුජ්‍ය තං හොමතුරඞ්ගරක්ෂණෙ
ධනුර්ධරං රාජසුතෛ රනුද්‍රුතම්,
අපූර්ණ මෙකෙන ශතක්‍රතූපමඃ
ශතං ක්‍රතූනා මපවිඝ්න මාප සඃ.

39 තතඃ පරං තෙන මඛාය යජ්වනා
තුරඞ්ග මුත්සෘෂ්ට මනර්ගලං පුනඃ,
ධනුර්භෘතා මග්‍රත එව රක්ෂිණාං
ජහාර ශක්‍රඃ කිල ගූඪවිග්‍රහඃ.

40 විෂාදලුප්තප්‍රතිපත්තිවිස්මිතං,
කුමාරසෛන්‍යං සපදි ස්ථිතඤ්ච තත්,
වශිෂ්ඨධෙනුශ්ච යදෘච්ඡයාගතා
ශ්‍රුතප්‍රභාවා දදෘශෙථ නන්දිනී.

34 පතර කඳට වට වියදඹු දිගු ක ර
නැඹුලු කවුළුවක යුරු දූරු පුළුලු ර
කුමරු සිරුරු අයුරෙන් පිය නරව ර
පැරයු නමුදු නැමුණේ ළෙන් බැති බ ර

35 පිය නිරිඳුන් තම අත මත දූරු ණු
ගුරු බර ලුහු කරනුව පුතු තුරු ණු
සතර'සුරෙන් සහ නිසහිනි දමු ණු
හෙයිනු'ප රද පද විය පිරිණැමු ණු

36 ගුණ ලොල් සිරිකල් පිය රද ඇසුරෙ නි
අඩකින් ඉවත ව සිය සිතු බැතියෙ නි
සුපසන් යුවරද පුළුලුර මෙත ව නි
පියුමෙන් නව නිලුපුල මෙත හිය මෙ නි

37 සුළඟ නිසා ගිනි දූලි දිලිසෙන සේ
සරද නිසා හිරු තෙද තද වෙන සේ
මදය නිසා ගජ බල දිලි විල සේ
කුමරු නිසා රද තෙද වැඩි දූඩි සේ

38 දුනු දූරු රජ දරු පිරිවැරු පසෙ කින්
කුමරුට අසු රකිනට දී නිසැ කින්
පුරඳුරු වැනි නරවිරු උණු එක කින්
කරවිය මහ සා සියයක් නිදු කින්

39 සියවෙනි යාගය කරනුව අද රින්
පුද කළ අසු මුද හළ මෙපුර අයු රින්
දුනු දූරු රජදරු පිරිසට අත රින්
පුරඳුරු හැර ගති තෝපෙනෙන සිරු රින්

40 එහිදි කුමර සෙන් වුණු දේ නොද නි
නොසැලි සිපිත කළ යුතු දේ නොපෙ නි
පෙරදි ඇසුව තද තෙද ඇදි නදි නි
සුරබි දෙන ද දුටුවේ එහි පැමි නි

41 තදඞ්ගනිෂ්‍යන්දජලෙන ලොචනෙ
ප්‍රමෘජ්‍ය පුණ්‍යෙන පුරස්කෘතඃ සතාම්,
අතීන්ද්‍රියෙෂ්වප්‍යුපපන්නදර්ශනො
බභූව භාවෙෂු දිලිපනන්දනඃ.

42 ස පූර්වතඃ පර්වතපක්ෂශාතනං
දදර්ශ දෙවං නරදෙවසම්භවඃ,
පුනඃ පුනඃ සූතනිෂිද්ධචාපලං
හරන්ත මශ්වං රථරශ්මිසංයතම්.

43 ශතෛස් ත මක්ෂ්ණා මනිමෙෂවෘත්තිභිර්
හරිං විදිත්වා හරිභිශ්ච වාජිභිඃ,
අවොච දෙනං ගගනස්පෘශා රඝුඃ
ස්වරෙණ ධීරෙණ නිවර්තයන්නිව.

44 මඛාංශභාජං ප්‍රථමො මනීෂිභිස්
ත්වමෙව දෙවෙන්ද්‍ර සද නිගද්‍යසෙ,
අජස්‍ර දීක්ෂාප්‍රයතස්‍ය මද්ගුරොඃ
ක්‍රියාවිඝාතාය කථං ප්‍රවර්තසෙ.

45 ත්‍රිලොකනාථෙන සද මඛද්විෂස්
ත්වයා නියම්‍යා නනු දිව්‍ය චක්ෂුෂා,
ස චෙත් ස්වයං කර්මසු ධර්මචාරිණාං
ත්ව මන්තරායො භවසි ච්‍යුතො විධිඃ

46 තදඞ්ග මග්‍ර්‍යං මඝවන් මහාක්‍රතො
රමුං තුරඞ්ගං ප්‍රතිමොක්තු මර්හසි,
පථඃ ශ්‍රුතෙර් දර්ශයිතාර ඊශ්වරා
මලිමසා මාදදතෙ න පද්ධතිම්.

47 ඉති ප්‍රගල්භං රඝුණා සමීරිතං
වචො නිශම්‍යාධිපතිර් දිවෞකසාම්,
නිවර්තයාමාස රථං සවිස්මයඃ
ප්‍රචක්‍රමෙ ච ප්‍රතිවක්තු මුත්තරම්.

41 ඇයගෙ බසින් ඇයගෙ ම සුළු දිය රා
ඇසෙහි පිසූ අසදිස රගු කුම රා
පියව් නෙතට නොපෙනෙන දේ ඉඳු රා
දකින දිවැස් ලැබ ගති සිත අයු රා

42 එකෙණෙහි අසු රිය බැඳ හසුරවමි නි
හිඳි රියැදුරු සමගින් රිය අරමි නි
සිඳි පෙර ගිරි පිය සිය විදුරවියෙ නි
දිටි පුරඳුරු අබිමුව සිටි පෙනි පෙ නි

43 රුසිරු පලා පැහැ රැඳි රිය අසුගෙ නී
නොහෙලු පියැති වත යුතු නෙත් දහසි නී
දෙවිඳු හැඳින ගෙන යන අසු අහසි නී
ගැඹුරු හඬින් පැවසී නවතනු වැ නී

44 “දෙවිඳ, යාග පල ලබනහු අත රේ
ඔබ ම පළමු බව පැවසෙයි සත රේ
එබඳු ඔබ ම දන් නවතන අත රේ
කෙබඳු වෙයිද කටයුතු ලොව අතු රේ

45 ලොවට හිමිය, ඔබ දිව නෙත යොමු කො ට
දනට සිටින රිපු වනසනු වෙනුව ට
දමට අනුව හැසිරෙනවුන් කිරිය ට
ගැහැට කළොත් වෙද විදි යයි සිඳුම ට

46 සපුරන ලෙස යා සිය පිය නරප ති
කැප කළ මෙම අසු මුදතොත් යහප ති
සුතිපත දක්වන ඔබ බඳු අදිප ති
කිසිවිටකත් නුසුදුසු මග නොගනි ති

47 විසාරද ව රගු කුමරහු අසදි ස
අසා දෙවිඳු පුදුම ව කී ඒ බ ස
නමා රිය ද නවතා පිළිතුරු ලෙ ස
කියා මෙබස බලමින් කුමරහු දෙ ස

48 යදත්ථ රාජන්‍ය කුමාර තත් තථා
යශස්තු රක්ෂ්‍යං පරතො යශොධනෛඃ,
ජගත්ප්‍රකාශං තදශෙෂ මිජ්‍යයා
භවද්ගුරුර් ලඞ්ඝයිතුං මමොද්‍යතඃ.

49 හරිර් යථෛකඃ පුරුෂොත්තමඃ ස්මෘතො
මහෙශ්වරස් ත්‍ර්‍යම්බක එව නාපරඃ,
තථා විදුර් මාං මුනයඃ ශතක්‍රතුං
ද්විතීයගාමී න හි ශබ්ද එෂ නඃ.

50 අතොය මශ්වඃ කපිලානුකාරිණා
පිතුස් ත්වදියස්‍ය මයාපහාරිතඃ,
අලම්ප්‍රයත්නෙන තවාත්‍ර මානිධාඃ
පදං පදව්‍යාං සගරස්‍ය සන්තතෙඃ.

51 තතඃ ප්‍රහස්‍යාපභයඃ පුරන්දරං
පුනර් බභාෂෙ තුරගස්‍ය රක්ෂිතා,
ගෘහාණ ශස්ත්‍රං යදි සර්ග එෂ තෙ
න ඛල්වනිර්ජිත්‍ය රඝුං කෘති භවාන්.

52 ස එව මුක්ත්වා මඝවන්ත මුන්මුඛඃ
කරිෂ්‍යමාණඃ සශරං ශරාසනම්,
අතිෂ්ඨදලිඪවිශෙෂශොභිනා
වපුඃප්‍රකර්ෂෙණ විඩම්බිතෙශ්වරඃ.

53 රඝොරවෂ්ටම්භමයෙන පත්‍රිණා
හෘදික්ෂතො ගොත්‍රභිදප්‍යමර්ෂණඃ,
නවාම්බුදනිකමුහූර්තලාඤ්ඡනෙ
ධනුෂ්‍යමොඝං සමධත්ත සායකම්.

54 දිලිපසූනොඃ ස වෘහද්භුජාන්තරං
ප්‍රවිශ්‍ය භීමාසුරශොණිතොචිතඃ,
පපාවනාස්වාදිතපූර්වමාශුගඃ
කුතුහලෙනෙව මනුෂ්‍යශොණිතම්.

48 කුමරුනි, ඔබ කී දෙය නම් සැබව කි
එතකුදුවත් යසස ම අප දන්ය කි
ඔබ පියහට මගෙ යස ගොස නොවැළැ කි
ඔය යාගය කරමින් සිඳ දමනැ කි

49 වෙණු දෙව් ලොව රැදි එක පුරිසා මය
උමපති මුළු ලොව මහ ඉසුරා මය
එසෙයිනි සිය යා කතු මා වේ මය
මෙම නම් අනෙකෙකු වෙත නොම යේ මය

50 එයිනි ඔබගෙ පිය රජු සතු අසු මෙ ම
කපිල මුනිඳු විලසින් ගෙන යම් ම් ම
නැවත ඔහු ම ලැබ ගැනුමෙහි තැත නො ම
කරනු මැනවි සගරිඳු පුත් විලස ම

51 නොබිය ව සිනහ ව එකුමර එම ස ක්
දෙවිඳුට කී අසු රකිනුව නොව ව ක්
මෙය නම් ඔබ නිගමන ගනු අවිය ක්
රගු නොදිනා ඔබ් නොම වෙයි කෙරුමෙ ක්

52 කියා මෙසේ දුනු ගෙන සුරිඳුන් වෙ ත
අයා තබා හීයක් දුනු දිය ම ත
තමා සිරුර නැමුමෙන් ඇදුමෙන් අ ත
නිගා කෙළේ මෙහෙසුරු දුනු ගත් ග ත

53 කුමරිඳු විදි හී වැදි සිය පපු වේ
අමරිඳු තම ඉවසුම හැර දැමු වේ
ගනකුළු මත හැඩ ලද දේදුනු වේ
සිය දුනු මත හී තලයක් තැබු වේ

54 ගොර අසුරන් ලේ බී පළපුරු දු
එම හීතල රගුහුගෙ ළය කිමි දු
පෙර නොමලද මිනිසුන් ලෙය නොබු දු
කුහුලසකින් ලෙස බී දැමි නොම දු

55 හරෙඃ කුමාරොපි කුමාරවික්‍රමඃ
සුරද්විපාස්ඵාලනකර්කශාඞ්ගුලෞ,
භුජෙ ශචිපත්‍ර විශෙෂකාඞ්කිතෙ
ස්වනාමචිහ්නං නිචඛාන සායකම්.

56 ජහාර චාන්‍යෙන මයූරපත්‍රිණා
ශරෙණ ශක්‍රස්‍ය මහාශනිධ්වජම්,
චුකොප තස්මෛ ස භෘශං සුරශ්‍රියඃ
ප්‍රසහ්‍ය කෙශව්‍යපරොපනාදිව.

57 තයොරුපාන්තස්ථිතසිද්ධසෛනිකං
ගරුත්මදශිවිෂභිමදර්ශනෛඃ,
බභූව යුද්ධං තුමුලං ජයෛෂිණො
රධොමුඛෛ රූර්ධ්වමුඛෛශ්ච පත්‍රිභිඃ.

58 අතිප්‍රබන්ධප්‍රහිතාස්ත්‍රවෘෂ්ටිභිස්
තමාශ්‍රයං දුෂ්ප්‍රසහස්‍ය තෙජසඃ,
ශශාක නිර්වාපයිතුං න වායවඃ
ස්වතශ්ච්‍යුතං වහ්නි මිවාද්භි රම්බුදඃ.

59 තතඃ ප්‍රකොෂ්ඨෙ හරිචන්දනාඞ්කිතෙ
ප්‍රමථ්‍යමානාර්ණවධිරනාදිනිම්,
රඝුඃ ශශාඞ්කාර්ධමුඛෙන පත්‍රිණා
ශරාසනජ්‍යාමලුනාද්විඩෞජසඃ.

60 ස චාපමුත්සෘජ්‍ය විවෘද්ධමත්සරඃ
ප්‍රණාශනාය ප්‍රබලස්‍ය විද්විෂඃ,
මහීධ්‍රපක්ෂව්‍යපරොපණොචිතං
ස්ඵුරත් ප්‍රභාමණ්ඩල මස්ත්‍ර මාදදෙ.

61 රඝුර් භෘශං වක්ෂසි තෙන තාඩිතඃ
පපාත භූමෞ සහ සෛනිකාශ්‍රුභිඃ,
නිමෙෂමාත්‍රා දවධූය තද්ව්‍යථාං
සහොත්ථිතඃ සෛනිකහර්ෂනිස්වනෛඃ.

55 කඳකුමරුට බඳු විකුමැති එකුම ර
සුර ගජ මත තැබු රළු කරුහිලි ද ර
සුරකත ගත පත් සලකුණු දුරු සු ර
පති අත විදි හීයක් තම නම ද ර

56 මොණර පියා රුදි වෙන හීයක් වී ද
සිඳැර දමී සුරිඳුගෙ සෙන වැනි ද ද
තිදස සිරි කත දමු වැනි කෙස් සි ඳ
එසඳ කිපී දුඩි ලෙස ඒ සුර ර ද

57 තවු දුරු උරගුන් මෙන් බිහිසුණු ව න
උඩුකුරු යටිකුරු වූ හී යන එ න
වෙත රුදි සිදු මනු සෙන් ජය විමස න
තද යුද ඇවිලිණි මැද ඉඳු රගු ව න

58 ගණකුළ තම විදුලිය ගිනි පැතු රු
සිය දියරෙන් නොනිවත හැකි අයු රු
යුර රද නිරතුරු විදිමුදු අනු රු
මැඩලිය නොමහැකි විය රගු කුම රු

59 සුරිඳුගෙ හරිසඳනෙන් තවරන ල ද
කරමුල අලළන සමුදුර වැනි න ද
දුනුදිය මුවහත ඇති වැනි අඩස ඳ
සිඳ හැරි සිය හී තලෙකින් කුමරි ඳ

60 එසඳ සුරිඳු නැගි තද කෝ නල ඇ ති
අතැර දුන්න විදිනට දුනුදිය නැ ති
සිඳැර පුරුදු පෙර ගිරි පිය සිය ගැ ති
විදුරු අවිය සැණෙකින් අතිනැ'ර ග ති

61 එයිනි පහර ලද කුමරිඳු සිය ළැ ම
වැටිණි තමා සෙන් කඳුලැලි සහ බි ම
ඇසිලි පමණකින් දුරු කර එපෙළ ම
නැගිණි සමග තුති නද එම යුද බි ම

62 තථාපි ශස්ත්‍රව්‍යවහාරනිෂ්ඨුරෙ
විපක්ෂභාවෙ චිර මස්‍ය තස්ථුෂඃ,
තුතොෂ වීර්යාතිශයෙන වෘත්‍රහා
පදං හි සර්වත්‍ර ගුණෛර් නිධියතෙ.

63 අසඞ්ග මද්‍රිෂ්වපි සාරවත්තයා
න මෙ ත්වදන්‍යෙන විසොඪ මායුධම්,
අවෙහි මාං ප්‍රිත මෘතෙ තුරඞ්ගමාත්
කිමිච්ඡසිති ස්ඵුට මාහ වාසවඃ.

64 තතො නිෂඞ්ගාදසමග්‍ර මුද්ධෘතං
සුවර්ණපුඞ්ඛද්‍යුතිරඤ්ජිතාඞ්ගුලිම්,
නරෙන්ද්‍රසූනුඃ ප්‍රතිසංහරන්නිෂුං
ප්‍රියංවදඃ ප්‍රත්‍යවදත් සුරෙශ්වරම්.

65 අමොච්‍ය මශ්වං යදි මන්‍යසෙ ප්‍රභො
තතඃ සමාප්තෙ විධිනෛව කර්මණි,
අජස්‍රදික්ෂාප්‍රයතඃ ස මද්ගුරුඃ
ක්‍රතො රශෙෂෙණ ඵලෙන යුජ්‍යතාම්.

66 යථා ච වෘත්තාන්ත මිමං සදෙගතස්
ත්‍රිලොචනෛකාංශතයා දුරාසදඃ,
තවෛව සන්දෙශහරාද් විශාම්පතිඃ
ශෘණොති දෙවෙශ තථා විධියතාම්.

67 තථෙති කාමං ප්‍රතිශුශ්‍රුවාන් රඝොර්
යථාගතං මාතලිසාරථිර් යයෞ,
නෘපස්‍ය නාතිප්‍රමනාඃ සදෙගෘහං
සුදක්ෂිණාසූනු රපි න්‍යවර්තත.

68 තමභ්‍යනන්දත් ප්‍රථමං ප්‍රබොධිතඃ
ප්‍රජෙශ්වරඃ ශාසනහාරිණා හරෙඃ,
පරාමෘශන් හර්ෂජඩෙන පාණිනා
තදීය මඞ්ගං කුලිශව්‍රණාඞ්කිතම්.

62 දරුණු විලස යුද කළමුදු බෝ ක ල්
කුමරු දිරිය දක තුටු විය සුර ප ල්
කරුණු දුටුව තැන කොතැනක හෝ ලො ල්
සතුටු වීම සිරිතකි ලොව හැම ක ල්

63 ගිරි කුළ විනිවිද යන දරු බලය ක්
විදුරවි වැද නොරැකිණි ලොව කිසිව ක්
ඔබ බල දක සිත තුටු විය නොව ච ක්
ගනු වරයක් අතහැර අසු පමණ ක්

64 දුන් හියොවුර දෙස අත හී ඉසි ලි
රන් පගලිය කැලුමෙන් රැඳි ඇඟි ලි
පුත් තෙදබල එකුමර අත හැකි ලි
දුන් පිළිතුරු සුරිඳුට නොව තැකි ලි

65 ඉඳින් මෙ අසු මුදනට නොම හැකි න ම
පසන් මපිය කළ පසු මෙම යා ක ම
පිනක් ලබන හැකි වෙද ඉන් කිසිය ම
එයින් යොදනු මට ඇති එය වෙයි න ම

66 දූන් යා ගෙය තුළ හිඳි මෙහෙසුරු බ දු
ළං විය නොමහැකි අයහට අප බ දු
තුඹ පියහට මෙපුවත මෙහි වුණු සි දු
දන්වනු ඔබ ඇසුරෙකු යවමින් ඉ දු

67 සුරරද පිළිගෙන විදිලෙස කියැ වී
සුරලොව වැඩී මාතලි සහ තොස වී
කුමරිඳු දැඩි සිත සතොසින් තොර වී
සිය පියහුගෙ යා ගෙය දෙස යොමු වී

68 පුරඳුරු පනිවුඩකරු කී තොරතු ර
දන සිටි කල් ඇතිව ම ඒ නරව ර
එවිදුරු අවි පහරෙහි සලකුණු ද ර
කුමරහු වෙර පිරිමැද කෙළෙ හරස ර

69 ඉති ක්ෂිතීශො නවතිං නවාධිකාං
මහාක්‍රතූනාං මහනීයශාසනඃ,
සමාරුරුක්ෂුර් දිව මායුෂඃ ක්ෂයෙ
තතාන සොපාන පරම්පරා මිව.

70 අථ ස විෂයව්‍යාවෘත්තාත්මා යථාවිධි සූනවෙ
නෘපතිකකුදං දත්වා යූනෙ සිතාතපවාරණම්,
මුනිවන තරුච්ඡායාං දෙව්‍යා තයා සහ ශිශ්‍රියෙ
ගලිතවයසා මික්ෂ්වාකූණා මිදං හි කුලව්‍රතම්

ඉති ශ්‍රී රඝුවංශෙ මහාකාව්‍යෙ කාලිදසකෘතෞ
රඝුරාජ්‍යාභිෂෙකො නාම තෘතීයඃ සර්ගඃ.

69 මහබා දිලිප'බිඳන් රද මෙලෙ සේ
සිය ආයුස කෙළවර අබිමත සේ
දිව යා කරනුව තැනු හිනි පෙති සේ
මහ යා නවනුවක් කෙළෙ එක සේ

70 විසය රස නොරුස් වූ ඒ දිලිප් මා රජින්දු
රද පද සේසත් දී ඒ යොවුන් පුත් වෙතේහි
මෙහෙසි සහ සැපත්වී තුල් තපස් වස් තවුස් වල්
සිරිතකි ගිය කල් යල් මෙ ඔකාවස් රජුන්ගේ

තෙවන සග නිමි.

චතුර්ථඃ සර්ගඃ

1 ස රාජ්‍යං ගුරුණා දත්තං
ප්‍රතිපද්‍යාධිකං බභෞ
දිනාන්තෙ නිහිතං තෙජඃ
සවිත්‍රෙව හුතාශනඃ.

2 දිලීපානන්තරං රාජ්‍යෙ
තං නිශම්‍ය ප්‍රතිෂ්ඨිතම්,
පූර්වං ප්‍රධූමිතො රාඥං
හෘදයෙග්නි රිවොත්ථිතඃ.

3 පුරුහූතධ්වජස්‍යෙව
තස්‍යොන්නයනපඞ්ක්තයඃ,
නවාභ්‍යුත්ථානදර්ශින්‍යො
ននන්දුඃ සප්‍රජාඃ ප්‍රජාඃ.

4 සම මෙව සමාක්‍රාන්තං
ද්වයං ද්විරදගාමිනා,
තෙන සිංහාසනං පිත්‍ර්‍ය
මඛිලඤ්චාරිමණ්ඩලම්.

5 ඡායාමණ්ඩලලක්ෂ්‍යෙණ
තමදෘශ්‍යා කිල ස්වයම්,
පද්මා පද්මාතපත්‍රෙණ
භෙජෙ සම්‍රාජ්‍යදීක්ෂිතම්.

සිවු වන සග

1 එරද පිය රද දුන්
රද පැමිණැ ලද බැබැලුම්
දින කෙළවරෙහි දිනකර
වෙතින් තෙද ලද ගිනි මෙන්.

2 දිලිප් රද අනතුරු
රඝු රද පැමිණි බව දත්,
දුමා ගිය පෙර සෙසු රද
හදතුර ගිනි ගතෙව් වී.

3 ඉඳු දද බඳු එරදු
නව දියුණුව දකිනු වස්,
උඩුකුරු නෙතිනි සහදරු
තුටු වූ එරටැ වැසියෝ.

4 යන මදූතකු විලස
එරද වැදගති දෙතැනෙකැ,
සිය පිය නිරිඳු සිහසුන
සහ සතුරු රද මඩල ද.

5 සිරිකත නොපෙනෙමින්
කැලුමින් දෙමින් අනුමින්,
පියුම් සේසත මගිනො'හු
ඇසුරු මඩුලු ඉසුරු.

6 පරිකල්පිතසාන්නිධ්‍යා
කාලෙ කාලෙ ච වන්දිෂු,
ස්තුත්‍යං ස්තුතිභි රර්ථ්‍යාභි
රුපතස්ථෙ සරස්වතී.

7 මනුප්‍රභෘතිභිර් මාන්‍යෛර්
භුක්තා යද්‍යපි රාජභිඃ,
තථා ප්‍යනන්‍යපූර්වෙව
තස්මින් නාසිද් වසුන්ධරා.

8 ස හි සර්වස්‍ය ලොකස්‍ය
යුක්තදණ්ඩතයා මනඃ,
ආදදෙ නාතිශිතොෂ්ණො
නභස්වානිව දක්ෂිණඃ.

9 මන්දෞත්කණ්ඨ්‍යඃ කෘතාස් තෙන
ගුණාධිකතයා ගුරෞ,
ඵලෙන සහකාරස්‍ය
පුෂ්පොද්ගම ඉව ප්‍රජාඃ.

10 නයවිද්භිර් නවෙ රාඥි
සදසච්චොපදර්ශිතම්,
පූර්ව එවා භවත් පක්ෂස්
තස්මින් නාභවද් උත්තරඃ.

11 පඤ්චානාමපි භූතානා
මුත්කර්ෂං පුපුෂුර් ගුණාඃ,
නවෙ තස්මින් මහීපාලෙ
සර්වං නව මිවාභවත්.

12 යථා ප්‍රහ්ලාදනාච්චන්ද්‍රඃ
ප්‍රතාපාත් තපනො යථා,
තථෛව සො භූ දන්වර්ථො
රාජා ප්‍රකෘති රඤ්ජනාත්.

6 සරසවි වැඳි දනන්
මුව වැදූ ඔහුට වී ළං,
කලින් කලැ ඒ නරනිඳු
වෙතැ පැමිණි තුති පැදියෙන්.

7 පටන් මනු නරනිඳු
පෙර සිටි නරනිඳුන් බුදු,
මෙරද වෙතැ පත් මිහිකත
ඉසුලූ නව යොවුන් සිරි.

8 පමණ දූනැ දඬුවම්
දෙන මොහු රැගත් දන මන්,
නොසිහිල් නොමැති උණුසුම්
මෙන් දකුණු දිගැ මඳ නල.

9 ගුණයෙන් පිය කෙරෙහි
කෙළේ දන සිත් උකටලි,
සහයුරු මලෙහි ළැදි සිත්
එහි පෙලෙනි මඳ කළ එව්.

10 යහ නය අයහ නය
දූන්වුව ද නය විදුවන්,
පළමු නය ලද අනුනය
දෙවැනිය නොගත් ඔහු සිත්.

11 පස් මහබූ ගුණය
පුස් කෙළෙ තම උකට බැව්,
නව මීපලුන් පැමිණෙත
නව වූ වැනි සියල්ලෝ.

12 රඳනෙන් දනන් සඳ
සඳ වී තෙදින් තපනේ,
එලෙසින් දනන් රඳනෙන්
අනුරුත් වී මෙ නරනිඳු

13 කාමං කර්ණාන්ත විශ්‍රාන්තෙ
විශාලෙ තස්‍ය ලොචනෙ,
චක්ෂුස්මත්තා තු ශාස්ත්‍රෙණ
සූක්ෂ්මකාර්යාර්ථදර්ශිනා.

14 ලබ්ධප්‍රශමනස්වස්ථ
මථෛනං සමුපස්ථිතා,
පාර්ථිවශ්‍රීර්ද්විතියෙව
ශරත්පඞ්කජලක්ෂණා.

15 නිර්වෘෂ්ටලඝුභිර් මෙඝෛර්
මුක්තවර්ත්මා සුදුඃසහඃ,
ප්‍රතාපස් තස්‍ය භානොශ්ච
යුගපද් ව්‍යානශෙ දිශඃ.

16 වාර්ෂිකං සඤ්ජහාරෙන්ද්‍රො
ධනුර් ජෛත්‍රං රඝුර් දධෞ,
ප්‍රජාර්ථ සාධනෙ තෞ හි
පර්යායොද්‍යතකාර්මුකෞ.

17 පුණ්ඩරිකාතපත්‍රස්තං
විකසත් කාශචාමරඃ,
ඍතුර් විඩම්බයාමාස
න පුනඃ ප්‍රාප තච්ඡ්‍රියම්.

18 ප්‍රසාද සුමුඛෙ තස්මිංශ්
චන්ද්‍රෙ ච විශදප්‍රභෙ,
තද චක්ෂුස්මතාං ප්‍රීති
රාසීත් සමරසාද්වයොඃ.

19 හංසශ්‍රෙණිෂු තාරාසු
කුමුද්වත්සු ච වාරිෂු,
විභූතයඃ තදීයානාං
පර්යස්තා යශසා මිව.

13 දිගු පුළුලැති දෙනෙත
ඔහු සවණතැ ලැගුම් ගත්,
ඇසැති බව වී සතරෙන්
සියුම් කිරියත් දක්නා.

14 රට යෙමෙහි තබමින්
සන්හුන් මෙ නරනිඳු වෙත,
දෙවන රදසිරි මෙන් වන්
සරාකල් සර ලකුණින්.

15 ගනකුළුවලින් මුත්
හෙයින් නොසැහිය සුලු වූ,
සරා රිවි නරනිඳු තෙද
පැතිරිණි දිගතැ එකවට.

16 සුරිඳු දුනු හැකිලී
රගු නිරිඳු දුනු මෙහෙයි,
ලෝවැඩ පිණිස මෙදෙදෙනා
උසුලති දුනු විටින් විට.

17 පඩෙර සේසත් ලත්
සෙමරැති පුල් වැලුක් මල්,
සරාකල් රදු සිරි හා
අනුකෙළෙ ද ඒ නොම ලත්.

18 පහන් මුව ඉසුලූ
සුනිමල් කැලුම් මනහර,
රද සඳ දෙදෙනා පිළිබඳ
සම වී පිරිය බැලුවන්.

19 තුරු වැල හස වැලෙහි
කුමුදු පිපි විල් දියරෙහි,
ඔහු යසස බඳ සම්පද
පතළ වැනි වී අනුබඳ.

20 ඉක්ෂුච්ඡායානිෂාදින්‍යස්
තස්‍ය ගොප්තුර් ගුණොදයම්,
ආ කුමාරකථොද්ඝාතං
ශාලිගොප්‍යො ජගුර් යශඃ.

21 ප්‍රසසාදෛදයාදම්භඃ
කුම්භයොනෙර් මහෞජසඃ,
රසොරභිභවාශඞ්කී
චුක්ෂුභෙ ද්විෂතාං මනඃ.

22 මදෛදග්‍රාඃ කකුද්මන්තඃ
සරිතාං කූල මුද්‍රුජාඃ,
ලීලාඛෙල මනුප්‍රාපුඃ
මහොක්ෂාස් තස්‍ය වික්‍රමම්.

23 ප්‍රසවෛඃ සප්තපර්ණානාං
මදගන්ධිභිරාහතාඃ,
අසූයයෙව තන්නාගාඃ
සප්තධෛව ප්‍රසුස්‍රුවුඃ.

24 සරිතඃ කුර්වතී ගාධාඃ
පථශ්චාශ්‍යානකර්දමාන්,
යාත්‍රායෛ චොදයා මාස
තං ශක්තෙඃ ප්‍රථමං ශරත්.

25 තස්මෛ සම්‍යග් ඝුතො වහ්නිර්
වාජිනීරාජනාවිධෞ,
ප්‍රදක්ෂිණාර්චිර්ව්‍යාජෙන
හස්තෙනෙව ජයං දදෞ.

26 ස ගුප්තමූලප්‍රත්‍යන්තඃ
ශුද්ධපාර්ෂ්ණි රයාන්විතඃ,
ෂඞ්විධං බල මාදය
ප්‍රතස්ථෙ දිග් ජිගීෂයා.

20 උක් සෙවණ හිඳිමයෝ
නරතුරු මැ ඇල්ගෙවියෝ,
ගැයූ යස ගී එනිරිඳු
කුමර කල සිට පරසිඳු.

21 අගතිසි තුරු රැසින්
පැහැදුනද දිය වෙසෙසින්,
සිය අබිබැවුම ගැන සැකි
කැලැඹිණි රුපු රදුන් සිත්.

22 මද නැඟි මොල්ලි ඇති
ගං ඉවුරු බිඳි විකුමැති,
වැහැබහු රදහු සුරු බැව
අනුකරනු එව් දැපුණෝ.

23 මද ගඳ වහන සුලු
සත්පත් කුසුම් සුවඳින්,
පහර ලද මද ගිජිඳෝ
සත් තැනිනි මද වගුළෝ.

24 ගං නොගැඹුරු කෙරු
මහ මඟෙහි මඩ වියලූ,
සරා කල් ඔහු බලයට
පළමුව යුදට මෙහෙයී.

25 අසුන් නිරදනා
විදියෙහි පිදූ ගිනි දෙවි,
පැදකුණු කෙරුණු සිලුවෙන්
දිය රැගෙන දුන් වන් වී.

26 රැකැ සිය රට පසල්
ළපුටා සතුරු උවදුරු,
සිය සය බළන් සමගින්...
නික්මිණි දික් දිනනු වස්.

27 අවාකිරන් වයොවෘද්ධාස්
තං ලාජෛඃ පෞරයොෂිතඃ,
පෘෂතෛර් මන්දරොද්ධූතෛඃ
ක්ෂිරොර්මය ඉවාච්‍යුතම්.

28 ස යයෞ ප්‍රථමං ප්‍රාචීං
තුල්‍යඃ ප්‍රාචීන වර්හිෂා,
අහිතා නනිලොද්ධූතෛස්
තර්ජයන්නිව කෙතුභිඃ.

29 රජොභිඃ ස්‍යන්දනොද්ධූතෛර්
ගජෛශ්ච ඝන සන්නිභෛඃ,
හුවස්තල මිව ව්‍යොම
කුර්වන් ව්‍යොමෙව හූතලම්.

30 ප්‍රතාපොග්‍රෙ තතඃ ශබ්දඃ
පරාගස් තදනන්තරම්,
යයෞ පශ්චාද් රථාදිති
චතුස්කන්ධෛව සා චමූඃ.

31 මරුත්පෘෂ්ඨා න්‍යුදම්භාංසි
නාව්‍යාඃ සුප්‍රතරා නදීඃ,
විපිනානි ප්‍රකාශානි
ශක්තිමත්වාච් චකාර සඃ.

32 ස සෙනාං මහතීං කර්ෂන්
පූර්වසාගරගාමිනීම්,
බභෞ හරජටාභ්‍රෂ්ටාං
ගඞ්ගාමිව හගීරථඃ.

33 ත්‍යාජිතෛඃ ඵල මුත්ඛාතෛර්
හග්නෛශ්ච බහුධා නෘපෛඃ,
තස්‍යාසිදුල්වනො මාර්ගඃ
පාදපෛරිව දන්තිනඃ.

27 මහලු පුර යෝනෝ
විසුළෝ විලද රදු බඳැ,
කිරි සයුර රළ උව්දුරැ
සිය බිඳු පොදින් ඉසිනෙව්.

28 සුරිඳු බඳු එනිරිඳු
තෙලෙනු'ඩ නැගුණු කෙහෙලින්,
තැතිගන්වමින් එව් රුපු
යොමු වී පළමු පෙරදිග.

29 රියෙන් නැඟි රෙදෙසින්
මේ සුදුසු ගජ දහසින්,
කෙරෙමින් අහස පොළොවෙව්
පොළොව ද අහස් කුස මෙන්.

30 පළමුවැ තෙද ද ඉන්
අනතුරු හඩ ද රදස ද,
සිවුරඟ සෙනඟ ඉක්බිති
සිවු කදිනි සෙන් යාගත්.

31 වැලිපිටු දිය නහා
ගැඹුරු ගං නොගැඹුරු කැරැ,
ගන වන එලි පෙහෙලි කොට
සිය බෙලෙනි හේ යාගත්.

32 පෙර සමුදුර දෙසට
යොමු කෙළෙ නිරිඳු සිය සෙන්,
මෙහෙසුරු දෙළෙන'හස් ගඟ
අදනා බගිරත මෙන්.

33 ගැලවුණු ඉදිරවුණු
හුනු තුරෙනි මෙන් ඇතකුට,
එවැනි මැ රුපු රදුන්ගෙන්
මහ පැදිණි නිරිඳුහට

34 පෞරස්ත්‍යානෙව මාක්‍රාමංස්
තාංස් තාන් ජනපදන් ජයී,
ප්‍රාප තාලිවනශ්‍යාම
මුපකණ්ඨං මහොදධෙඃ.

35 අනම්‍රාණාං සමුද්ධර්තුස්
තස්මාත් සින්ධුරයාදිව;
ආත්මා සංරක්ෂිතඃ සුහ්මෛර්
වෘත්ති මාශ්‍රිත්‍ය වෛතසීම්.

36 වඞ්ගානුත්ඛාය තරසා
නෙතා නෞසාධනොද්‍යතාන්,
නිවඛාන ජයස්තම්භාන්
ගඞ්ගාස්‍රොතොන්තරෙෂු සඃ.

37 ආපාදපද්මප්‍රණතාඃ
කලමා ඉව තෙ රඝුම්,
ඵලෛඃ සංවර්ධයාමාසු
රුත්ඛාතප්‍රතිරොපිතාඃ.

38 ස තීර්ත්වා කපිශාං සෛන්‍යෛර්
බද්ධද්විරදසෙතුභිඃ,
උත්කලාදර්ශිතපථඃ
කලිඞ්ගාභිමුඛො යයෞ.

39 ස ප්‍රතාපං මහෙන්ද්‍රස්‍ය
මූර්ධ්නි තීක්ෂණං න්‍යවෙශයත්,
අඞ්කුශං ද්විරදස්‍යෙව
යන්තා ගම්භීරවෙදිනඃ.

40 ප්‍රතිජග්‍රාහ කාලිඞ්ගස්
ත මස්ත්‍රෛර් ගජසාධනඃ,
පක්ෂච්ඡෙදොද්‍යතං ශක්‍රං
ශිලාවර්ෂීව පර්වතඃ.

34 මඩිමින් පෙර දිගෙහි
ඒ ඒ දනවු පරසතු,
නිල් වන් තල් තුරින් දුල්
පැමිණිණි මහ සයුරු වෙත.

35 නමන නොනැමෙනුවන්
දිය වෙයිනි වේ ලිය මෙන්,
සුහුම් නිරිඳහු නැමුණෝ
පිළි සිය දිවි ද රැකුණෝ.

36 නැව් සෙනඟින් යුදට
යොමු වූ වඟු රදුන් හුන්,
උපුටා බෙලෙනි බලවත්
ගඟ මැදෙහි නැගි දිය ටැඹ.

37 පා මුල ඇඳ හෙවුණු
උදුරා නැවැතැ සිටැවුණු,
කලම සස් එව් වඟුහු
දන පෙලෙනි උන් සැනැහූ.

38 ඇතුන් හේ මෙන් බැඳැ
කපිසා නදිය තරවා,
ඔඩ්ඩි රදු කී මග ගෙනැ
කලිඟු දෙස හේ යාගත්,

39 දනුමැති ඇතැරුවකු
ඇතු මුදුනැ තුබු අකුසෙව්,
මිහිඳු පවු මතැ නොසැහෙන
සිය තෙද තැබී එනිරිඳු.

40 ගජ සෙනඟින් කලිඳු
නිරිඳෝ යුද බිමට වන්,
පියා සිදි දෙව්දුන් හා
ගල් වැසි. හෙලන පවු එව්.

41 ද්විෂාං විෂහ්‍ය කාකුත්ස්ථඃ
තත්‍ර නාරාච දුර්දිනම්,
සන්මඞ්ගලස්නාත ඉව
ප්‍රතිපෙදෙ ජයශ්‍රියම්.

42 තාම්බූලිනාං දලෛස් තත්‍ර
රචිතාපානභූමයඃ,
නාරිකෙලාසවං යොධාඃ
ශාත්‍රවඤ්ච පපුර් යශඃ.

43 ගෘහීතප්‍රතිමුක්තස්‍ය
ස ධර්මවිජයිනෘපඃ,
ශ්‍රියං මහෙන්ද්‍රනාථස්‍ය
ජහාර න තු මෙදිනීම්.

44 තතො වෙලාතටෙනෛව
ඵලවත්පූගමාලිනා,
අගස්ත්‍යාචරිතාමාශා
මනාශාස්‍යජයො යයෞ.

45 ස සෛන්‍යපරිභොගෙන
ගජදානසුගන්ධිනා
කාවෙරීං සරිතාම්පත්‍යුඃ
ශඞ්කනීයාමිවා කරොත්.

46 බලෛරධ්‍යුෂිතාස් තස්‍ය
විජිගීෂොර් ගතාධ්වනඃ,
මාරිචොද්භ්‍රාන්තහාරීතා
මලයාද්‍රෙ රුපත්‍යකාඃ.

47 සසඤ්ජු රශ්වක්ෂුණ්ණානා
මෙලානාමුත්පතිෂ්ණවඃ,
තුල්‍යගන්ධිෂු මත්තෙභ
කටෙෂු ඵලරෙණවඃ.

41 සතුරන් විසින් කළ
හී වැලලි දින ඉවසා,
සුබ මඟුල සැනැහුණු මෙන්
ලැබැගත් එරද ජයසිරි.

42 එහි රඟුහු සෙබළෝ
සරභා දිය අවන් බිම,
සතුරන් යසස මෙන් පූ
බුලත් ගොටුවෙන් පොල් රා.

43 දහමට යුද කරන
එතිරිඳු බද අත්හළ,
කලිඳු රදු යස හැරගත්
ඔහු පොළොව-නොම හැරගත්.

44 පල ගත් කුමුකු තුරු
රැදි වෙරල බඩැ මඟ ගෙනැ,
දකුණු දිග වෙත යා ගත්
අන් නොලද යස ලද රද.

45 ගජ මද සුවඳ රැදි
සිය සෙනඟ පිරිබෝ කළ,
කාවෙරි ගඟැ දිය ගඳ
ගඟ හිමිහු සැක පත් කළ.

46 මඟැ ගිය ඔහු සෙනඟ
දිගුන් දිනනුව නොපැකිලැ,
මිරිස් වන සැරි ගිරවුන්
එළැඹිණි මලය ගිරි අසැ.

47 එන්සාලින් නැගෙන
රොන් අස්කුරෙන් සුණු වුණු,
සම ගඳ දුරුණු මතැතුන්
කුඹුතෙලෙහි හිණි උඩ නැඟැ.

48 භොගිවෙෂ්ටනමාර්ගෙෂු
චන්දනානාං සමර්පිතම්;
නාස්‍රසත් කරිණාං ග්‍රෛවං
ත්‍රිපදිච්ඡෙදිනාමපි.

49 දිශි මන්දයතෙ තෙජො
දක්ෂිණස්‍යාං රවෙරපි,
තස්‍යාමෙව රඝොඃ පාණ්ඩ්‍යාඃ
ප්‍රතාපං න විෂෙහිරෙ.

50 තාම්‍රපර්ණීසමෙතස්‍ය
මුක්තාසාරං මහොදධෙඃ,
තෙ නිපත්‍ය දදුඃ තස්මෛ
යශඃ ස්වමිව සඤ්චිතම්.

51 ස නිර්විශ්‍ය යථාකාමං
තටෙෂ්වාලීන චන්දනෞ,
ස්තනාවිව දිශඃ තස්‍යාඃ
ශෛලෞ මලයදර්දුරෞ.

52 අසහ්‍යවික්‍රමඃ සහ්‍යං
දූරාන්මුක්ත මුදන්වතා;
නිතම්බමිව මෙදින්‍යාඃ
ස්‍රස්තාංශුක මලඞ්ඝයත්.

53 තස්‍යානීකෛර් විසර්පද්භි
රපරාන්තජයොද්‍යතෛඃ,
රාමාස්ත්‍රොත්සාරිතො ප්‍යාසීත්
සහ්‍යලග්න ඉවාර්ණවඃ.

54 භයොත්සෘෂ්ටවිභූෂාණාං
තෙන කෙරලයොෂිතාම්,
අලකෙෂු චමූරෙණුශ්
චූර්ණප්‍රතිනිධීකෘතාඃ.

48 නා වෙළුමින් සැදුණු
සඳුන් තුරුවලැ ඇගිලියැ,
බැඳු මුදු ඇතුන් ගෙල දම්
නොහෙලිණි උසා සම වී.

49 දකුණු දිගැ රිවිරැස්
මඳ තමුදු රගු රද නෙද,
එහි පඬු නිරිඳු නොසැහු
පැරැයූ රිවි කුරිරු රස්.

50 ඔහු නැමැඳ එනිරිඳු
තඹපැන් නදිය මෝබඩැ,
මහසමුදුරෙන් ගත් මුතු
සිය යසස මෙන් පුද දුනු.

51 නොසහන විකුම් ඇති
එරද පැතුරුණු සඳුනැති,
එදිගු කත පියොවුරු වැනි
මලය දරුදර දෙකුළත්.

52 කර පිරිබෝ එයින්,
දුරැ පිහිටි මිහි මෙනෙවිය
ගිලිහුණු වසන නිතඹෙව
සහ ගිරි පෙදෙස ඉක්මී.

53 බටහිර දිනනු වස්
යන සෙන් නිසා සමුදුර,
පෙර රම් සැතින් දුරු කළ
යහ පව් යලි සබැඳි වන්.

54 බියෙන් හළ අබරණ
කේරල කතුන් මනහර,
කියඹු වැලැ ගඳ සුණු මෙන්
තැවැරී රෙදේ සිය සෙන්.

55 මුරලාමාරුතොද්ධූත
මගමත් කෛතකං රජඃ,
තද්‍යොධවාරවාණානා
මයත්නපටවාසතාං.

56 අභ්‍යභූයත වාහානාං
චරතාං ගාත්‍රශිඤ්ජිතෛඃ,
වර්මභිඃ පවනොද්ධූත
රාජතාලිවනධ්වනිඃ.

57 ඛර්ජූරිස්කන්ධනද්ධානාං
මදොද්ගාරසුගන්ධිෂු,
කටෙෂු කරිණාං පෙතුඃ
පුන්නාගෙභ්‍යඃ ශිලීමුඛාඃ.

58 අවකාශං කිලොදන්වාන්
රාමායාභ්‍යර්ථිතො දදෞ,
අපරාන්තමහිපාල
ව්‍යාජෙන රඝවෙ කරම්.

59 මත්තෙභරදනොත්කීර්ණ
ව්‍යක්තවික්‍රමලක්ෂණම්,
ත්‍රිකූටමෙව තත්‍රොච්චෛර්
ජයස්තම්භං චකාර සඃ.

60 පාරසීකාංස්තතො ජෙතුං
ප්‍රතස්ථෙ ස්ථලවර්ත්මනා,
ඉන්ද්‍රියාඛ්‍යානිව රිපූංස්
තත්ත්වඥානෙන සංයමී.

61 යවනීමුඛපද්මානාං
සෙහෙ මධුමදං න සඃ,
බාලාතප මිවාබ්ජානා
මකාලජලදොදයඃ.

55 නදියෙහි මුරාලා
නලිනු'දුහු වැටකේ රොන්,
ඔහු සෙබළ යුද ඇඳුමේ
පත් නොතැන පටවස් බඹ.

56 අසුන් පා බැඳි සමී
වම් නද නිබඳ කනැ හෙන,
පවනින් අඹළ රදතල්
වෙනෙනු'දුහු නද මැඬැලි.

57 හිඳි කඳැ බැඳි දිරද
මද පොදින'වල කපෙ:ලත,
බිඟු සිඳැරැ ලොබ දෙඹ මලැ
එයින'වුදු ඇවිසී ගත්.

58 පෙර දලනිඳු අයැදි
රම්හට දිනිල පෙදෙසක්,
නොයැඳූ මැ මොහුට අපරත්
රද මගිනි දුන් සුංවත්.

59 මතැතුන් දළ ඉලුම්
පළ කුළ විකුම් සලකුණු,
තිකුළු පව්ව මැ අපරත්
දෙසෙහි කෙළෙ හේ දිය ටැම්.

60 යොන් රට දිනනුවස්
යාගත් ගොඩු මහින් හේ,
තතු නැණිනි'දුරු සතුරන්
ගනුවස් යන තවුස් ලෙස්.

61 යොන් කත මුව පියුමැ
මී මද නොසැහි නරනිඳු,
නොකල් මහමේ සියපත්
පොබයන රිවි කැලුම් එව්.

62 සඞ්ග්‍රාමස් තුමුලස් තස්‍ය
පාශ්චාත්‍යෛ රශ්වසාධනෛඃ,
ශාර්ඞ්ගකූජිතවිඥෙය
ප්‍රතියොධෙ රජස්‍යභූත්.

63 භල්ලාපවර්ජිතෛස්තෙෂාං
ශිරොභිඃ ශ්මශ්‍රුලෛර් මහීම්,
තස්තාර සරඝාව්‍යාප්තෛඃ
ස ක්ෂෞද්‍රපටලෛ රිව.

64 අපනීත ශිරස්ත්‍රාණාඃ
ශෙෂාස් තං ශරණං යයුඃ,
ප්‍රණිපාතප්‍රතිකාරඃ
සංරම්භො හි මහාත්මනාම්.

65 විනයන්තෙස්ම තද්‍යොධා
මධුභිර් විජයශ්‍රමම්,
ආස්තීර්ණාජිනරත්නාසු
ද්‍රාක්ෂාවලයභූමිෂු.

66 තතඃ ප්‍රතස්ථෙ කෞවෙරීං
භාස්වානිව රඝුර් දිශම්,
ශරෛ රුස්‍රෛ රිවොදීච්‍යා
නුද්ධරිෂ්‍යන් රසානිව.

67 විනීතාධ්වශ්‍රමාස්තස්‍ය
සින්ධුතීරවිචෙෂ්ටනෛඃ,
දුධුවුර් වාජිනඃ ස්කන්ධාල්
ලග්නකුඞ්කුමකෙසරාන්.

68 තත්‍ර හූණාවරොධානාං
භර්තෘෂු ව්‍යක්තවික්‍රමම්,
කපොලපාටලාදෙශි
බභූව රඝුචෙෂ්ටිතම්.

62 හය සෙනඟින් පැමිණි
යවනුන් සමග විණි යුද,
දුනු හඬිනි දත් පිළිමල්
වියල් කුර රොන් වහරේ.

63 හෙලි පහරින් සිඳුණු
රුවුලින් වැසුණු සිරසින්,
බිඳු වතළ මී පටලින්
ලෙසින් මීතල ඇතිරි.

64 හළ හිස්වෙළුම් අවි
පිළිසරණ සෙවූ සෙසුවෝ,
මහතුන් සිතෙහි කොවඟට
නැමඳුම මැ පිළියම් වේ.

65 මී බී යුද වෙහෙස
සැනැසුහු රගු සෙබළෝ,
අඳුන් දිවිසම් අතුළේ
සිහිලසැ'ති මී වදුලේ.

66 රගු රිවි සර රසින්
උතුරෙහි සතුරු නිරිඳුන්,
දිය උදුරමිනි ඒ දෙසැ
මෙහෙයී තමා යුද සෙන්.

67 සිඳු ගංතෙර වැතිර
දුරු කළ ගමන් සරතැස,
කොකුම් මල් රොන් තැවැරුණු
සිය ගෙල සැලී හය සෙන්.

68 එහි සිය පියන් වෙතැ
දක්වුණු විකුම් රගු තැන,
හූණ කැත් රද ඇතොවුරු
කොපුලතැ පළොල් පළ කෙළෙ.

69 කාම්බොජාඃ සමරෙ සොඪුං
තස්‍ය වීර්ය මනිශ්වරාඃ,
ගජාලානපරික්ලිෂ්ටෛ
රක්ෂොටෛඃ සාර්ධ මානතාඃ.

70 තෙෂාං සදශ්වභූයිෂ්ඨාස්
තුඞ්ගා ද්‍රවිණරාශයඃ,
උපද විවිශුඃ ශශ්වන්
නොත්සෙකාඃ කොශලෙශ්වරම්.

71 තතො ගෞරිගුරුං ශෛල
මාරුරොහාශ්වසාධනඃ,
වර්ධයන්නිව තත්කූටා
නුද්ධූතෛර් ධාතුරෙණුභිඃ.

72 ශශංස තුල්‍යසත්ත්වානාං
සෛන්‍යඝොෂෙප්‍යසම්භ්‍රමම්,
ගුහාශයානාං සිංහානාං
පරිවෘත්‍යාවලොකිතම්.

73 භූර්ජෙෂු මර්මරීභූතාඃ
කිචක .වනිහෙතවඃ,
ගඞ්ගාශීකරිණො මාර්ගෙ
මරුතස්තං සිෂෙවිරෙ.

74 විශශ්‍රමුර් නමෙරුණාං
ඡායාස්වධ්‍යාස්‍ය සෛනිකාඃ,
දෘෂදෙ වාසිතොත්සඞ්ගා
නිෂණ්ණමෘගනාභිභිඃ.

75 සරලාසක්තමාතඞ්ග
ග්‍රෛවෙයස්ඵුරිතත්විෂඃ,
ආසන්නොෂධයො නෙතුර්
නක්ත මස්නෙහදීපිකාඃ

69 කඹබොදු රදි'සුරෝ
රගු වෙර සහතු නුහුරෝ,
ගජන් බැඳි ගල්මොර තුරු
සමහින් පෙදෙහි නැමුණෝ.

70 තුහු හය සෙන් වතළ
එරදූන් මහත් දන රුස්,
රගු රදු වෙතෙහි පිවිසී
උදම් බව නොම පිවිසී.

71 යලි හය සෙන් සමහ
හිමගිරි නැගී නරනිඳු,
ගුරුගල් රොණින් පවු කුළු
වඩනෙව් හහවමින් නුබ.

72 සම බලවතුන් තුළැ
පළ කෙළෙ ඇති නොකැළඹුම,
සෙන් ගොසිනි නොමැ කැලැඹුණු
පෙරලා බැලුම් මිගිඳුන්.

73 මර මර හඬ නැගූ
තල කොලැති හුණ හැඩැවූ,
ගහැ දියපොදින් සිහිලස
මහැ නල සෙවී නරනිඳු.

74 හුන් කස්තුරි මුවන්
නැබ ගඳිනි ගඳවත් වූ,
දෙඹ තුරු සෙවණැ ගල් මතැ
විඩා හළ යුද සෙබළෝ.

75 හොර තුරු බැඳි ගජන්
ගෙලදම්හි රස් පැතුරුණු,
රුරහ තුරු නිරිඳුහට
තෙල් නැති නිස පහන් වී.

76 තස්‍යොත්සෘෂ්ටනිවාසෙෂු
කණ්ඨරජ්ජුක්ෂතත්වචඃ,
ගජවර්ෂ්මකිරාතෙභ්‍යඃ
ශශංසුර් දෙවදාරවඃ.

77 තත්‍ර ජන්‍යං රඝොර් ඝොරං
පර්වතීයෛර් ගණෛරභූත්,
නාරාචක්ෂෙපණීයාශ්ම
නිෂ්පෙෂොත්පතිතානලම්.

78 ශරෛ රුත්සවසඞ්කෙතාන්
ස කෘත්වා විරතොත්සවාන්,
ජයොදාහරණං බාහ්වොර්
ගාපයාමාස කින්නරාන්.

79 පරස්පරෙණ විඥාතස්
තෙෂූපායනපාණිෂු,
රාඥා හිමවතඃ සාරො
රාඥඃ සාරො හිමාද්‍රිණා.

80 තත්‍රාක්ෂොභ්‍යං යශොරාශිං
නිවෙශ්‍යාවරුරොහ සඃ,
පෞලස්ත්‍යතුලිතස්‍යාද්‍රෙ
රාදධාන ඉව හ්‍රියම්.

81 චකම්පෙ තීර්ණලෞහිත්‍යෙ
තස්මින් ප්‍රාග්ජ්‍යොතිෂෙශ්වරඃ,
තද්ගජාලානතාං ප්‍රාප්තෛඃ
සහ කාලාගුරුද්‍රුමෛඃ.

82 න ප්‍රසෙහෙ ස රුද්ධාර්ක
මධාරාවර්ෂදුර්දිනම්,
රථවර්ත්මරජොප්‍යස්‍ය
කුත එව පතාකිනීම්.

76 හැරැ ගිය කඳවුරේ
සිව් තැළුණු ගජදම් බැඳැ,
දෙව්දුරු තුරින් ගජ තතු
පළ කෙළෙ වැදි දනන්හට.

77 කඳුකර සත් රදුන්
සමග ඇවිලිණි තද යුද,
හි හෙලි ගල් ගැටුම් නැගි
ගිනි දැලිනි ගොරතර වූ.

78 උලෙල සලකුණු නම්
රදුන් උලෙලින් නොර කොටැ,
කිඳුරන් ලවා ගැයැවී
රඟු නිරිඳු සිය බා බල.

79 පැරැදි පුද පඬුරු
ගත් කලැ ඔවුහු දූනැ ගතු,
නරනිඳු හිමගිරෙහි හර
හිමගිර නරනිඳුන් හර.

80 නොසැලෙන යසස් රැස
හිමගිරැ තබා එම රද,
නැවැතිණි රවුළු තැනැවූ
කෙලෙස ගිර හිරි දෙවමින්.

81 තරත ලෝහිත ගඟ
පෙරදෝ නිරිඳු සැසැලි,
රඟු ගිජිඳු බැඳි ටැම් වූ
කළු අගරු තුරු සමගින්.

82 එ නිරිඳු රිවි ඇවුරු
දිය දහර නොර වැසිදින,
සමවන් රඟුන් රිය රද
නො සැහි සෙනහ කුම් නම්.

83 ත මීශඃ කාමරූපාණා
මත්‍යාඛණ්ඩලවික්‍රමම්,
භෙජෙ භින්නකටෛර්නාගෛ
රන්‍යා නුපරුරොධ යෛඃ.

84 කාමරූපෙශ්වරස් තස්‍ය
හෙමපීඨාධිදෙවතාම්,
රත්නපුෂ්පොපහාරෙණ
ඡායා මානර්ච පාදයොඃ.

85 ඉති ජිත්වා දිශො ජිෂ්ණුර්
න්‍යවර්තත රථොද්ධතම්,
රජො විශ්‍රාමයන් රාඥාං
ඡත්‍රශූන්‍යෙෂු මෞලිෂු.

86 ස විශ්වජිත මාජහ්‍රෙ
යඥං සර්වස්වදක්ෂිණම්,
ආදානං හි විසර්ගාය
සතාං වාරිමුචා මිව.

87 සත්‍රාන්තෙ සචිවසඛඃ පුරස්ක්‍රියාභිර්
ගුර්වීභිඃ ශමිතපරාජයව්‍යලීකාන්
කාකුත්ස්ථස් චිරවිරහොත්සුකාවරොධාන්
රාජන්‍යාන් ස්වපුරනිවෘත්තයෙනුමෙනෙ.

88 තෙ රෙඛාධ්වජකුලිශාතපත්‍රචිහ්නං
සම්‍රාජශ්චරණයුගං ප්‍රසාදලභ්‍යම්
ප්‍රස්ථානප්‍රණතිභිරඞ්ගුලීෂු චක්‍රුර්
මෞලිස්‍රක්ච්‍යුතමකරන්දරෙණුගෞරම්.

ඉති ශ්‍රී රඝුවංශෙ මහාකාව්‍යෙ කාලිදසකෘතෞ
රඝුදිග්විජයොනාම චතුර්ථඃ සර්ගඃ

83 කම්රූ රට ඉසුරු
පෙරළ රුපු රදුන් උපුළු,
කොපුල් බුන් ගජ පඩුරෙන්
සැනැහී ඉඳු වීකුම්දර.

84 එරද සිය හෙම් පුටු
ඉටු දෙවිඳු රගු-පා යුග,
පිදී සෙවණැලි රන් මල්
උපහරිනි හරසර කැරළ.

85 යුද දිනු රගු නිරිඳු
දිනා දිගු සිය රිය රෙදෙ,
රුපු නරනිඳුන් මුදුනතැ
හොවමින් යුද නැවැත්වී.

86 සව් දන පුදන දන
ඇරැඹී නිරිඳු දිය ගත්,
ගනකුළු විලස සුදනන්,
ගැනුම් වෙ දන්දෙනු වස්.

87 දන් දුන් ඒ නරනිඳු යා පුද වසන්හි
සත්සුන් වූ සිය සිතු ලත් පරාබෙවෙන් යුත්
වෙන් වීමෙන් උකටලි පත් බිසෝවරුන් යුත්
මීපල්ලන් සමු දිනි රද්දහන් ගමන් වස්.

88 සේසත් හා විදුරවියෙන් දෙදෙන් සැදුම් ලත්
පා රේකා ඇති රගු මීපලුන් ඇපාදේ
වෙන්වීමේ කළ නැමැදුම නිසා පලන් හිස්
මල් සුන්නෙන් කෙළෙ හෙල වන් එද නිරින්දෝ.

සිවු වන සග නිමි.

පඤ්චමඃ සර්ගඃ

1 තමධ්වරෙ විශ්වජිති ක්ෂිතිශඃ
නිඃශෙෂ විශ්‍රාණිතකොෂජාතම්,
උපාත්තවිද්‍යො ගුරුදක්ෂිණාර්ථී
කෞත්සඃ ප්‍රපෙදෙ වරතන්තුශිෂ්‍යඃ.

2 ස මෘණ්මයෙ වීතහිරණ්මයත්වාත්
පාත්‍රෙ නිධායාර්ඝ්‍ය මනර්ඝශීලඃ,
ශ්‍රුතප්‍රකාශං යශසාප්‍රකාශඃ
ප්‍රත්‍යුජ්ජගාමාතිථිමාතිථෙයඃ.

3 තමර්චයිත්වා විධිවද් විධිඥඃ
තපොධනං මානධනාග්‍රයායී,
විශාම්පතිර් විෂ්ටරභාජ මාරාත්
කෘතඤ්ජලිඃ කෘත්‍යවිදිත්‍යුවාච.

4 අප්‍යග්‍රණීර් මන්ත්‍රකෘතාමෘෂීණාං
කුශාග්‍රබුද්ධෙ කුශලි ගුරුස්තෙ
යතස්ත්වයා ඥාන මශෙෂ මාප්තං
ලොකෙන චෛතන්‍ය මිවොෂ්ණරශ්මෙඃ

5 කායෙන වාචා මනසාපි ශශ්වත්
යත් සම්භෘතං වාසවධෛර්යලොපි,
ආපාද්‍යතෙ න ව්‍යයමන්තරායෛඃ
කච්චින්මහර්ෂෙස් ත්‍රිවිධඃ තපස් තත්.

පස් වන සග

1 තම සතු සැම පුදන ''වෙසදිත්'' යාග ක ර
සිය දන පුද නරනිඳු අවසාන ව ර
වරතතු මුනිහු සිසු කුත්සබිදන ද ර
ගුරු පුද දන පිණිස පැමිණිණි රාජ දෙ ර

2 නැතියෙන් රන් බඳුන් මැටි බඳුනක තැබු ණු
පුද වත් රැගෙන මහරද යසසින් හෙබු ණු
සැලකුම් කරනුයෙන් අතිතින්හට ලැබු ණු
අදරින් ගියේ පෙරමග සිරසින් නැමු ණු

3 සත දත් මානය ම දන කොට ඇති නිරි ඳ
වි දි ම ත් පරිදි ගරු බුහුමන් කර නැම ද
හිඳ ගත් මුනිහු වෙත හිඳ සිය ඇඳිලි බැ ඳ
මෙපවත් ඇසී ගුරු හා අසපු පිළිබ ඳ

4 කුසග නැණවතාණෙනි, යම් කෙනෙකු නි සා
දිනිඳුගෙන් දනන් පිබිදුම ලබන ලෙ සා
මෙ ඔබ සියලු ගුණ ලැබුවෙහිද අසදි සා
එ බඳු ඔබ ගුරුහු සුවසේද? පෙර ලෙ සා

5 කය වදන ද සිත ද යන තිදෙරින් නිබ ඳ
ඉඳු දිරි නසන සුලු රැකි තපසක් වෙයි ද
මහ ඉසි විසින් රැකි එම තපසට තිවි ද
සතුරන්ගෙන් කිසිදු අවහිරයක් නැති ද?

6 ආධාර බන්ධප්‍රමුඛෛඃ ප්‍රයත්නෛඃ
සංවර්ධිතානාං සුත නිර්විශෙෂම්,
කච්චින් න වාය්වාදි රුපප්ලවො වඃ
ශ්‍රමච්ඡිද මාශ්‍රමපාදපානාං

7 ක්‍රියානිමිත්තෙෂ්වපි වත්සලත්වා
දභග්නකාමා මුනිභිඃ කුශෙෂු,
තදඞ්කශය්‍යාච්‍යුතනාභිනාලා
කච්චින් මෘගිණා මනඝා ප්‍රසූතිඃ.

8 නිර්වර්තතෙ යෛර් නියමාභිෂෙකො
යෙභ්‍යො නිවාපාඤ්ජලයඃ පිතෲණාම්,
තාන්‍යුඤ්ඡෂෂ්ඨාඞ්කිතසෛකතානි
ශිවානි වස් තිර්ථජලානි කච්චිත්.

9 නිවාරපාකාදි කඩඞ්කරියෛ
රාමෘශ්‍යතෙ ජානපදෛර් න කච්චිත්,
කාලොපපන්නාතිථිකල්ප්‍යභාගං
වන්‍යං ශරිරස්ථිතිසාධනං වඃ.

10 අපි ප්‍රසන්නෙන මහර්ෂිණා ත්වං
සම්‍යග් විනියානුමතො ගෘහාය,
කාලො හ්‍යයං සඞ්ක්‍රමිතුං ද්විතියං
සර්වොපකාරක්ෂම මාශ්‍රමං තෙ.

11 තවාර්හතො නාභිගමෙන තෘප්තං
මනො නියොගක්‍රියයොත්සුකං මෙ,
අප්‍යාඥයා ශාසිතු රාත්මනා වා
ප්‍රාප්තොසි සම්භාවයිතුං වනාන් මාම්.

12 ඉත්‍යර්ඝ්‍යපාත්‍රානුමිතව්‍යයස්‍ය
රඝො රුදාරා මපි ගාං නිශම්‍ය,
ස්වාර්ථොපපත්තිං ප්‍රති දුර්බලාශස්
තමිත්‍යවොචද් වරතන්තුශිෂ්‍යඃ.

6 දරුවන්හට වඩා වැඩි වෙනසක් නොකො ට
අදරින් වැඩුව තෝතැනි බඳිමින් අව ට
මුනිඳුන් වෙහෙස සිඳ හළ තුරු ලියවල ට
සුළඟින් නැතිද? කිසි අවහිරයක් දන ට

7 පිරිසිදු බව තකා තව විදියෙහි යෙදු ම
කුස තණ රකිනුවස් එහි නොදෙමින් ලැගු ම
තම ඇක යහන තුළ වුණු ගැබ නල මිදු ම
කිම නිදුකින් වේද? මුවහන දරු ලැබු ම

8 යම් තොටු සිලිලකින් ගත සැනසුම වෙයි ද?
පිය දෙවියන් පිණිස දිය ඇඳිලිය දෙයි ද?
වැලි තල ඇති සවෙනි සස් කොටසින් විහි ද
කිම තොටුපල දියට කිසි උවදුරු නැති ද?

9 පිටින් අසපුවට එන අයට සලක න
වෙනෙන් ලැබෙන තවුසන් සිරුරු සනස න
ගමින් වන පෙනට වන් පිදුරු තණ ක න
ගොන්නු නොම කත්ද? හැල් කොටස කිසි දි න

10 පැහැදුණු ඉසි විසින් ඔබ හික්මිණැයි ක ළ
නිගමනයෙන් ගමට එනුදෝ නියම ක ළ
හැම දෙනාහට ම වැඩ සැලසෙන සියලු ක ල
ගිහි අසපුවට එනුවස් දූන් සුදුසු ක ල

11 යම් කිසි අණක් ගැන සලකන මගේ සි ත
ඔබ මෙහි පැමුණුමෙන් පමණක් සතුටු නැ තු
ඔබ ගුරු අණින් හෝ ඔබ හෝ පතළ මෙ ත
කිම සලකනු පිණිස වැඩිදෝ මෙමා වෙ ත

12 අත ඇති මැටි බඳුන දූක සැම දනය පු ද
ඇති බව නිගමනය කළ මුනි පැතුම මු ද
අදහස දුබල වූවත් පිළිවිසින ල ද
තොරතුරු අනුව දිනි මේ පිළිවදන එ ද

13 සර්වත්‍ර නො වාර්ත මවෙහි රාජන්
නාථෙ කුතස් ත්වය්‍යශුභං ප්‍රජානාම්,
සූර්යෙ තපත්‍යාවරණාය දෘෂ්ටෙඃ
කල්පෙත ලොකස්‍ය කථං තමිස්‍රා.

14 භක්තිඃ ප්‍රතීක්ෂ්‍යෙෂු කුලොචිතා තෙ
පූර්වාන් මහාභාග තයා තිශෙෂෙ
ව්‍යතීතකාලස් ත්වහ මභ්‍යුපෙතස්
ත්වා මර්ථිභාවාදිති මෙ විෂාදඃ.

15 ශරීරමාත්‍රෙණ නරෙන්ද්‍ර තිෂ්ඨන්
නාභාසි තීර්ථප්‍රතිපාදිතර්ධිඃ,
ආරණ්‍යකොපාත්තඵලප්‍රසූතිඃ
ස්තම්බෙන නීවාර ඉවාවශිෂ්ටඃ.

16 ස්ථානෙ භවානෙකනරාධිපඃ සන්
නකිඤ්චන ත්වං මඛජං ව්‍යනක්ති,
පර්යායපීතස්‍ය සුරෛර් හිමාංශොඃ
කලාක්ෂයඃ ශ්ලාඝ්‍යතරො හි වෘද්ධෙඃ.

17 තදන්‍යතස් තාව දනන්‍යකාර්යො
ගුර්වර්ථ මාහර්තු මහං යතිෂ්‍යෙ,
ස්වස්ත්‍යස්තු තෙ නිර්ගලිතාම්බුගර්භං
ශරද්ඝනං නාර්දති චාතකොපි.

18 එතාවදුක්ත්වා ප්‍රතියාතුකාමං
ශිෂ්‍යං මහර්ෂෙර් නෘපතිර් නිෂිධ්‍ය,
කිං වස්තු විද්වන් ගුරවෙ ප්‍රදෙයං
ත්වයා කියද් වෙති තමන්වයුඞ්ක්ත.

19 තතො යථාවද් විහිතාධ්වරාය
තස්මෛස්මයාවෙශවිවර්ජිතාය,
වර්ණාශ්‍රමාණාං ගුරවෙ ස වර්ණී
විචක්ෂණඃ ප්‍රස්තුත මාචචක්ෂෙ.

13 නරනිඳ ඔබ සිටිත සතනට දුකක් කො ද
අප පිළිබඳ සියලු දෑ යහපත්ය අ ද
හිරු නුබ මැද දිලෙන ලොව ගන අඳුරු ක ද
මිනිසුන් නුවන් අවුරනු පිණිස හැකි වෙ ද

14 පිදිය යුතු දනන් පුද කෙරුම පෙර සි ට
පුරුදු මුත් ලොවට ඉන් ඔබ ම වෙයි සෙ ට
මම ද පැමිණියෙමි දන පිණිස දුර සි ට
නමුදු කල් නොවේ එය දුකකි මසිත ට

15 වන තවුසන් විසින් එහි මුළු පල ම පි ස
දඬු පමණක් ඉතිරි වුණු හැල් ගසක් ලෙ ස
දිය යුතු තැන් බලා දී යස ඉසුරු රැ ස
කය පමණකින් සිටිනෙහි දුගි බවට බැ ස

16 පුද දුන් තමා සතු දේ සහමුලින් ක ඩා
දන සුන් බව උතුම් සක්විති බවට ව ඩා
දෙවියන් දිනෙන් දින බිවු අඩ සඳට කු ඩා
බුහුමන් කළ යුතුය පිරිපුන්සඳට ව ඩා

17 කුළුණැති ඔබ සැරද මම වෙන වැඩක් නැ ති
දනපතියෙකු වෙතින් ගුරු දන ලබමි රු ති
දිය නැති වලාකුළකින් සරදඹර ඇ ති
කැඳැති වුවද බොන දිය නොම යදිනු ඇ ති

18 මෙපමණ කියා නැගි සිටි මුනි වඩින් මෙ න
නරනිඳු නතර කර කී ආ කරුණ දූ න
වියතුනි ඔබ විසින් ගුරුහට පිදෙන ද් න
කෙබඳුද? කොපමණද? යනු මට කියනු මැ න

19 අනතුරු ඒ මුනිඳ දුන් දනැති දුගින් ට
සිය සිත ඉඩ නුදුන් උඩඟුවට වදින් ට
සිවු කුල වැසියන්ගෙ බර දරන නිරිඳු ට
මෙම ලෙස දන්වීය සිය සිතැහි පළ කො ට

20 සමාප්තවිද්‍යෙන මයා මහර්ෂිර්
විඥපිතො භූද් ගුරුදක්ෂිණායෛ,
ස මෙ චිරායාස්ඛලිතොපචාරං
තාං භක්ති මෙවා ගණයත් පුරස්තාත්.

21 නිර්බන්ධසඤ්ජාතරුෂාර්ථකාර්ශ්‍ය
මචින්තයිත්වා ගුරුණාහ මුක්තඃ,
විත්තස්‍ය විද්‍යාපරිසඞ්ඛ්‍යයා මෙ
කොටීශ්චතස්‍රො දශ චාහරෙති.

22 සොහං සපර්යාවිධිභාජනෙන
මත්වා භවන්තං ප්‍රභුශබ්දශෙෂම්,
අභ්‍යුත්සහෙ සම්ප්‍රති නොපරොද්ධු
මල්පෙතරත්වාච් ඡ්‍රුතනිෂ්ක්‍රයස්‍ය.

23 ඉත්ථං ද්විජෙන ද්විජරාජකාන්ති—
රාවෙදිතො වෙදවිදං වරෙණ,
එනොනිවෘත්තෙන්ද්‍රියවෘත්ති රෙනං
ජගාද භූයො ජගදෙකනාථඃ.

24 ගුර්වර්ථ මර්ථී ශ්‍රුතපාරදෘශ්වා
රඝොඃ සකාශා දනවාප්‍ය කාමං,
ගතො වදාන්‍යාන්තර මිත්‍යයං මෙ
මාභූත් පරීවාදනවාවතාරඃ.

25 ස ත්වං ප්‍රශස්තෙ මහිතෙ මදීයෙ
වසංශ්චතුර්ථො ග්නි රිවාග්න්‍යගාරෙ,
ද්විත්‍රාණ්‍යහාන්‍යර්හසි සොඪු මර්හන්
යාවද්‍යතෙ සාධයිතුං ත්වදර්ථම්.

26 තථෙති තස්‍යාවිතථං ප්‍රතීතඃ
ප්‍රත්‍යග්‍රහීත් සඞ්ගර මග්‍රජන්මා,
ගා මාත්තසාරාං රඝුරප්‍යවෙක්ෂ්‍ය
නිෂ්ක්‍රෂ්ටු මර්ථං චකමෙ කුබෙරාත්.

20 මෙපමණ කලක් කළ ඉගෙනුම ඉවර නි සා
මම ගුරු පඬුරු ගැන මුනිගෙන් බැලිමි අ සා
දිගු කල විදි පරිදි උවසර පැවැති නි සා
මගෙ බැති සිත ම සැලකී ගුරු පඬුරු ලෙ සා

21 විටින් විට නිතර මා විමසූ හෙයි න
එයින් පැන නැඟුණු සිත නොසතුටු බැවි න
දිළින්දෙකු බව ද මා සිහියට නොගෙ න
ගෙනෙන්නට කිය කෙළ තුදුසක් රනි න

22 මෙම මැටි බඳුන දූක දූන් ඔබ වෙත නිසැ කී
රජ නම හැර නොමැතියෙන් කිසිවක් යුරැ කී
දිය යුතු මුදල වැඩි බව දූන දූන පෙර කී
ගැනුමට ඔබ වෙතින් ඇවිටිලි කළ නොහැ කී

23 පුන් සඳ වැනි කැලුම් රැඳි වතිනි බැබලු ණු
සන්සුන් ඉඳුරු ඇති රජ පවිනි වැළකු ණු
දම් දත් ඒ බමුණුවර විසිනි කියැවු ණු
තැන්පත් බස අසා කී මෙබස සිහිවු ණු

24 ගුරු දනය පිණිස යතිඳෙක් දන් යදි න
රගු රාජයන් වෙතැවිත් නොලැබුණු හෙයි න
වෙන දයක කෙනෙකු වෙත ගිය බව කිය න
අපවාදය නොවේවා මට කිසි ලෙසි න

25 එහෙයින් ඔබගෙ අදහස සිදු කරනුව ට
මම දූන් දිරි දරමි මා යති සඳුනි සෙ ට
එතකල් වැඩම කර මා ගිනි පුදන ගෙ ට
සිටිතොත් මැනැවි සිවු වැනි ගිනි විලස බ ට

26 සිවු වේ දත් බමුණු සිය ඉඳුරන් දි නුව
රජුගේ වදන් පිළිගති සිත සැනසෙ නුව
පොළොවේ දනය හැර ගෙන ඇති තතු අ නුව
සිතුවේ නිරිඳු කුවෙරිඳු දන හැර ග නුව

27 වශිෂ්ඨ මන්ත්‍රොක්ෂණජාත් ප්‍රභාවා
දුදන්වදාකාශමහිධරෙෂු,
මරුත්සඛස්‍යෙව වලාහකස්‍ය
ගතිර් විජඝ්නෙ න හි තද්‍රථස්‍ය.

28 අථාධිශිශ්‍යෙ ප්‍රයතඃ ප්‍රදොෂෙ
රථං රඝුඃ කල්පිතශස්ත්‍රගර්භම්,
සාමන්තසම්භාවනයෛව ධීරඃ
කෛලාසනාථං තරසා ජිගීෂුඃ.

29 ප්‍රාතඃ ප්‍රයාණාභිමුඛස්‍ය තස්මෛ
සවිස්මයාඃ කොශගෘහෙ නියුක්තාඃ,
හිරණ්මයීං කොශගෘහස්‍ය මධ්‍යෙ
වෘෂ්ටිං ශශංසුඃ පතිතාං නභස්තඃ

30 තං භූපතිර් භාසුරහෙමරාශිං
ලබ්ධං කුවෙරා දභියාස්‍යමානාත්,
දිදෙශ කෞත්සාය සමස්තමෙව
පාදං සුමෙරො රිව වජ්‍රභින්නම්.

31 ජනස්‍ය සාකෙතනිවාසිනස්තෞ
ද්වාවප්‍ය භූතා මභිනන්ද්‍යසත්වෞ,
ගුරුප්‍රදෙයාධිකනිඃස්පෘහොර්ථී
නෘපොර්ථකාමාදධිකප්‍රදශ්ච.

32 අථොෂ්ට්‍රවාමීශතවාහිතාර්ථං
ප්‍රජෙශ්වරං ප්‍රීතමනා මහර්ෂී,
ස්පෘශන් කරෙණානතපූර්වකායං
සම්ප්‍රස්ථිතො වාච මුවාච කෞත්සඃ.

33 කිමත්‍ර චිත්‍රං යදි කාමසූර් භූර්
වෘත්තෙ ස්ථිතස්‍යාධිපතෙඃ ප්‍රජානාම්,
අචින්තනියස්තු තව ප්‍රභාවො
මනිෂිතං ද්‍යෞ රපි යෙන දුග්ධා.

27 වසිට මතුරු බලයෙන් නිරිඳු යන එ   න
රියෙන් මුහුද'ඔර ගිරි කුළු ද යන තැ   න
සුළං වෙයිනි යන ගන කුළක අයුරි   න
ගමන් කළ හැකිය නොගැටෙමිනි කිසි තැ   න

28 පැසුලු රැ මුවෙහි පිරිසිඳු එනරනි   ඳු
උතුරු දිගිඳු සලකා පෙදෙසි'සුරු බ   ඳු
දිනනු පිණිස ඔහු සිය බා බෙලෙන් හු   ඳු
සැදුණු රියෙහි සැතපිණි අවි මඩුලු බැ   ඳු

29 අළුයම යනු පිණිස ගමනට යොමුව සි   ටී
නිරිඳුට වත් දෙරෙහි අදිකරුහු වැඳ වැ   ටී
මැදියම දන මැදුර මැද මුර තබා සි   ටී
සැලකර සිටියෝය රන් වැහි වැටුණු සැ   ටී

30 යුද කරනට යනුව සිටි කුවෙරිඳු වෙති   නී
මෙම දන ලැබුණු බව දත් නරනිඳු තොසි   නී
විදුරවියෙන් බිඳුණු මහමෙර කැබැලි වැ   නී
එම රන් සහමුලින් මුනිවරට පුද දි   නී

31 ගුරු පුද පිණිස මීස වැඩියක් නොගනු රි   සි
වැඩියෙන් මීසක් ගණනට නොම දෙවනු රි   සි
මෙම ගනුදෙනුව කළ වන ඉසි නුවර ඉ   සි
මෙ දෙදෙන පැසසූහ සා කෙත් නුවර වැ   සි

32 මන දෙළ පිරුණු මුනි යනු පිණිස මීටි බැ   ද
ඔටු වෙළඹුන් පිටෙහි නංවමිනි දන ක   ද
ගමනට සුබ පතා නැමී රඳුගේ ඉදු බ   ද
පිරිමැද අතින් කී මේ තෙපුල නිවර   ද

33 සිවු රජ වතෙහි සිටි මහ රජෙකුට උතු   ම
මිහිකත කැමැති දෑ දෙනු නොම වෙයි අරු   ම
රජිඳුනි, ගගන තලයෙන් ඔබ දන් දෙවු   ම
නොසිතිය හැකි දෙයකි එය වද? මහ පුදු   ම

34 ආශාස්‍ය මන්‍යත් පුනරුක්තභූතං
ශ්‍රෙයාංසි සර්වාණ්‍යධිජග්මුෂස්තෙ
පුත්‍රං ලභස්වාත්මගුණානුරූපං
භවන්තමීඩ්‍යං භවතඃ පිතෙව.

35 ඉත්ථං ප්‍රයුජ්‍යාශිෂ මග්‍රජන්මා
රාඥෙ ප්‍රතියාය ගුරොඃ සකාශම්,
රාජාපි ලෙභෙ සුත මාශු තස්මා–
දලොක මර්කාදිව ජීවලොකඃ.

36 බ්‍රාහ්මෙ මුහූර්තෙ කිල තස්‍ය දෙවී
කුමාරකල්පං සුෂුවෙ කුමාරම්,
අතඃ පිතා බ්‍රහ්මණ එව නාම්නා
තමාත්මජන්මාන මජං වකාර.

37 රූපං තදෙජස්වි තදෙව වීර්යං
තදෙව නෛසර්ගික මුන්නතත්වම්,
න කාරණාත් ස්වාද් බිභිදෙ කුමාරඃ
ප්‍රවර්තිතො දිප ඉව ප්‍රදිපාත්.

38 උපාත්තවිද්‍යං විධිවද් ගුරුභ්‍යස්
තං යෞවනොද්භෙදවිශෙෂකාන්තම්,
ශ්‍රීඃ සාභිලාෂාපි ගුරොරනුඥං
ධිරෙව කන්‍යා පිතු රාවකාඞ්ක්ෂ.

39 අථෙශ්වරෙණ ක්‍රථකෛශිකානාං
ස්වයංවරාර්ථං ස්වසු රින්දුමත්‍යාඃ,
ආප්තඃ කුමාරනයනොත්සුකෙන
භොජෙන දූතො රඝවෙ විසෘෂ්ටඃ.

40 තං ශ්ලාඝ්‍යසම්බන්ධ මසෞ විචින්ත්‍ය
දරක්‍රියායොග්‍යදශඤ්ච පුත්‍රම්,
ප්‍රස්ථාපයාමාස සසෛන්‍ය මෙන–
මෘද්ධාං විදර්භාධිපරාජධානීම්.

34 ලොව සැම සැපත් ලද ඔබ මිතු ලැබිය යු තු
කිසිවක් නැත එයින් සුබ පැතුම පුනරු තු
ඔබ පිය ලද විලස ඔබ සදිසි පිය පු තු
ඔබටත් ලැබෙවා පුත් කුමරුවෙක් ම තු

35 මෙලෙසට මහරදුට ආසිරි වදන් පු ද
මුනිවර ගියේ ආපසු ගුරු වෙතට එ ද
දිනකර වෙතින් ලොව රිවි අලු ලබන ලෙ ද
මුනි බස අනුව දිවි රද කුමරෙකුගෙ උ ද

36 මෙහෙසිය සිය කුමර බඹ නැකතකින් යු තු
මොහොතක වැදූ තෙද බඳ කඳ කුමර ස තු
පියරද බමුණු උවදෙස් පරිදි සිය පු තු
"අජ"යයි නම් කෙළේ නැකතට ම කර න තු

37 තෙද ඇති කුමරු සිරුර ද පිය සිරුර විය
බලගතු වෙර උසස් බව එම පමණ විය
පහනක විලස අන් පහනින් ඇවිල විය
එකුමර සැම අතින් සිය පිය සදිසි විය

38 ගුරුගෙන් විදි පරිදි ලද සද සතර වි දු
යොවුනෙන් පහළ වෙසෙසින් සොමි කැලුම් රැ දු
කුමරුන් කෙරෙහි සිරිකත සිත නමුදු බැ දු
විලසින් දියැණියක පිය අනුමතය යැ දු

39 තමන් බුහුනැණිය ඉඳුමතිය පිළිබ ඳ
"සයන්වර" පිණිස අජ කුමර පිළියැ ද
පසන් විදබ අදිපති බෝජ මහර ද
රගුන් වෙත එවී දූතයෙකු ලිපි ල ද

40 එනිරිඳු සබඳ ගුණ යුතු වන අතර පු තා
බිරිඳක විවා කළ යුතු විය ඇතැයි සි තා
පිරිවර සහිත කර අජ රජ කුමර ඉ තා
ගරු ලෙස විදබ පුර යැවී සුබ මඟුල් ප තා

41 තස්‍යොපකාර්යාරචිතොපචාරා
වන්‍යෙතරා ජානපදෛ පදභිඃ,
මාර්ගෙ නිවාසා මනුජෙන්ද්‍රසූනොර්
බභූවු රුද්‍යානවිහාරකල්පාඃ.

42 ස නර්මදරොධසි සීකරාර්ද්‍රෛර්
මරුද්භි රානර්තිතනක්තමාලෙ,
නිවෙශයාමාස විලඞ්ඝිතාධ්වා
ක්ලාන්තං රජොධූසරකෙතුසෛන්‍යම්.

43 අථොපරිෂ්ටාද් භ්‍රමරෛර් භ්‍රමද්භිඃ
ප්‍රාක්සූචිතාන්තඃසලිලප්‍රවෙශඃ,
නිර්ධෞතදානාමලගණ්ඩභිත්තිර්
වන්‍යඃ සරිත්තො ගජ උන්මමජ්ජ.

44 නිඃශෙෂවික්ෂාලිතධාතුනාපි
වප්‍රක්‍රියා මෘක්ෂවතස් තටෙෂු,
නිලොර්ධ්වරෙඛාශබලෙන ශංසන්
දන්තද්වයෙනාශ්මවිකුණ්ඨිතෙන.

45 සංහාරවික්ෂෙපලඝුක්‍රියෙණ
හස්තෙන තිරාභිමුඛඃ සශබ්දම්,
බභෞ ස හින්දන්වෘහතස් තරඞ්ගාන්
වාර්යර්ගලා හඞ්ග ඉව ප්‍රවෘත්තඃ.

46 ශෛලොපමඃ ශෛවලමඤ්ජරීණාං
ජාලානි කර්ෂන්නුරසා ස පශ්චාත්,
පූර්වං තදුත්පීඩිතවාරිරාශිඃ
සරිත්ප්‍රවාහස් තට මුත්සසර්ප.

47 තස්‍යෛකනාගස්‍ය කපොලභිත්ත්‍යොර්
ජලාවගාහක්ෂණමාත්‍රශාන්තා,
වන්‍යෙතරානෙකපදර්ශනෙන
පුනර් දිදීපෙ මදදුර්දිනශ්‍රීඃ.

41 රජුනට සුදුසු ලෙස පිළියෙන් තැනුණු ව   සා
මහ රජ මැදුරු තැබු සෙසු උපකරණ රැ   සා
පැමුණුණු පඩුරු ගෙන රට වැසි දනන් නි   සා
බැබලිණි නුවර මැද රැදි කෙළි උයන් ලෙ   සා

42 මහ ගෙවු කුමර නැගි ගහ දිය පොදින් සැ   රු
සිහිලැල නලින් සෙලවුණු තෙර කරද තු   රු
කඳවුර නරුමද තෙර මහ වෙහෙස දූ   රු
සිය සෙන් නතර කෙළෙ රැදි දද දූලි පි   රු

43 දිය මත බමන බිහුවැල ඇති හෙයිනි ග   හ
පළකළ කලින් එහි දිය තුළ ගිලුණු ව   ග
මද දිය දෙව් නිසා පිරිසුදු කොපොල් යු   ග
පැමිණිණි වන ඇතෙක් ඒ ගහ දියෙන් නැ   ග

44 ගංදියරින් දෙවුණු මුත් තැවරි ගුරු ඇ   හ
නිල් ඉරි වැටී ඇති උඩුකුරුව් ළහ ළ   හ
ගල්වල ඉලී මොට වුණු හෙයිනි දළ යු   ග
පෙන්නු ''ඉරුක්වත්'' ගිරි බෙයද බිදි ව   ග

45 දිග හැර වරක් අකුලන සිය සොඬහි ගැ   ටී
මහ හඬ නගා බිදලන එන තරහ කැ   ටී
එම ඇතු ගහ තෙරට නැග එත විලස අ   ටී
පළ කෙළෙ තමා බැඳි ටැඹ බිදිනෙකුගෙ හැ   ටී

46 ගහ රැදි දිය සෙවෙල් ඇද ගෙන සිය ගෙලෙ   නි
පැමිණෙන ගිරි කුළක ලෙස මෙතෙරට වෙයි   නි
පළමුව කැළැඹි ගහ දිය රළ තෙර වැදි   ණි
දෙවනුව ඒ ගිපිඳු ඉවුරට ගොඩ නැගු   ණි

47 ගහ දිය හුන් නිසා මොහොතක් නතර වූ   ණු
වලැතුගෙ කොපොල් යුවලින් පෙර වැගිරවූ   ණු
මද දිය වහර කඳවුර තුළ නතර වූ   ණු
යුද ගජ රජුන් දකුමෙන් යළි දෙගුණ වූ   ණු

48 සප්තච්ඡදක්ෂීරකටුප්‍රවාහ
මසහ්‍ය මාඝ්‍රාය මදං තදියම්,
විලඞ්ඝිතාධොරණතිව්‍රයත්නාඃ
සෙනාගජෙන්ද්‍රා විමුඛා බභූවුඃ.

49 ස ඡින්නබන්ධද්‍රුතයුග්‍යශූන්‍යං
භග්නාක්ෂපර්යස්ථරථං ක්ෂණෙන,
රාමාපරිත්‍රාණවිහස්තයොධං
සෙනානිවෙශං තුමුලං චකාර.

50 ත මාපතන්තං නෘපතෙ රවධ්‍යො
වන්‍යඃ කරිති ශ්‍රුතවාන් කුමාරඃ,
නිවර්තයිෂ්‍යන් විශිඛෙන කුම්භෙ
ජඝාන නාත්‍යායතකෘෂ්ටශාර්ඞ්ගඃ.

51 ස විද්ධමාත්‍රඃ කිල නාගරුප
මුත්සෘජ්‍ය තද්විස්මිතසෛන්‍යදෘෂ්ටඃ,
ස්ඵුරත්ප්‍රභාමණ්ඩලමධ්‍යවර්ති
කාන්තං වපුර් ව්‍යොමචරං ප්‍රපෙදෙ.

52 අථ ප්‍රභාවොපනතෛඃ කුමාරං
කල්පදෘමොත්ථෛ රවකිර්ය පුෂ්පෛඃ,
උවාච වාග්මී දශනප්‍රභාභිඃ
සංවර්ධිතොරඃස්ථලතාරහාරඃ.

53 මතඞ්ගශාපා දවලෙපමූලා
දවාප්තවානස්මි මතඞ්ගජත්වම්,
අවෙහි ගන්ධර්වපතෙස් තනූජං
ප්‍රියංවදං මාං ප්‍රියදර්ශනස්‍ය.

54 ස වානුනිතඃ ප්‍රණතෙන පශ්චාත්
මයා මහර්ෂිර් මෘදුතාමගච්ඡත්,
උෂ්ණත්ව මග්න්‍යාතපසම්ප්‍රයොගාච්
ඡෛත්‍යං හි යත් සා ප්‍රකෘතිර් ජලස්‍ය.

48 රුක් අත්තන කිරට සම වන සුවඳ රැ   දී
වෙත පත් ඒ ඇතුගෙ ගිලි මද සුවඳ වැ   දී
යුද ඇත් ඇතරුවන් ගත් තැනට ඉඩ නො   දී
මද මත් වූහ අලළා කඳවුර ම හි   දී

49 සිඳ හළ බැඳුම් ඇති යුද භය දිවුම   නිසා
බිඳ ගිය අකුරු ඇති හුණු රිය මැදිරි   නිසා
පුරකත රකිනු වස් දිව යන සෙබළු   නිසා
කඳවුර මොහොතකින් කැළඹිණි ගිජිඳු   නිසා

50 වලැතුන් නැසුම නුසුදුසු බව දත් නමු   දු
කෙලෙසින් වුවද නවතනු රිසියෙන් ගිජි   දු
වැඩියෙන් නොඇද දුනු දිය කුමරිඳු පුරු   දු
හීයක් විදී කුඹුතල වනුවස් පලු   දු

51 එකෙණෙහි ඒ ගිජිඳු ගජ රුව අතැර ද   මා
පුදුමව සිටි සෙනඟ නෙත් තම වෙතට යො   මා
බබලන රැස් මඩුලු මැද දිලිසෙමින් ත   මා
නුබසර බඳක් ලදි බැඳි මිණි බරණ සැ   මා

52 සිය ඉදු බෙලෙන් ලද කප්රුක් කුසුම් බ   ද
අජ රජ කුමර හිස මත විසුරමින් පු   ද
දසනග රැසින් උර හර වැඩි දුරට ස   ද
මෙම බස කුමරහට කී රස මුසුව එ   ද

53 තෙදවත් මතඟ මුනි කළ සාපය පල   දී
මදමත්කම නිසා ගිජිඳත් බව වැල   දී
පියදස් ගඳඹ පුත් පියවද නම මුල   දී
ලැබගත් මා දනුව දූත් ගඳඹෙකු පරි   දී

54 නම කළ මා විසින් සනසන ලද පව   ර
මුනිවර මුදු බවට ගියෙ කෝපය අතැ   ර
අවු ගිනි වැදීමෙන් රත් වන මුත් වතු   ර
සීතල බව එහි ම ඇති ගතියකි පැති   ර

55 ඉක්ෂ්වාකුවංශප්‍රභවො යද තෙ
භෙත්ස්‍යත්‍යජඃ කුම්භ මයොමුඛෙන,
සංයොක්ෂ්‍යසෙ ස්වෙන වපුර්මහිම්නා
තදෙත්‍යවොචත් ස තපොනිධිර් මාම්.

56 සම්මොචිතඃ සත්ත්වවතා ත්වයාහං
ශාපාච් චිරප්‍රාර්ථිතදර්ශනෙන,
ප්‍රතිප්‍රියං චෙද් භවතො න කුර්යාං
වෘථා හි මෙ ස්‍යාත් ස්වපදොපලබ්ධිඃ.

57 සම්මොහනං නාම සඛෙ මමාස්ත්‍රං
ප්‍රයොගසංහාරවිභක්තමන්ත්‍රම්,
ගාන්ධර්ව මාදත්ස්ව යතඃ ප්‍රයොක්තුර්
න චාරිහිංසා විජයශ්චහස්තෙ

58 අලං ත්‍රියා මාං ප්‍රති යන්මුහූර්තං
දයාපරොභූඃ ප්‍රහරන් නපි ත්වම්,
තස්මාදුපච්ඡන්දයති ප්‍රයොජ්‍යං
මයි ත්වයා න ප්‍රතිෂෙධරෞක්ෂ්‍යම්.

59 තථෙත්‍යුපස්පෘශ්‍ය පයඃ පවිත්‍රං
සොමොද්භවායාඃ සරිතො නෘසොමඃ,
උදඞ්මුඛඃ සොස්ත්‍රවිදස්ත්‍රමන්ත්‍රං
ජග්‍රාහ තස්මාන් නිගෘහීතශාපාත්.

60 එවං තයො රධ්වනි දෛවයොගා–
දසෙදුෂොඃ සඛ්‍ය මචින්ත්‍යහෙතු,
එකො යයෞ චෛත්‍රරථප්‍රදෙශාන්
සෞරාජ්‍යරම්‍යා නපරො විදර්භාන්.

61 තං තස්ථිවාංසං නගරොපකණ්ඨෙ
තදගමාරූඪගුරුප්‍රහර්ෂඃ,
ප්‍රත්‍යුජ්ජගාම ක්‍රථකෛශිකෙන්ද්‍රශ්
චන්ද්‍රං ප්‍රවෘද්ධොර්මි රිවොර්මිමාලී.

55 පුවතර ඔකාවස් පරපුර උපන් තෙ
අජ නම් රජ කුමර යම් දිනක මෙහි අ ද
ලොහොමය හියකින් ඔබ කුඹුතලෙහි වි ද
හළ කල ලබන ලෙස වර දිනි පළමු බ ද

56 දිගු කල පටන් දකිනට කළ පැතුම් ඇ තී
ඔබ අද මිදුවෙහිය මා සාපයට ගැ තී
කළ ගුණ නොතැකුවොත් ඔබ සැලකුමට බැ තී
මෙම ලද අත් බැවින් අද කිසි පලක් නැ තී

57 ''සම්මෝහන'' නමැති මේ තෙදවිය පුද න
අත ඇති කල සියලු රිපු ඔද බිඳ දම න
නැවතුම කිරිය දෙක දෙමතුරකින් කෙරෙ න
ගනු මැන මෙය ගඳඹ පති අවියකි දර න

58 හිරිබර නොවනු මැන ඔබ මට විදින ව ර
මොහොතක නමුත් වූයෙහි දැඩි කුළුණු බ ර
පවරන මේ පඩුර ඔබ පිළිකෙව් නොක ර
පිළිගනු මැනවි කර සිත රළු බව බැහැ ර

59 එකුමර සතර දත් පිළිගෙන ඔහුගෙ බ ස
නිසයුරුගෙන් නිපන් ඒ ගඟ දියට බැ ස
පිරිසිදු වෙමින් යොමුවී සිට උතුරු දෙ ස
පිළිගති සැත් මතුරු ඒ ගඳඹු දුන් ලෙ ස

60 පෙර කම් පරිදි මෙන් නොම සිතිය හැකි ර හ
මිතුරන් බවට පත් මොවුනතර මහ ම හ
සිතුරිය උයන් දෙස ගියෙ එකෙකු'තුරු දි ග
අනෙකා විදබ දෙස ගියෙ රද සිරින් ම හ

61 නුවර වෙත පිවිසි අජ කුමර ගැන අ සා
විදබ රද නැගුණු ගුරු තොසිනි එවිග සා
නැගුණු රළ රැලැති මහ මුහුද හිම ර සා
දෙසට ගිය පරිදි පෙර මගට ගියෙ තො සා

62 ප්‍රවෙශ්‍ය චෛනං පුර මග්‍රයායි
නීචෛස් තථොපාචර දර්පිතශ්‍රීඃ,
මෙනෙ යථා තත්‍ර ජනඃ සමෙතො
වෛදර්භ මාගන්තු මජං ගෘහෙශම්.

63 තස්‍යාධිකාරපුරුෂෛඃ ප්‍රණතෛඃ ප්‍රදිෂ්ටාං
ප්‍රාග්ද්වාරවෙදිවිනිවෙශිතපූර්ණකුම්භාම්,
රම්‍යාං රඝුප්‍රතිනිධිඃ ස නවොපකාර්යාං
බාල්‍යාත් පරා මිව දශාං මදනොධ්‍යුවාස.

64 තත්‍ර ස්වයංවරසමාහෘතරාජලොකං
කන්‍යාලලාමකමනිය මජස්‍ය ලිප්සොඃ,
භාවාවබොධකලුෂා දයිතෙව රාත්‍රෞ
නිද්‍රා චිරෙණ නයනාභිමුඛී බභූව.

65 තං කර්ණභූෂණනිපිඩිතපිවරාංසං
ශය්‍යොත්තරච්ඡදවිමර්දකෘශාඞ්ගරාගම්,
සූතාත්මජාඃ සවයසඃ ප්‍රථිතප්‍රබොධං
ප්‍රාබොධයන් නුෂසි වාග්භි රුදාරවාචඃ.

66 රාත්‍රිර් ගතා මතිමතාංවර මුඤ්ච ශය්‍යාං
ධාත්‍රා ද්විධෛව නනු ධූර් ජගතො විභක්තා,
තා මෙකතස් තව බිභර්ති ගුරුර් විනිද්‍රස්
තස්‍යා භවා නපරධුර්‍යපදවලම්බී.

67 නිද්‍රාවශෙන භවතා ප්‍යනපෙක්ෂමාණා
පර්‍යුත්සුකත්ව මබලා නිශි ඛණ්ඩිතෙව,
ලක්ෂ්මීර් විනොදයති යෙන දිගන්තලම්බී
සොපි ත්වදානනරුචිං විජහාති චන්ද්‍රඃ

68 තද්වල්ගුනා යුගපදුන්මිෂිතෙන තාවත්
සද්‍යඃ පරස්පරතුලා මධිරොහතාං ද්වෙ,
ප්‍රස්පන්දමානපරුෂෙතරතාර මන්තශ්
චක්ෂුස් තව ප්‍රචලිතභ්‍රමරඤ්ච පද්මම්.

62 නුවරට පිවිසි කුමරුට රද ඉසුරු ප ද
පුද කෙළෙ විදබ රද ඔහු අවනතව හි ද
අජ රජ කුමර රජ විලස ද විදබ ර ද
අනෙකෙකු ලෙස ද ගෙන නුවරෝ කළහ පු ද

63 ඒ රාජපුත් අදිකරුන් නිදෙසූ වැඳුම් ගත්
වාසල් දෙරේ පෙරදිගේ තැබූ පුන් කලස් යුත්
සිත්කල් නවාමු'දුළ ඒ රජගේ සැපත් වී
මල් හී ලෙසින් කුමර කල් දූහැ පත් යොවුන් කල්

64 කැන්දූ සයන්වර විවා මඟුලෙන් උදම් වූ
ඒ රාජ දූ තිලක සිත් දිනුමේ ලොලින් යුත්
මීපල් පුතුන් දෙනෙත වෙත් හිමි සිත් නොදත් කත්
ලෙස්නෙන් පමාව පිවිසී නිදිකත් එද රැ

65 රන් පස් කැනින් පෙළුණු දැල යුගෙන් නුමුත් වූ
යානා මතේ ඇතිරියෙන් තුනු ගත් අලෙව් රා
ඒ රාජ පුත් සම වයස් පිරිපුන් උදම් බස්
වන්දී දෙනෝ පිබිදවී ගැයුමෙන් පහන් කල්

66 රැ කත් ඉවත් විය හලොත් යෙහෙ මේ යහන් පත්
ලෝසත් අයත් බර දෙකක් ව බෙදී පියුම්ගොත්
ඒ එක් අසක් ඔබ පියා උසුලයි දිවා රැ
සෙස් අස් ඔබේ බුජෙහි එල්බ තිබේ දූරුම් වස්

67 එක්වූ හෙයින් ඔබගෙ සිත් නිදිකත් සමාළුහි
මෙ රැ තමා රිසි පසුන් දිගැසෙව් උදම් වූ
යම් පුන්සඳක් සෙවි සිරිකත ඒ දිගත් පත්
සේරැස් ඔබේ වුවන වන් සොමී වන් මුදලයි

68 දූන් වෙත් සැපත් එසිරිකත් සමහන් බැවින් හුන්
දෙන්නෙක් සමාන බැබලුම් ඇති වෙත් තරක් වී
සම්වන් මොලොක් සසල නෙත් මනරම් ඔබෙ වත්
මීලොල් ඇතුල් ගැබ සැරුම් ඇති රත් සහස්පත්

69 වෘන්තාත් ශ්ලථං හරති පුෂ්ප මනොකහානාං
සංසෘජ්‍යතෙ සරසිජෛ රරුණාංශුභින්නෛඃ,
ස්වාභාවිකං පරගුණෙන විභාතවායුඃ
සෞරභ්‍ය මීප්සු රිව තෙ මුඛමාරුතස්‍ය.

70 තාම්‍රොදරෙෂු පතිතං තරුපල්ලවෙෂු
නිර්ධෞතහාරගුලිකාවිශදං හිමාම්භඃ,
ආභාති ලබ්ධපරභාගතයාධරොෂ්ඨෙ
ලිලාස්මිතං සදශනාර්චි රිව ත්වදීයම්.

71 යාවත් ප්‍රතාපනිධිරාක්‍රමතෙ න භානු–
රහ්නාය තාව දරුණෙන තමො නිරස්තම්,
ආයොධනාග්‍රසරතාං ත්වයි වීර යාතෙ
කිං වා රිපූංස්තවගුරුඃ ස්වය මුච්ඡිනත්ති.

72 ශය්‍යාං ජහත්‍යුභයපක්ෂවිනීතනිද්‍රාඃ
ස්තම්බෙරමා මුඛරශෘඞ්ඛලකර්ෂිණස්තෙ,
යෙෂාං විභාන්ති තරුණාරුණරාගයොගාද්
භින්නාද්‍රිගෛරිකතටා ඉව දන්තකොශාඃ.

73 දීර්ඝෙෂ්වමී නියමිතාඃ පටමණ්ඩපෙෂු
නිද්‍රාං විහාය වනජාක්ෂ වනායුදෙශ්‍යාඃ,
වක්ත්‍රොෂ්මණා මලිනයන්ති පුරොගතානි
ලෙහ්‍යානි සෛන්ධවශිලාශකලානි වාහාඃ.

74 භවති විරලභක්තිම්ලානපුෂ්පොපහාරඃ
ස්වකිරණපරිවෙෂොද්භෙදශූන්‍යාඃ ප්‍රදීපාඃ,
අය මපි ච ගිරං නස් ත්වත්ප්‍රබොධප්‍රයුක්තා–
මනුවදති ශුකස් තෙ මඤ්ජුවාක් පඤ්ජරස්ථඃ.

75 ඉති විරචිතවාග්භිර් වන්දිපුත්‍රෛඃ කුමාරඃ
සපදි විගතනිද්‍රස් තල්පමුජ්ඣාඤ්චකාර,
මදපටුනිනදද්භිර් බොධිතො රාජහංසෛඃ
සුරගජ ඉව ගාඞ්ගං සෛකතං සුප්‍රතීකඃ.

69 පින්වත් ඔබෙ මුව ගැබින් එන මේ සුසුම්හි
තැන්පත් සුරම් සුරබි බැව් පිටතින් ලැබුම වස්
ඒ මේ උදැසන පවන් තුරුමල් නිම්ල් වූ
ගැම්මෙන් මුදයි එකතුවෙයි පිපි විල් පියුම් හා

70 තම් රුක් සුරත් ළපලු පත් ගැබ පත් පිනි පැන්
සම්පත් දිමුත් මුතු ලෙසින් සිලිලෙන් දෙවාලූ
රත් වන් ඔබෙ යටි තොලේ හැලි දත් කැලුම් යුත්
පානා සිනාවක සමාන බැවින් නුසුන් වෙ.

71 යම්සේ උදම් තෙද නිදන් වැනි ඒ සහස්රැස්
සම්පත් නොවත් ම අරුණින් තම රැස් සිදියේ
ඒ මෙන් රිපුන් වෙත ඔබෙ පිය පත් නොවද්දි
වෙත් පත් ඔබෙන් පසු රිපුන් නැසුමෙක් තිබේදෝ ?

72 යම් ඇත් රදුන් පැළඳි දත් කොපුවේ වැදුම් ලත්
ළා රැස් නියා ගුරුතලා බිදියෙව් පෙනේ දූන්
ඒ පින්වතුන් සතු ඇතුන් ගෙල දම් ඇදුම් දුන්
දැලේ හැරී හිඳිති නින්ද පියා මෙකල්හි

73 දික් වූ ඔබෙ පිළිඅසුන්හල හුන් බැඳුම ලත්
ඒ පාරසික හය සෙන් ලද නින්ද පිමෙන්
උන් හුන් තැනේ අබිමුවේ තැබූ දිව ලෙවුම වස්
සුස්මින් සිඹිත් සවිඳ නම් ලුණු පුන් පිනැත්ත,

74 මැලවුණු කුසුමින් යුත් වේ ලිහිල් මේ කුසුම් දම්
සිය කිරණ මඬුල්ලෙන් වෙන් වුණේ මේ පහන් දූන්
ඔබ පුබුදනු වස් කී මේ වදන් පින්වතාගේ
මැදිරියෙ සුව පොව්වා දූන් ගයයි මිරි නාදෙන්

75 මෙලෙස තැනු තෙපුල් යුත් වන්දිපුත් බස් ඇසීමෙන්
පහවුණු නිදි යුත් හේ අත්හළේ ඒ යහන් ගැබ
මඳ මඳ නිනදින් යුත් රාජහස් නාදයෙන් දුන්
වැලිතල හැර යාගත් දෙව් ගජේව් ගං තෙරේහි

76 අථ විධි මවසාය්‍ය ශාස්ත්‍රදෘෂ්ටං
දිවසමුඛොචිත මඤ්චිතාක්ෂිපක්ෂ්මා,
කුශලවිරචිතානුකූලවෙශඃ
ක්ෂිතිපසමාජ මගාත් ස්වයංවරස්ථම්.

ඉති ශ්‍රී රඝුවංශෙ මහාකාව්‍යෙ කාලිදසකෘතෞ අජස්වයං-
වරාභිගමනො නාම පඤ්චමඃ සර්ගඃ.

76 විදිලෙස නිමවා ලෙසින් දහම් නී
උදයෙහි වූ සැම වත් පිනැත් රදුන් පුත්
සළුවඩනහු දුන් උදර වෙස්නෙන්
රජ සබ යාගති ඒ සයන්වරේ වස්

පස් වන සග නිමි.